Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

ATILIM

Yıl 10, sayı 8 (116)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı Ağustos 1983

Savaş tehlikesine ve faşizme karşı, barış ve ulusal demokrasi için birleş!

TKP'nin rotası

Politik Büro genişletilmiş bir toplantı yaptı. Çok ağır gizlilik ve artan sert terör koşulları altında yapılan bu toplantı partinin politik, örgütsel, ideolojik olgunluğunu, Leninci granit birliğini en iyi sergiledi. Parti kendisini toparlıyor. Demokratik santralizm ilkelerini, koşulların elverdiği biçimlerde şaşmadan uyguluyor. Parti yönetimi, çözüm bekleyen en önemli sorunları kollektif görüşmek, hızla manevra yapabilmek yetenekliliğini, ustalığını gösteriyor. Parti, kadroları korumak için aldığı önlemleri pekiştirirken, yeni bir atılıma geçişin önkoşullarını olgunlaştırıyor.

Genişletilmiş toplantı, hem ulusal, hem uluslararası en yakıcı sorunları ele aldı. Gelişmeler karşısında partinin görevlerini, taktiğini bir kez daha yoğurdu. Parti örgütlerinin, üyelerinin eline yeni bir silah verdi.

Toplantının hangi amaçlarla yapıldığı, en yakıcı somut sorunlara nasıl yaklaşıldığı, nasıl çözüme bağlandığı Politik Büro'nun, açıklamasında, Atılım'ın bu sayısında enine boyuna, sergileniyor. Bir olguyu kesinlikle belirtmek gerek. TKP, Nisan Plenumu'nda çizdiği yönü sağlamlaştırdı. Rotasından ayrılmadı. Birincisi olayların gelişmesi, Komünist Partisi'nin doğru, Leninci bir politika izlediğini bir kez daha iyice göstermiş oldu. İkincisi, askersel diktatoranın, gitgide faşist bir diktatoraya, faşist bir rejime dönüşmesi karşısında TKP konumunu açıkladı.

Militarist cunta faşizme adım adım geldi. Dış politikasında, dünyayı bir atom cehenemi ateşleri içine atmaya giden emperyalizmin en gerici güçleriyle daha sıkı bağlandı. Yayılmacı Amerikan emperyalistlerinin elinde, Ortadoğu'da vurucu bir uydu oldu. İçerde işbirlikçi, tekelci kodaman burjuvaziyle, en gerici çevrelerle daha da bağlandı. Nitel, her yanlı, bir değişiklik oldu. Burjuvazinin büyük kesimini karşısına aldı. Dayandığı taban daha da daraldı.

Cunta, demokrasiyi ipe çeken bir "anayasa", bir "meclis", "MDP" gibi en gerici generallerden, politika madrabazlarından bir parti oluşturmaya gitti.

Bütün bunları ele alıp işleyen TKP, Leninci rotasını daha açık kamuoyuna açıkladı.

TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu örgüt sekreterleriyle genişletilmiş toplantı yaptı

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu genişletilmiş bir toplantı yaptı. Politik Büro'nun bu toplantısına Türkiye parti yöre komitelerinin sekreterleri, yurtdışı parti örgütlerinin sekreterleri ve sendika, barış, gençlik, kadın ve dayanışma alanlarındaki sorumlu sekreterler katıldı.

Toplantıda TKP MK'nin Nisan 1983 Plenumu'nda alınan kararlar ve burada onaylanarak kabul edilen TKP Eylem Programı değerlendirildi. Rejimdeki son nitelik değişikliği üzerine Politik Büro'nun saptaması görüşüldü. TKP'nin, eğer yapılırsa, 6 Kasım seçimlerinde alması gereken ilkesel tutum ele alındı.

TKP MK Politik Bürosu'nun genişletilmiş toplantısı, TKP'nin 1977'deki ulusal konferansından bu yana yapılan temsil yeteneği en büyük toplantısı oldu. Toplantı, katılan tüm yoldaşların belirttiği gibi, partinin Merkez Komitesi ve onun Politik Bürosu çevresindeki birliğini güçlendirdi.

Politik Büro'nun toplantıya ilişkin Açıklamasını, TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın toplantıda yaptığı konuşmayı ve toplantıya katılan öteki yoldaşların konuşmalarından yapılmış bir derlemeyi iç sayfalarımızda okuyabilirsiniz.

CUNTAYI VE PARTİLERİNİ 6 KASIM SEÇİMLERİNDE YENİLGİYE UĞRATMAK İÇİN

Bugünden aktif çaba

Son gelişmeler, cuntanın 6 Kasım seçimlerine ilişkin amacını ve bu seçimlerin niteliğini iyice açığa çıkardı.

Cunta MDP adını taşıyan halk düşmanı partiyi zorla hükümete getirmeye kararlıdır. Gizli bir emirle tüm sıkıyönetim komutanları seçimler öncesinde ve sırasında cuntacı general Sunalp'in partisine yardımcı olmakla görevlendirilmiştir.

Onbinlerce yurtseverin, demokratın zindanlarda olduğu, işçi sınıfının ve öteki emekçilerin sendikal ve politik örgütlenmesinin yasaklandığı, demokratik hak ve özgürlüklerin 12 Eylülcü anayasayla kökten budandığı bugünkü koşullarda yapılacak seçimler geçerli, yasal olamaz.

Bütün ülke diktatörlüğün baskısı ve sıkıyönetim altındayken, Irak'a saldırıdan bu yana Türkiye Kürdistanı'nda faşist zorbalık kat kat artmışken, yapılacak bir seçim hiçbir biçimde halkın özgür iradesini yansıtamaz.

Üstelik cunta, yalnız işçi sınıfını, emekçi halkı değil, burjuvazinin, sınırlı da olsa parlamenter bir rejimden yana olan kesimlerini de karşısına almıştır. Geleneksel burjuva partilerinin yeniden örgütlenmesi her araçla engelleniyor ya da son derece sınırlanıyor. BTP kapatılmış, SODEP ve DYP adlı partilerin kurucuları sürekli veto edilmektedir. Cunta kendi denetimi dışındaki partilerin etkinlik kazanmasını önlemek için her yola başvuruyor.

Tüm bu gelişmeler, generallerin, saldırganlığı daha da artan Amerikan emperyalizmine tümüyle teslim olmasıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Öte yandan içerde egemen sınıfların en gerici temsilcileri devlet üzerindeki etkinliklerini olağanüstü artırmışlardır. ABD emperyalizminin nükleer savaş tehlikesini son derece artıran saldırgan politikası, onun Türkiye'ye verdiği Ortadoğu'da jandarmalık görevi ve işbirlikçi tekellerin sömürü çıkarları, demokratik hak ve özgürlüklerin, parlamenter kurum ve partilerin varlığıyla, demokratik seçimlerle derin bir çelişki içindedir. Cunta rejimi-

▶ Arkası 19. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Parti çalışmasında denetimin yeri

●Elif TOROSLU

Eğer uygulanmazsa, en doğru parti politikası ne işe yarar? Eğer yaşama geçirilmezse, alınan en doğru ve etkin bir kararın ne önemi vardır? Eğer sımsıkı uyulmazsa, ilkelerin, normların herhangi bir işlevi kalır mı?

İşte bu sorular, parti çalışmasında denetimin yerini ve işlevini saptamamıza yardımcı oluyor. Demek ki, denetim, parti politikasının uygulanıp uygulanmadığının, nasıl uygulandığının, ölçülüp biçilmesidir. Demek ki denetim, gerek merkezi, gerekse yerel düzeyde alınan kararların yaşama geçirilip geçirilmediğinin, nasıl yaşama geçirildiğinin ve elbette yaşama geçirilecek olanın doğru bir karar olup olmadığının saptanması aracıdır. Demek ki denetim, parti-içi ilişkileri düzenler, ilke ve normları korur. Komünistlerin parti programını, tüzüğünü, kararlarını ve politikasını sapmadan uygulamalarını sağlar. Söz ile eylemin birliğinin güvencesidir.

TKP MK Genel Sekreteri Kutlu yoldaş, MK'nin Nisan 1983 Plenumunda okuduğu raporda, parti yaşamıyla ilgili olarak şunu özellikle vurguladı: "Her düzeyde çalışmaların ve kadroların sıkı denetimi her zaman olduğu gibi önümüzde duran ivedi görevdir".

Geçmişte, parti-içi yaşamda, denetimin "buyrukçuluk"la karıştırıldığı oldu. Yine geçmişte, denetim gerekliliğini herşeyi yukardan bekleme olarak yorumlama eğilimi belirmişti. Ne ki süreç içinde parti örgütleri, "buyrukçuluğun" denetim ile hiçbir ilişkisi bulunmadığını, bu hatanın, 12 Eylül öncesinde partinin hızlı gelişme döneminde politik deneyimi yetersiz kadroların yönetici görevler almak zorunda kalmalarından kaynaklandığını gördüler. Herşeyi yukardan beklemenin, bir anlamda parti çalışmalarını tatil etmek, olanakları değerlendirmemek, girişkenliği ve yaratıcılığı baltalamak olduğunu kavradılar. Denetimin, bu girişkenliğin daha da yaratıcı olmasının önkoşulu olduğunu gördüler.

Parti-içi denetimi, disiplinden bağımsız bir şey olarak görmek yanlıştır. Çünkü denetim, disiplinin olup olmadığının, kimin disipline uyduğunun, hangi organın, örgütün ya da kişinin politikayı uygulamada, alınan kararları yaşama geçirmede nasıl ve neden yeterince başarılı olamadığını ortaya çıkarır. En sorumlu yoldaştan, temel örgütün her bir üyesine dek herkesin partiye karşı olan yükümlülüklerine uyup uymadığını ölçer.

Öte yandan denetim, politikada, alınan kararlarda yanlışların, aksayanların da ortaya çıkarılmasına yarar. Nesnel değerlendirmeler için büyük önem taşır. Eğer sağlıklı bir denetim mekanizması oturtamazsak, eksiklikleri, yanlışlıkları, ayak uyduramayanları ve somut durumu, bu arada yetenekli, yiğit ve girişken kadroları nasıl saptarız?

Parti-içi yaşamın her konusu gibi denetim de şu Leninci ilkeye dayanır: "Unutmamalıyız ki, her bir parti üyesi partiden sorumludur ve parti, her bir üyesinden sorumludur" (Lenin, Toplu Yapıtlar, c.6, s. 501, İng). Çetin koşullar altında örnek bir savaşım yürütürken edindikleri deneyleri ve vardıkları sonuçları Atılım'da yayınladığımız "Kızılırmak komünistleri" bu Leninci ilkeyi yaşamdan çıkartmışlar, şöyle demişlerdi: "Örgüt, ben olduğum için var, ben örgütlü olduğum için varım" (Bk. Atılım, Ocak 1983).

İki yönlü rapor alıp verme (alt organların üst organlara, üst organların alt organlara) bugün partimizde uygulanan denetimin en yaygın biçimidir.

Tek tek kadroları, örgütleri denetlerken, ölçüt ne olmalıdır? Burada yüzyılların deneyimini aktaran bir atalar sözü denk düşüyor: "Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz". Gerçekten de iş, uygulama, kişilerin politik ve moral, her türlü özelliklerini açığa çıkartan bir göstergedir. Sözlerin ardına sığınmaya çalışan olumsuz, ikircimli öğelerin açığa çıkartılmasında büyük bir araçtır.

Komünist partilerinde geçerli olan bir kural vardır: Bir kişiye verilen haklar ne kadar büyükse, o kişinin sorumlulukları da o kadar büyür. Demek ki, örgüt sorumluları, yalnız kendilerinden değil, aynı zamanda kendilerine bağlı olarak çalışanlardan, onların politik ve moral tutumlarından da sorumludurlar. Kendisi örnek olmayan, kendisi ve başkaları için geçerli ölçütler koyamayan biri, bu nedenle ne örgütçü, ne de sorumlu olamaz. Ama yine bu nedenle, alt organların bugün için partimizde raporlar biçiminde yürüttükleri **aşağıdan denetim**, kesinlikle ve mutlaka **yukardan denetimle** tamamlanmak durumundadır. Alınan kararı uygulatmak, parti politikasını yaşama geçirmek, eksiklikleri saptamak, bunların genel bir eksiklikten kaynaklanıp kaynaklanmadığını sınamak, kadroları incelemek, ayak uyduramayanları saptamak, yeteneklileri seçmek, görevleri devralacakları yetiştirmek için her sorumlu yoldaş, aralıksız ve sıkı bir denetim yürütmelidir.

Denetimi uygularken dikkat edilecek bir nokta, soğukkanlılığı elden bırakmamak, olgulara titizlikle, kesinlikle, duygusallıktan uzak, mantıkla, partizanca yanaşmak ve yoldaşların duyarlılığını zedelememektir. Çünkü bir hata, bir eksiklik her zaman kötü niyetten ya da başka bir olumsuzluktan kaynaklanmayabilir. Her yoldaş, denetimi yürütürken, kendisinin geçmişte ne gibi hatalar yaptığını, bu hatalardan nasıl dersler çıkarttığını da birlikte anımsamalıdır. Çünkü denetim, yalnızca bir kontrol aracı değil, aynı zamanda eşsiz bir eğitim aracıdır. Bir işin nasıl daha iyi, daha verimli, daha etkin gerçekleştirilebileceğini kavratma açısından büyük yararı vardır. Bugün için bize ikincil gibi görünen, normal yaşam tarzımız olarak benimsediğimiz özellikleri, partili kişiliğini, süreç içinde, kimi zaman da başımızı vura vura edindiğimizi hiç unutmamalıyız.

Demek ki parti-içi denetim, yalnızca eksikliklerin, hataların saptanması için değil, aynı zamanda komünistlerde kişisel ve kollektif sorumluluk duygusunun geliştirilmesi, yoldaşlık ve karşılıklı yardım ruhunun sağlamlaşması, genel olarak da her partilinin davaya ve partiye bağlılığının pekişmesi, her an harekete, en ön sırada eyleme hazır olmasını sağlayan ve geliştiren bir araçtır. Denetim, partide "küçük" insanların bulunmadığını, herkesin parti işçisi olduğunu, en küçük bir görevin bile dev bir mekanizmanın aksamaması gereken önemli bir parça olduğunu açıkça

▶Arkası 20. sayfada

Tezgah başına

gözlerimiz var gelecekte
geçmişten aldık
tarihin tüm iyimserliğiyle
göreceğiz gidişini
dört ayak üstünde
titriyor bu düzen

taş olsa susmaz
zincir vursalar durmaz
bilsin hele kendi gücünü
gör o zaman
ne güzelim dünya kurulur
yaratanın ellerinde

bu işin işçisi olmak
kör karanlıkta ateş böceği
dost bilir geçtiğin yeri
köpek iz arar
dil susar işkencede
duvarın ötesine haykırır yürek
ilmik ilmik örülür umut

bu işin işçisi olmak
parti işçisi
yoldaşlar tezgah başına!

S.Karal

Zaman dayatıyor

●Ahmet ALAN

1983 yılı kritik yıldır. NATO Batı Avrupa'ya 572 Pershing-II ve Cruise roketi konumlandırmaya başlıyor sonbahardan itibaren. Bunlar ilk nükleer vuruş silahı. Hedefi SSCB. Bu konudaki 1979 Brüksel kararının ana gerekçesi "Sovyetler'in SS-20'ler yerleştirmiş" olması. Oysa daha 1975'te ABD bütçesinde Pershing-II programı yeralırken SS-20 olgusu yoktu ortada. Çürük bir gerekçe. MX roketlerinin, lazer silahının, nötron bombasının, SSCB çevresindeki üsler zincirinin, Türkiye'deki nükleer başlıklı "Honest John" füzeleri ve M-110 "Howitzer" havan toplarının gerekçeleri gibi: "Sovyetler'i caydırmak".

1983 yılı kritik yıldır. ABD Cenevre'de "görüşme" yaparken, yeni atom roketlerinin rampaları tamamlanıyor, Amerikalı özel personel Batı Avrupa'ya taşınıyor. "Sıfır çözüm", "ara formül" bu hazırlıkları tamamlamak için zaman kazanma manevrası. Çünkü üstünlüğe yönelik olduğu ve Sovyetler'in kabul edemiyeceği ortada. 6 Eylül'de son dönem oturumlarına başlayacak Cenevre görüşmeleri Reagan'ların amaçladığı gibi boşa çıkarsa, yeni roketlerin yerleştirilmesi "yasallık" kazanacak. SSCB'nin, Varşova Antlaşması'nın yapıcı önerileri bu yüzden geri çevriliyor.

1983 yılı kritik yıldır. Yeni atom roketleri barışın temelini sarsacak. Nükleer güç dengesini bozacağından değil. Buna sosyalist ülkeler izin vermeyecek. Denge korunacak, ama hangi düzeyde? Barış durumu ile uygarlığın yokedilmesi arasındaki mesafeyi bilim adamları stratejik roketlerin 20-30 dakikalık uçuş süresiyle ölçüyor. Pershing-II'lerin Avrupa'da belirmesiyle bu 5-6 dakikaya inecek. Bu roketlerin SSCB'ye doğru uçuş zamanı olan birkaç dakika, kaçınılmazlıkla tüm Avrupa'yı, bütün dünyayı saran bir yıkımın da ilk dakikaları olacak. Bu zaman içinde askersel olmayan hiçbir karşı alternatif uygulanamaz. Sorun böylesine ciddi.

Ama bu tehlikeye karşı oluşan barış hareketi de insanlık tarihinin görmediği ciddi boyuttadır. Prag Barış Forumu'nu anımsayalım. Özellikle Batı Avrupa'yı "sıcak bir sonbahar" bekliyor. Bonn hükümetinin gösteri yasasını sertleştirmesi, barış düşmanlarının korkusunu gösteren son kanıtlardan yalnız birisi. Batı Avrupa halkları Vaşington'un nükleer rehinesi, kurbanı olmak istemiyor.

Batı Avrupa'da yaşayan Türkiye'liler ne yapacak? Kendilerine"ikinci sınıf insan" gözüyle bakan ABD uydusu hükümetlerin, kendi yurttaşlarıyla birlikte, onlarla "eşit"durumda, kendilerini de nükleer yok oluşa sürüklediklerini yeterince kavrayabilecekler mi? Vargüçleriyle Batı Avrupa barış güçleriyle birlikte antiroket hareketin içinde yer alacaklar mı? Faşist çizmeler altında ezilen halkımızın sesini dünya halklarının sesine katmayı başarabilecekler mi' Sonbahar eylemlerinde Anadolu'nun barış istemi de yükselecek mi?

Bu soruların yanıtı, Prag barış forumunda biraraya gelen Türkiyeli güçlerin, daha geniş güçleri de yanlarına alarak, her yurttaşın, her Türkiyelinin kapısını çalmayı, onu barış savaşımına kazanmak için her çabayı göstermeyi en geniş, en anlaşılır ajitasyonu yürütmeyi ne denli başaracaklarına bağlıdır.Tehlikenin önemini kavrayanları hiçbir güç barışı savunmaktan alıkoyamaz. 1983 yılı kritik yıldır. Zaman dayatıyor.

YAŞAYAN SOSYALİZM

Emekçi Kollektifleri Yasası

Her şeyin emekçi insan için, onun mutluluğu için yapıldığı sosyalist toplumlarda tüm önemli yasa ve belgeler, kapitalist ülkelerdeki pratiğin tersine, emekçi halk yığınlarının en geniş katılımıyla hazırlanıyor ve kabul ediliyor. Örneğin, Sovyetler Birliği'nde Haziran ayında SSCB Yüksek Sovyeti'nce kabul edilen ve şimdi 1 Ağustos'ta yürürlüğe giren Emekçi Kollektifleri Yasası buna somut bir örnektir.

Hükümet ve Sendikalar Birliğince ortaklaşa hazırlanan yasa tasarısı haftalarca halk arasında tartışıldı. Tasarıyı görüşüp tartışmak için ülke çapında 1 milyon 230 bin toplantı düzenlendi. Bunlara 110 milyonun üstünde emekçi katıldı. Tasarıyla ilgili 130 bin öneri yapıldı. Bu öneriler doğrultusunda yasanın 23 maddesinden 21'inde gerekli değişiklikler, tamamlamalar yapıldı.

Sovyet devleti tarihinde ilk kez kabul edilen "Emekçi Kollektifleri Yasası" sosyalist toplum sisteminin çekirdeğini oluşturan emekçi kollektiflerinin işletmelerin, kurumların, örgütlerin yönetimindeki rolünün, onların devlet ve toplum işlerinin çözümüne katkılarının artırılmasını öngörüyor.

Yasa, emekçi kollektifindeki çalışmanın örgütlenmesinde, normların saptanmasında, emek karşılığı yapılan ödemelerde, primlerin dağılımında, sosyal fonların kullanımında, emekçilerin eğitiminde ve yetkinliklerinin yükseltilmesinde kollektife geniş olanaklar tanıyor, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, iş güvenliğinin artırılması, işçilere konut, sağlık hizmetleri, dinlenme olanakları, gıda maddeleri sağlama alanlarında kollektifin yetkilerini somut olarak belirliyor. Bu yöndeki çalışmalarda sendikaların haklarını genişletiyor, yetki ve yükümlülüklerini artırıyor. Yasa ayrıca, sosyalist mülkiyetin korunması, maddesel kaynakların akılcı kullanımı, çalışma disiplininin sağlamlaştırılması yönünde kollektifin sorumluluğunu artırıyor.

Emekçi Kollektifleri Yasası, halk yığınlarının toplumsal etkinliğini artırmayı, emekçi kollektiflerinin üretimin, devlet ve toplum işlerinin yönetimine katılımının genişletilmesini, sosyalist demokrasinin daha da geliştirilmesini ve gerçek halk özyönetimine yönelmeyi amaçlıyor.

SSCB... Savaşımızın güç kaynağı

●Veli GÜÇLÜ – ANKARA

Bugünlerde Sovyetler Birliği'nde önemli bir yasa kabul edildi. Bu yasayla Sovyet emekçileri devletin ve ekonominin yönlendirilmesine, denetimine daha etkin katılabilecekler. Sovyet halkı bu yasayı haftalarca önce tartışmaya başladı. Bu tartışmalara 110 milyonu aşkın Sovyet insanı katıldı. 110 milyon Sovyet insanının düşüncelerinin, önerilerinin ve eleştirilerinin ışığında özenle son biçimi verilen yasa taslağı, Sovyet sendikaları tarafından Sovyetler Birliği Yüksek Şurasına sunuldu. Sovyet Yüksek Şurasında bir kez daha gözden geçiriler taslak son biçimini alıp yasalaştı.

Ülkemizin koskoca anayasasını ise cunta'nın beş generali, üç-beş danışmanı, Orhan Aldıkaçtı denilen gerici ve 5-10 kişi de onun ekibi, TÜSİAD, TİSK ve sanayi odalarının yöneticileri, kodaman tekellerin patronları ve bir de sadece önlerine sürülen her şeyi onaylamakla görevli kukla Danışma Meclisi üyeleri hazırlıyor. Ortaya çok komik bir rakam çıkıyor. 200-250 kişi. Bu sayıya üç-beş tane de "işinin ehli" Amerikalı danışmanı eklemeyi unutmayalım. Halbuki topraklarımızda bugün 45 milyon insan yaşıyor.

Evet bizim ülkemizde yasaları bu kadarcık kişi hazırlıyor. Hem de nasıl?Tartışma, martışma yok. Halkımıza soran eden yok. Kodaman patronlar yasalar çıkacağı zaman hemen toplanıp istemlerini madde madde sıralayıp rapor haline getirerek doğru cuntaya postalıyorlar. Cunta da hemen emir çakıyor. Üç-beş kişiden komisyonlar kurduruluyor. Cunta patronların raporlarının bir kopyasını bu komisyona havale ediyor. Onlar da başlıyorlar yasayı hazırlamaya. Sonra hemen Danışma Meclisine, oradan da birkaç uyduruk tartışmadan sonra eller yukarıya kalkıyor. Yasa kabul edilip yürürlüğe konuyor. Bazen Danışma Meclisi üyelerinin kendilerini saylavcılık oyununa kaptırdıkları oluyor. Bu yüzden oyalanıyorlar. O zaman cuntadan bir emir geliyor, hemen o gece toplanıp gece yarılarında oylama yapıp, yasayı ertesi sabahki Resmi Gazete'de yayınlamak için yetiştiriyorlar.

▶Arkası 20. sayfada

LENİN KÖŞESİ

Parti içi denetim

Denetimin yeni tip parti için taşıdığı önemi Lenin, RSDİP'nin II. Kongre' sinde şöyle formüle etmişti: ''Bizim görevimiz, fiili denetimi MK'nın eline vermektir. Bizim görevimiz, partimizin kararlılığını, ardıcıllığını ve arılığını korumaktır. Parti üyesinin saygınlığını ve önemini her zaman yükseltmeye, yükseltmeye daha da yükseltmeye çalışmalıyız'' (Toplu Yapıtlar, c.6,s.503/504, İng.).

Parti kararlarının formüle edilmesi ve uygulamasında, denetimi, ''söz ile eylemin doğrulanması'' (agy., c.32, s.259, Rusça) olarak ele alan Lenin, böylelikle partinin eylem kapasitesinin garanti edildiğini vurguluyordu. Lenin, alınan kararların uygulanıp uygulanmadığına büyük özen gösterirdi: ''İnsanları sınamak ve gerçekten ne yapıldığını araştırmak, bu, yalnızca bu, bugün tüm politik faaliyetimizin, tüm politikamızın başta gelen özelliğidir'' (agy., c.33, s.226, Rusça).

Aşağıdan denetimle yukardan denetimin birbirinden ayrılamayacağını vurgulayan Lenin, alt organların sosyalizm koşullarında da yığınların sorumlu yöneticileri seçme, onların faaliyetini denetleme hakkına sahip olmalarını savunuyor, bu görüşünü şöyle tamamlıyordu: ''Ama bu, kollektif çalışmanın belirli bir lider olmadan yürüyeceği, görevli kişinin sorumluluklarının kesin bir biçimde kurumlaştırılmayacağı, o kişinin getirdiği düzene sımsıkı uyulmayacağı anlamına gelmez'' (agy., c.36, s.157, Rusça).

Denetim uygulamasını yürütmeyi, Lenin, parti üyesinin doğal bir özelliği olarak ele alıyordu: ''Parti, tüzüğünün uygulanıp uygulanmadığını, yöneticiler aracılığıyla gözetmek zorundadır... Kendisine bağlı olarak çalışanlardan, görevleri verene karşı yükümlülüklerini yerine getirmeyi istemeyi ve uygulatmayı beceremeyen, parti üyesi ünvanını kazanamaz'' (agy., c.8, s.215, Alm).

Denetim ilkelerini, ''proleter ve partisel vicdan'' (agy., c.42, s.394, Rusça) olarak nitelendiren Lenin, denetimin biçimlerinin devrimci sürecin gelişmesine paralel olarak değişime uğradığını, geliştiğini belirtirken, bunların ideolojik, politik ve moral sürekliliklerinin dokunulmaz kaldığını vurguluyordu.

Lenin, devrimci dönüşümler, parti ve devlet kuruculuğu ilkelerinin teori ve pratiğinin çeşitli yanlarını irdeledi. Yığınsal, kapsamlı, sistematik, açık ve kesin kontrol olmadan, sosyalizmin mümkün olamayacağı, denetimin, komünizmin yüksek aşamasına dek nesnel bir gereklilik olarak kalacağı sonucuna vardı. (agy., c.33, s.97, 101, Rusça).

İşkencede iki cephe

İnsan işkencede korkmuyor değil. Korkuyor. Ancak korkuyu yenmesini bilen direniyor.

İşkencecilerin en aşağılık yöntemleri üzerimde denenirken, beynimde iki cephe oluştu.

Birinci cephenin komutanı: İnancımdı.

İkinci cephenin komutanı: Tenimde duyduğum ağrılar.

Birinci cephede: İnsanlığın geçirdiği acılar. İkinci cephede: Vücuduma inen darbeler.

Birincisinde: TKP sesleniyor bana. İkincisinde:Elektrik şokları sarsıyor beni.

Birincisinde: Direnenlerin onuru ve savaşımı. İkincisinde: İhanet edenlerin onursuzluğu.

Elektrik,falaka, askı ve daha neler... İşkenceye dayanmak zor. Fakat beynimde birinci cephe genişliyor. Bu cephede Tanya çıkıyor karşıma. Ve onun ''Bilmiyorum! Söylemem! Hayır!'' diyen sesini duyar gibi oluyorum. Bir çok komünistin, çok daha ağır işkencelere rağmen, direndiğini düşünüyorum. O anda güçleniyorum. Ben direnenlerin safında, gerekirse ölmeliyim.

Sorgu sürüyor. Ben susuyorum. Uyanık olmalıyım...

Sonunda kazanan birinci cephe oluyor!

R.K.

Rüşvet durdu mu?

● Hasan AL - TARSUS

Cunta kamuoyunu her konuda olduğu gibi ''RÜŞVETE İZİN VERMEYECEĞİZ'' derken de yalan söyleyerek aldatmaya çalışıyor.

Mersin'de kimi yurtsever insanları işkence altında TKP'li yapmaya çalışma işlemlerindeki ''başarı''larından ötürü cunta tarafından ödüllendirilen Komiser Vehbi Karadağ ve Polis Memuru Hamdi Fidancı adlı işkenceciler bu ''başarı''larını rüşvetçilik ve haraççılıkta da sürdürüyorlar.

Bu kişiler ayrıca bir adam öldürme olayında büyük paralar karşılığı öldüreni gizlemişlerdir. Öldürülenin kardeşinin (ki o da polistir) uzun uğraşlarından sonra bu olay açığa çıktı. Polisler uyguladıkları işkence ve zulüm karşılığı cuntadan ''başarı ödülü'' aldıkları hafta tutuklandılar. Şimdi birçok rüşvet olayından yargılanıyorlar. Bu olay cuntanın ''rüşveti sona erdireceğiz'' yolundaki savlarının inandırıcı olmaktan ne denli uzak olduğunu gösterdiği gibi, günümüzde işkence, zulüm ve rüşvetin nasıl içiçe yürüdüğünü gösteriyor.

Cunta ''rüşveti önlemek''ten yanaysa, rüşvet alma suçundan Adliye koridorlarını aşındırmış ve tutuklanmış polislere neden tekrar görev veriyor?

Cuntanın süngüleri altında, cuntanın polisleri Tarsus'ta işkence terör, tutuklamalar, rüşvet ve haraç almada çıkabilecekleri en yüksek düzeye vardılar. Yollardan, kahvehanelerden, evlerden keyfi olarak toplanan insanlar salıverilmek için aynı gün ve daha sonraki günlerde her mahallede birden türeyen polis aracılarına 15-20 bin lira haraç vermek zorunda kaldılar. Savcılığa, sıkıyönetimin çeşitli kademelerine kadar uzanan şikayetler sonucu, araştırma komiseri Vehbi açığa alınmak zorunda kaldı, ekibi dağıtıldı. Sonrasında ise zorla kız satmaktan tutuklandı, hâlâ tutuklu.

Yerine yeni bir ekip kuruldu. Başına Komiser Yüksel getirildi. Yeni gelen, işkence, terör, rüşvet ve haraçta gideni bin kez arattı. Artık 15-20 binlerin yerini 100 binler aldı. İşkenceler azıttıkça azıttı. Gözaltındaki yakınlarına yiyecek getiren kadınlara, kızlara sözle ve elle sarkıntılık etmeye başladılar. Şehirdeki tepkiler, yapılan şikayetler ve yerel basının da olaya el atmasından sonra, silah kaçakçılığından aranan ve 10 kilo esrar yakalatan kişilerin büyük paralar karşılığı 1. Şube polisleri tarafından kaçırılmasından dolayı Emniyet Amiri Öztürk, Komiser Yüksel ve 7 polis açığa alındı. Komiser Yüksel'in evinde yapılan aramada 6 milyon para, 2 kiloya yakın altın bilezik ve kolye ve rüşvet olarak alınmış çekler ele geçti. Komiser Yüksel tutuklanıp, cezaevine kondu.

Mersin Emniyet Amirlerinden Ömer Güneş Tarsus polisini de arkasına alarak meslektaşlarını kurtarmak için harekete geçti. İkisi çek veren 10'a yakın tanığa ve onların yakınlarına baskı yapmaya başladılar.Rüşvet suçluları bir yıldan daha uzun bir süre tutuklu kalmalarına karşın serbest bırakılır bırakılmaz hemen göreve başladılar.

Bu gelişmelerden cuntanın Adana, Mersin, Tarsus temsilcileri haberli olduklarına göre, rüşvet suçlularının göreve başlaması, cuntanın bırakın rüşveti önlemeyi, nasıl koruyup kolladığını, cuntanın her konuda olduğu gibi rüşvet konusunda da halkı nasıl aldattığını, ve cunta rejişiminde, işkence, terör, ahlaksızlık, rüşvet ve haracın nasıl birlikte yürüdüğünü gösteriyor.

Horozlu demokrasi

MDP cuntanın has partisi. Amblemi kırmızı ibikli siyah horoz. Başkanı eski general Sunalp öğünüyor: "Bizim horoz Türk horozu". Komünizme karşı mücadele, 12 Eylül ve 24 Ocağa sahip çıkma ve aşırı gericiliğin, faşistliğin her türlüsü programında yazılı.

Cunta "mebus transferine son verdik" derken, Danışma Meclisi'nden cuntanın partisine transfer olanların sayısı şimdiden 50'yi aştı. Yakında başta başbakan, yığınsal olarak bakanların da transfer olacağı söyleniyor. Ama, "demokrasi" bu ya, bir de Halkçı Parti var. Başkanı cuntanın başbakanlık müsteşarı Calp, kurulur kurulmaz "biz şu anda bir partiyiz" diyerek, gerçekleri bulup dile getirmekteki ustalığını gösterdi. Kendisini "sol" göstermeye kalkan bu partinin başkanı, partisinin kuruluş felsefesini de "parlamentoya sol bir parti girmesi idare için teminattır" diyerek dile getirdi. Sunalp sırtını cuntaya dayayıp, "sağda boşluk yok" diye bağıra dursun, habire cunta çizgisinde tutunmaya çalışan partiler kuruluyor. Cuntacılar "bir daha mebus pazarı olmayacak" diyordu, bu gidişle "parti pazarı" olacak. Sunalp "tabela partileriyle uğraşamayız" diyerek pazarlığı yüksek tutmaya çalışıyor. Ötekilerde ise yanıt hazır. Yeni Düzen Partisi'nin başkanı V.Esendağ "yerden mantar biter gibi parti bitiyor ama biz bunların dışındayız" diyor.

Cuntanın demokrasisinin icazetli politikacıları gericilik, seviyesizlik ve yüzsüzlükte rekorlar kırıyorlar. Yüce Görev'ci Baha Vefa Karatay "Evren'in gösterdiği yol son derece doğrudur" buyurdu. Ama cuntanın "demokrasi" anlayışını en iyi MDP Genel Başkan yardımcısı, 12 Mart döneminde TRT'nin tepesindeyken adı "USA-Musa"ya çıkmış Musa Öğün verdi. "Cumhurbaşkanımızın görüşleri aksine görüş serdetmek kimsenin haddi değildir". Anavatan Partisi'nin başkanı Özal, "Partimizin ilk il merkezinin Ankara'da açılması son derece anlamlıdır" diyerek, "derin politika" yapıyor. 24 Ocakçı Özal'ın en büyük incisi, "bizim partimiz sosyal adalet partisidir" sözleri. Yeni Düzen partisi'nin başkanı ise, ülkeyi nasıl kalkındıracaklarının ipucunu veriyor: "Her yandaşımız bize iki sigara bağışlarsa, partimiz ayağa kalkar".

Cunta 31 numaralı bildirisiyle partilere kendi programlarını yayınlama, yazışmalarında kendi amblemlerini kullanma, hatta, izin alarak, örgütlerinin açılış törenini yapma hakkını bile tanıdı. Bir başka kararlaysa,146. maddeden hüküm giymiş eski DP'lileri 141, 146 vb. maddelerden hüküm giyenlere getirdiği politika yasağının dışında bıraktı. 27 Mayıs'ı bir kere daha boğazladı.

Bütün bunlar, cuntanın "çok partili", "demokratik" düzeninden görüntüler. Bütün bunlar, emekçilerin çıkarlarını temsil eden partiler bir yana, geleneksel burjuva partilerinin, CHP'nin, MSP'nin, hatta AP'nin yasaklanmasının bir sonucu. Halkımızı böylesi bir hem gülünesi, hem ağlanası tabloyu seyretmek zorunda bırakan, onu politika dışı bırakmak isteyen cuntadır.

Cuntanın çizdiği çerçevenin şu ya da bu ölçüde dışında kalan partiler ise ya veto ediliyor ya da kapatılıyor. İşte SODEP, işte BTP, işte Doğru Yol Partisi. Veto mekanizması, cuntanın elinde, "demokrasi çerçevesi"nin dışına taşanları doğramakta bir kılıç. Şimdiye kadar her 10 parti kurucusundan 6'sı veto edildi. Bir sonraki aşamada cunta saylav adaylarını da veto edecek. Ve Evren, cunta ve suç ortakları "egemenlik milletindir" diye nutuk çekmeye devam edecekler. Evren seçim gezilerine çıkıp, oy vermesi zorunlu kılınmış seçmene, cuntanın partisine oy vermesi için baskı yapmaya devam edecek. Ama anayasa oylamasında uygulanan maddi ve manevi baskı yönteminin bu kez aynı derecede etkili olacağı kuşkuludur. Çünkü artık cuntanın "demokrasi"sinin ne menem bir demokrasi düşmanlığı olduğu çok daha açık ortaya çıkmıştır.

M.Y.

Kollarımızı sıvayalım

İlgili parti örgütlerinin özverili çabaları sonucunda, ATILIM'ın yurtiçi ve yurtdışı baskı teknikleri iyileşmiş, olanaklarımız artmıştır. Şimdi ATILIM'ı daha çok sayfalı ve fotoğraflı çıkarabiliyoruz, cuntanın terörüne karşın daha çok dağıtabiliyoruz. Yeni olanaklardan sonuna kadar yararlanmalıyız.

Parti örgütleri, yoldaşlar, okuyucularımız şimdi ATILIM'ı daha canlı, daha etkin bir gazete yapabilmek için kollarını sıvamalıdır. Somut haberler, yazılar gerekiyor. Şiir, fotoğraf, desen, karikatür, gazetemizin sayfaları, onu yığınlarla daha sıkı bağlayacak herşeye açıktır. Parti örgütleri çalışmalarını, eylemlerini, deneylerini ATILIM aracılığıyla tüm partiye duyurmaya özel bir önem vermelidirler.

Yılbaşında Atılım 10. yılını dolduracak. Bu yıldönümünü, daha şimdiden, partinin tüm alanlardaki savaşımını, kurtuluşu uğrunda savaştığımız sınıfın, halkın tüm sorunlarını en canlı yansıtan bir ATILIM için çabalarımızı artırarak karşılayalım.

Atılım

Ara vermeden

●Reşat ULUSOY - İSTANBUL

Cunta dışta ABD ve NATO, içte ise tekellerin ve en gerici kesimlerin isteklerini harfiyen yerine getiriyor. Emperyalistlerin silahlanma yarışına katılıyor, nükleer güç üstünlüğü sağlama girişimini destekliyor. Buna karşın kimin malı olduğunu, kime hizmet ettiğini örtbas etmek için sürekli demokrasiden söz ediyor. O, "demokrasi" ki, sayın kukla cunta liderlerinin iki dudağı arasından, akıl hocaları tarafından söyletilirse vardır. Siz bu demokrasinin ne kadar demokratik olduğunu düşünün.

Son siyasal parti kuruluşları döneminde cunta ne olduğunu göstermek istercesine baltasını taşın ortasına vurdu. "Demokrasiye geçiyoruz. İsteyen parti kurabilir" diye avazlanıyor. Diğer taraftan kurulan BTP'yi kapatıyor. Bir çok parti kurucusunu veto ediyor. Yani kendinden olmayan herkese düşman kesiliyor. Kendi eliyle kurduğu MDP ve HP'nin yürümeyeceğini görünce çareyi öteki partiler üzerindeki baskıyı iyice artırmada gördü. Cuntanın başı "istersem seçimi de ertelerim" diye bağırıyor. Ama belli ki korkudan bağırıyor. İşte her korkak gibi o da korkusunu geçiştirmek için, kendini güvence içinde hissedebilmek için Şili tipi cuntaya doğru gidiyor.

Dışarda Yunanistan düşmanlığı varmış bahanesiyle her gün basına mürekkep döktürüyor. CİA aracılığıyla öldürtülen diplomatlar bahanesiyle ermeni törörü, Ermeni sorunu basında işletiliyor. Bunlarla, içteki işkenceleri, baskı ve zorbalıkları, çıkarılan antidemokratik yasaları gözden kaçırmak, ekonomik bunalımı gizlemek istiyor. ABD'ye ve NATO'ya karşı izlenen kölelik politikasını halktan saklıyorlar. Cuntacılar efendilerinin avucunda oynayan sirk cambazları gibidirler. Geçmişteki terörü yaratan ve yöneten kişiler, bugün işbaşına getirdikleri cuntayı kullanıyorlar.

ABD yönetimi cuntayı Ortadoğu'nun bekçisi durumuna sokmak için bir sürü olay yaratıyor, bir çok olaydan yararlanıyor. Öncelikle Lübnan sorununu, İran-Irak savaşını kullanıyor. Ayrıca ve en önemlisi Suriye sorunu. ABD dışişleri bakanlığından bir zat diyor ki, "Suriye'nin silahlanması Ortadoğu, dolayısıyla da Türkiye için tehlike arzediyor". Böylece Türkiye'yi Suriye'ye karşı kışkırtıyor. ABD'nin yanında yeralan cunta, ABD'nin Ortadoğu politikasının sonuçlarından biri olan, Suriye ile İsrail arasında doğan gergin durumda saldırgan İsrail'in yanında yeralmış oluyor. Çok yakın zamanda Suriye ile ilişkiler iyice bozulursa şaşmayalım. Çünkü Suriye

▶Arkası 20. sayfada

Amerikalı defol!

Vedat Demircioğlu. Bu yurtsever, bu sosyalizme yürekten inanmış genç bundan 15 yıl önce öğrenci gençliğin Amerikan 6. Filosu'na karşı yürüttüğü protesto eylemleri sırasında polis tarafından barbarca öldürülmüştü. Demircioğlu'lar, Turgut Aytaç'lar, Duran Erdoğan'lar, Deniz'ler, Çayan'lar öldürüldü ama, kanlı 6. Filo da uzun yıllar büyük limanlarımıza gelmeye cesaret edemedi. Şimdi ise, cunta, ABD ile yeni bir anlaşma imzaladı: Bundan böyle 6. Filo'nun gemileri, hem de bu kez nükleer artık bırakanları, yeniden sularımızı kirletebilecek. ABD'ye yeni üsler verilmesi, Çevik Kuvvetlere topraklarımızın açılması, Türk ordusuna Ortadoğu'da jandarmalık yaptırılmak istenmesi, AWACS casusluk uçaklarının ülkemize gelmesine izin verilmesi, vb., ne eklenen yeni bir uşaklık belgesi daha!

ABD Büyükelçisi Hupe, SİA Anlaşmasına dayanarak, küstahça, "ABD'nin Türkiye'ye yeni atom silahları sokma hakkı vardır" diyor. Saldırgan Reagan yönetiminin baş adamlarında R.Perle "Türkiye'nin doğusunda askersel boşluk var" diyor, cuntanın Savunma Bakanı H.Bayülken derhal onaylıyor, "Türkiye'yi modern silahlarla donatın ki, bölgede caydırıcı olsun" diyor. İngiliz New Statesman dergisi, Irak topraklarındaki operasyonunun aylarca önce planlandığının Vaşington'da bilindiğini yazıyor, cunta yönetiminin Irak'ta bir karışıklık olduğunda, ABD onayıyla, bu ülkeye dalıp Kerkük petrollerine el koyma niyetlerinden söz ediyor. Yine aynı dergi, Türkiye ile Pakistan'ın nükleer silah teknolojisi üzerine işbirliği yaptıklarını, ABD yönetiminin buna göz yumduğunu yazıyor.

ABD yönetiminin,Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkilerini bozmak, soğuk savaş rüzgarları estirmek için her türlü yalanı,provokasyonu kullanıyor. "Hürriyet" gazetesi, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'yi ele geçirme planları olduğu yalanını 20 yıl sonra yeniden piyasaya sürüyor. Kıbrıs'ın işgaliyle bu "planların" suya düştüğünü söyleyerek, üstüne üstlük Kıbrıs'ın işgalini de kendince haklı göstermeye çalışıyor. Yine aynı gazete, "Rusya Kuzey İran'ı işgal edecek" diye yazıyor ve ekliyor: "Türkiye'deki Amerikan üsleri en üst düzeyde teyakkuza geçirildi". Sovyetler Birliği'nin "Kuzey İran'ı Batı Avrupa'ya Amerikan roketleri dikilince işgal edeceği"ni de ekleyerek, Batı Avrupa'ya ve giderek ülkemize Sovyetler Birliğini hedef alan atom roketleri yerleştirilmesini haklı göstermeye çalışıyor. Televizyonda, "Sovyet saldırısı" üstüne kurulu Amerikan yapımı "Üçüncü Dünya Savaşı" filmleri oynatılıyor. Öte yandan, Ağca tertibi yeniden piyasaya sürülüyor. Ağca'ya "bu işleri kendisine KGB'nin yaptırttığı" söyletiliyor. Ağca olayı artık gerek uluslararası alanda, gerekse ülke içinde emperyalizmin antisovyetizmi olağanüstü bir biçimde artırmak istediği zamanlarda ısıtıp ısıtıp kullandığı bir araç durumuna gelmiştir. Aynı şekilde, CİA güdümlü Ermeni teröristlerinin tertipleri de, ülkede şovenizmi kışkırtmak, cuntanın içerdeki baskı ve dışa karşı saldırganlık tehditlerini yoğunlaştırmak için kullanılmaktadır.

ABD eliyle çılgın boyutlara doğru götürülen bu soğuk savaş histerisi, cuntanın içerde baskıları arttırmasını da beraberinde getiriyor. Barış Derneği yöneticilerinin, nükleer savaş tehlikesine karşı çıktıkları, komşularla iyi dostluk ilişkileri ve bağlantısız bir dış politika istedikleri için Sıkıyönetim mahkemelerinde "Sovyetlere bağlı teröristler" suçlamasıyla yargılanmaları sürüyor. Pervari kaymakamı K.Baykal'ın, yıllarca önce Mustafa Kemal'in "Bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı, tüm milletçe savaşmayı caiz gören bir mesleği takib eden insanlarız" sözleri yazılı bir büstünü diktirmiş olduğu için işine son veriliyor. Basın iyice susturuluyor. Sendikalar iyice cuntanın güdümüne alınıyor.

Reagan yönetimi ile cunta arasındaki saldırgan, aşırı gerici, antisovyetik işbirliği döne döne artıyor. Böylece, Türkiye'mizin ABD'ye uydulaşması artıyor, iç gericilik, şovenizm güçleniyor. Ülke yeni tehlikelere doğru sürükleniyor. Bu durumda, tüm yurtseverlerin, barış isteyen herkesin Vedat Demircioğlu gibi "Amerikalı defol!" belgisini yükseltmesi her zamankinden daha yakıcı oluyor.

Durum ciddidir

●Genco KURAN - DİYARBAKIR

8 Mayıs'dan, 27 Mayıs'a kadar Kürdistan'da sanki savaş hali vardı. Halk savaşa hazırlanılıyor sanıyordu. Herşey gizli yürütülmeye çalışılıyordu. 7. Kolordunun araç gereçleri doğuya taşınıyordu. Diyarbakır'daki otobüslerin büyük bölümüne el konulmuştu. Bunlarla askeri komandolar taşınıyordu. Geceleri tanklar ve öteki ağır savaş araçları götürülüyordu.Diyarbakır'daki hastanelerin, başta doktorlar olmak üzere, çalışanları önemli ölçüde operasyon bölgesine götürüldü. Uludere -Hakkari yakınlarında seyyar hastane kuruldu. Bu yüzden Diyarbakır hastanalerindeki bir çok hastayı taburcu ettiler.

Tabii ki tüm bu gelişmelere karşın basın suskun kaldı. Halkta "Irak'la savaş var" diye büyük bir telaş vardı. Askerlere Konsey'den gönderilen emirde şöyle deniyordu: "Bütün hazırlıkları tamamladıktan sonra 72 saatte ezeceksiniz!" Zaten bu hazırlıklar başlamadan Nurettin Ersin Diyarbakır'a gelmiş, bölgedeki komutanlarla gizli bir toplantı yaparak operasyonun ayrıntıları üzerinde durmuştu.

Nurettin Ersin, Kenan Evren gibi diktatörler Kürt halkının eskiden beri düşmanlarıdır. Bu kafadakiler cumhuriyet tarihinde çeşitli kereler Kürt halkını yok etmeye çalıştılar. Ama yok edemediler. Varolan bir halk yok edilemez. Bu kez de Türkiye sınırlarını aşarak Irak'daki Kürtlere karşı geniş çapta bir soykırımına giriştiler. Türkiye'de yaşayan Kürt halkına, Kürt köylülerine, Kürt devrimci militanlarına da saldırdılar. Bu saldırının Amerikan emperyalizminin, Reagan yönetiminin dünyada izlediği

▶Arkası 20. sayfada

Bir seçim yapmak gerekiyor

Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşımızı noktalayan 30 Ağustos zaferini, antisovyetizmin halkımıza karşı açık saldırganlık düzeyine vardığı günlerde kutluyoruz.Öyle ki, ulusal kurtuluş savaşında Sovyet desteği ve halkımızla birlikte emperyalizme karşı silah elde savaşmış ordunun bugünkü başı Ersin, "en büyük düşman içerdedir" diye, orduya halkı hedef gösterebiliyor. Ordu, üçüncü 30 Ağustostur, bu Amerikancı generallerin emriyle işgal ordusu gibi halkımıza süngü gösteriyor. Barış ve demokrasi güçlerine kanlı bir savaş ilan edilmiş bulunuyor. Nereden gelip nereye vardığımızı, durumu anlamak için tarihimizi, hele ulusal kurtuluş savaşımızı hiç unutmamak,asker-sivil her yurtseverin görevidir.

ABD, NATO başlarının, cuntanın mantığına göre, 30 Ağustos, "Sovyetlerin desteklediği uluslararası terörist bir hareketin" zaferidir. Sandinist, Farabundo Marti, FKÖ gibi kurtuluş hareketlerini, barış hareketini "Sovyetlerin kışkırttığı terörist hareketler" olarak niteleyenlerin,Sovyet askersel, politik, moral yardımıyla silahlı savaş veren Kuvayı Milliye hareketine başka gözle bakmaları beklenemez.

Oysa İngilize sırtını dayayıp, Kuvayı Milliye'ye savaş açan, Atatürk'e ölüm fermanı kesen Vahdettin ile Amerika'ya sırtını verip barış ve demokrasi hareketine kanlı, zindanlı savaş açan, onu "iç düşman" ilan eden cunta arasında ne fark vardır? Hele cuntanın, ABD ile elele başka ülkelerdeki ulusal-sosyal kurtuluş hareketlerini ezmeyi planladığı hesaba katılınca. Evet, Amerikancı cunta çiz-

▶ Arkası 19. sayfada

TKP Merkez Komitesi Politik Bürosu örgüt sekreterleriyle genişletilmiş toplantı yaptı

Savaş tehlikesine ve faşist cuntaya karşı, barış ve ulusal demokrasi için!

— AÇIKLAMA —

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Politik Bürosu genişletilmiş bir toplantı yaptı. Bu toplantıya, ülkedeki Yöre Komitelerinin sekreterleri, yurtdışı parti komitelerinin sekreterleri, sendika, barış, gençlik, kadın ve dayanışma alanlarındaki sorumlu sekreterler katıldı. Toplantıda, TKP MK'nin Nisan 1983 Plenumunda alınan kararlar,onaylanan Eylem Programı değerlendirildi, rejimdeki son nitelik değişikliği ve eğer yapılırsa 6 Kasım seçimlerinde partinin alması gereken ilkesel tutum ele alındı.

Genişletilmiş Politik Büro toplantısında, TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, Politik Büro'nun görüşlerini açıklayan bir konuşma yaptı. Kutlu yoldaş konuşmasında, uluslararası alandaki ve ülke içindeki son gelişmeler üzerinde durdu.

Uluslararası alanda, gerginlikleri, devletlerarası ilişkilerdeki istikrarsızlığı, silahlanma yarışını ve nükleer bir savaş tehlikesini son derece artıran, nitelik olarak yeni bir durumun oluştuğunu belirtti. ABD emperyalizminin öteki emperyalist ülkeleri kendi saldırgan planlarına, NATO'nun etkinlik alanını genişletme çabalarına, Batı Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer roketler yerleştirme girişimine daha çok çekmesinin buna temel olduğunu söyledi.

Kutlu yoldaş ülke içindeki durum üzerine özetle şunları belirtti: Son gelişmeler cunta yönetiminin dış politikasının ABD emperyalizminin dünya çapındaki saldırgan politikasıyla uyum içinde olduğunu, son yıllarda imzalanan gizli ikili anlaşmalara göre yürütüldüğünü ortaya koymuştur. Cunta yönetimi, komşu sosyalist ülkelere ve Ortadoğu'daki ulusal kurtuluş hareketine karşı ABD emperyalizminin bir uydusu olmuştur. Ayrıca, 12 Eylül'den bu yana erk organlarının yeniden yapılandırılması, militaristleştirilmesi yolunda atılan adımların yeni bir aşamaya ulaştığını, cunta yönetiminin burjuvazinin uluslararası tekellerle içiçe geçen en işbirlikçi, en gerici, tekelci, asalak kesimlerinin ve büyük toprak sahiplerinin erkine dönüştüğünü gösteren olgular şimdi çok daha açık ortaya çıkmıştır. Ordu üst yönetiminin ve içiçe geçtiği bu asalak kesimlerin, çok sınırlı da olsa, bir parlamenter rejime geçilmesine her araçla karşı koyacakları artık açıklık kazanmıştır. Tüm bunlar 12 Eylül devirmesiyle kurulan gerici askersel diktatörlüğün partimizin en baştan beri vurguladığı gericileşme sürecinde adım adım faşistleşerek, sonuçta açık faşist bir nitelik kazandığını gösteriyor.

Bu konuda tüm Merkez Komitesi üyelerinin görüşlerinin alındığını belirten Kutlu yoldaş, konuşmasında daha sonra partimizin önündeki görevler üzerinde durdu.

Genişletilmiş Politik Büro toplantısında daha sonra TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın yaptığı konuşmada dile getirilen görüşler örgüt sekreterlerinin tartışmasına açıldı ve tüm yoldaşlar bu görüşler temelinde birleştiler. Toplantı, gerici askersel diktatörlüğün faşist diktatörlüğe dönüşmesine ilişkin parti görüşünün Nisan 1983 MK Plenumunda çizilen çizginin, onaylanan Eylem Programının mantıksal bir tamamlanması olduğunu belirtti ve Plenumdan bu yana parti çalışmalarını gözden geçirdi. Toplantı boyunca örgüt sekreterleri bir dizi öneride bulundular ve önlerinde duran tüm sorunları tam bir açıklıkla dile getirdiler, yeni deneyler aktardılar.

TKP MK Politik Bürosu, tüm bu önerileri, ortaya konan sorunları, eleştiri ve özeleştirileri ayrıntılı biçimde görüşecek, gerekli kararları alacaktır.

Genişletilmiş Politik Büro toplantısı, dünya çapında ve ülke içinde artan tehlikelere karşın halkın savaşımının yükselmesi için elverişli koşulların ve olanakların varlığını saptadı.

Eğer Türkiye barış güçleri de içinde, dünya barış güçleri daha aktif, daha kararlı biçimde çabalarını birleştirir ve yükseltirlerse, Pentagon'un saldırgan planlarını yenilgiye uğratmak, insanlığı bugün eşiğine geldiği nükleer savaş tehlikesinden kurtarmak olanaklıdır.

TKP, dünya barış güçlerinin Prag asamblesinin çağrısına, buraya katılan Türk ve Kürt barış güçlerinden oluşan Türkiye delegasyonunun çabalarına büyük değer biçiyor. TKP, Varşova Antlaşması Örgütü üyelerinin Moskova tepe toplantısında yeniden vurgulanan barış önerilerini, halkımızın ulusal çıkarlarıyla tam bir uyum içinde buluyor.

TKP, nükleer terörü önlemek isteyen herkesi generallerin faşist terörünü göze alarak halkı uyarmaya, her yoldan barış savaşımını güçlendirmeye çağırıyor.

TKP, tüm kapitalist ülkelerde sonbaharda yapılacak olan roket karşıtı yığınsal barış eylemlerine, yurtdışındaki tüm işçilerimizi ve öğrencilerimizi, aydınlarımızı aktif ve en geniş biçimde katılmaya çağırıyor.

Genişletilmiş Politik Büro toplantısı,partimizin barış savaşımındaki rolünün güçlendirilmesi, çabalarını yoğunlaştırması üzerinde durdu, daha etkin bir propagandanın, daha aktif bir yığın çalışmasının ve daha esnek bir işbirliği politikasının zorunluluğunu vurguladı.

Cuntanın manevra alanı ve tabanı bugün daha da daralmıştır. Egemen güçlerin politik egemenlik sistemindeki bunalımı çözmeyi, halkın barış, demokrasi, ekonomik ve sosyal haklar uğrundaki savaşımını önlemeyi faşist diktatörlük de başaramayacaktır.

TKP, İstanbul'daki politik tutukluların ve yakınlarının cuntanın faşist baskılarına karşı yığınsal direnişine büyük değer biçiyor ve tüm parti örgütlerini, tüm yurtseverleri bu direnişi desteklemeye, politik genel af istemini yükseltmeye çağırıyor.

Genişletilmiş Politik Büro toplantısı, Amerikan emperyalizmine ve faşist cuntaya karşı, TKP Eylem Programındaki istemler temelinde, adım adım bir ulusal direnişi hazırlamada, 6 Kasım seçimlerinde cunta rejimine ve onun yandaşlarına ağır bir darbe indirilmesi için demokrasi güçlerinin her çabayı göstermesinin büyük önem taşıdığını belirtti. Tüm parti örgütlerini, 18 Temmuz 1983 günlü TKP MK Bildirisi'nde belirtilen parti çizgisi temelinde, hazırlıklarını tamamlamaya çağırdı. Anayasa referandumundaki savaşım deneyimi yeni koşullara uydurulmalı, başta sol güçler, en geniş güçlerin eylem birliği için her çaba gösterilmelidir.

TKP MK Politik Bürosunun örgüt sekreterleriyle yaptığı genişletilmiş toplantısı, 1977 Parti Konferansı'ndan bu yana ve daha derin illegal koşullarda yapılan,örgütsel bakımdan en geniş temsil yeteneğindeki toplantı oldu. Bu toplantı, katılan tüm yoldaşların vurguladıkları gibi, partimizin Merkez Komitesi ve onun Politik Bürosu çevresindeki sarsılmaz birliğini bir kere daha kanıtladı.

24. 7. 1983

TKP MK
Politik Bürosu

Politik tutukluların ve yakınlarının direnişiyle dayanışmayı artır,genel af istemini yükselt!

Haydar Kutlu yoldaşın konuşması

Değerli yoldaşlar,

Ülke içinden ve ülke dışından gelen yoldaşlarımızın katılımı ile gerçekleşen bu toplantımız pek çok bakımdan önem taşıyor. Katılan yoldaşlarımızın yüklendikleri görevler açısından bu toplantımız sorumluluk düzeyi yüksek bir toplantıdır. Aynı zamanda ele alacağımız konular da politik bakımdan can alıcı önemdedir. Genişletilmiş PB toplantımız yalnızca durum değerlendirilmesi açısından değil, pratik görevlerin ortaya konması açısından da, sonuçlarıyla da önemli olacaktır. İşçi sınıfımızın ve halkımızın davası uğruna partimizin yüklenmek zorunda olduğu görevlerin ne denli sorumlu ve ağır olduğunun bilincindeyiz. Bu görevlerin çözümü ancak partimizin her alandaki çalışmasına parti kadrolarımızın aktif katılımını sağlamakla olanaklıdır. Kendi gücünü ve potansiyellerini kullanmasını bilmeyen bir parti yığınların gücünü harekete geçiremez. Bu nedenle toplantımız aynı zamanda bu amaç yönünde, parti yönetimi ile parti üyeleri arasındaki bağları daha da sıkılamak, iyice pekiştirmek konusundaki kararlılığımızın yansımasıdır.

Nihayet bu toplantı uluslararası durumda ve ülkemizde son derecede kaygı verici gelişmelerin hızla tırmandığı bir ortamda yapılıyor olması bakımından özel önem taşıyor.

Nisan ayı başında toplanın partimizin MK Plenumu'nda, uluslararası alandaki ve ülkedeki durum üzerinde ayrıntılı olarak duruldu. Ama, geçen süre içinde gerek uluslararası alanda, gerekse ülke içinde kimi önemli yeni gelişmeler oldu. Söz konusu gelişmeler, parti belgelerimizde öngörülmüş, önceden dikkat çekilmiş gelişmelerdir. Bu gelişmeler gerek uluslararası, gerekse ulusal düzeyde niteliksel bakımdan yeni bir durumun oluşmuş olduğunu ortaya koyuyor. Bunları ele almak ve partimizin durum değerlendirmelerini bunların ışığında daha netleştirmek gerekiyor.

Mayıs ayı sonunda ABD'nin Williamsburg kentinde yapılan yedi emperyalist ülkenin tepe toplantısında ve Haziran ortasında Paris'de yapılan NATO Dışişleri Bakanları toplantısında alınan kararlar, dünya çapındaki gelişmelerde niteliksel bakımdan yeni bir durum oluştuğunu gösteriyor. SBKP MK Genel Sekreteri Y.Andropov yoldaşın Haziran ayında toplanan SBKP MK Plenumu'nda yaptığı konuşmada, emperyalizmin aşırı gerici kesimlerinin başını çeken güç olarak tanımladığı ABD emperyalizmi, emperyalist devletlerin, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, sosyalist ülkelere, tüm dünyadaki ilerleme ve demokrasi güçlerine karşı global çapta bir askersel birliğini çatıştırmaya çalışıyor. Söz konusu toplantılarda Japonya ve Fransa'yı NATO'nun askersel örgütüne bağlama ve savaş hazırlıklarına çekme ve NATO'nun askersel etkinlik alanını genişletme yönünde adımlar atıldı. ABD yönetimi NATO'daki bağlaşıklarının elini kolunu bağlamak, Cenevre görüşmeleri daha sonuçlanmadan ve bunun sonuçlarına bakmadan Batı Avrupa'ya orta menzilli yeni nükleer roketlerin yerleştirilmesini sağlamak için acele ediyor. ABD yönetiminin amacı yalnızca bu roketlerin yerleştirilmesiyle sınırlı da değildir. Onun, askersel üstünlük, özellikle nükleer roketler alanında, askersel üstünlük sağlamak için, stratejik roketlerin geliştirilmesinde ve bunların sosyalist ülkelere yönelik olarak karada, havada ve denizde konumlandırılmasında, uzayın militarizasyonunda yeni girişimlerini hızlandırdığı, öte yandan nötron ve kimyasal silahları üretmeye, konvansiyonel silahlanmayı nükleer düzeye yakın bir yıkım gücüne ulaştırmaya çalıştığı, NATO ülkelerinin ordularının genişletilmesinde yeni bir tur başlatmak istediği, tüm bunlar bugün daha açık ortaya çıkmıştır. ABD yönetimi, NATO başları ilk nükleer vuruş olanağını elde etme amaçlarından vazgeçmiyorlar.

Amerikan emperyalizminin saldırganlığı yalnızca Avrupa'daki girişimleriyle sınırlı kalmıyor. Ortadoğu'da, Afrika'nın Güney'inde, Orta Amerika'da saldırgan, halk düşmanı rejimlerle birlikte saldırganlığını görülmedik boyutlara vardırıyor. Bugün Asya, Afrika ve Latin Amerika'da, ABD emperyalizminin doğrudan ya da bağlaşıkları aracılığıyla gerginliği artırmaya çalışmadığı, gerici saldırgan çevrelere yardım etmediği, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı kuvvet kullanmaya yeltenmediği tek bir bölge yoktur.

İngiltere'de Thatcher, Batı Almanya'da Kohl, Japonya'da Nekasone gibi, ABD'nin dış politikasını destekleyen hükümetlerin işbaşına gelmesi, Fransa'yı ABD'nin militarist politikasına daha sıkı bağlama çabaları, Reagan yönetimine, yumuşamayı baltalama, gerginliği artırma ve savaş hazırlıklarını hızlandırma politikasını gerçekleştirmede yardımcı oluyor.

Varşova antlaşması örgütü üyelerinin Haziran sonunda Moskova'da yapılan tepe toplantısından sonra yayınlanan ortak bildiride de belirtildiği gibi, devletlerarası ilişkilerde gerginliklerin ve istikrarsızlıkların artması sürüyor, yıkıcı sonuçlar getirecek nükleer savaş tehlikesi artıyor. Şimdi uluslararası durumun daha da gerginleşmesi, kapitalist dünyada silahlanma ve militarizasyonun daha da tırmanması, nükleer yıkıma doğru kayma tehlikesi ciddi olarak söz konusudur. Bunlar yalnızca sosyalist ülkeler ve Batı Avrupa halkları için değil, tüm dünya halkları için son derece ciddi tehlikelerdir, çünkü ABD emperyalizmi tüm bölgeler, tüm kıtalar üzerinde kendi hegemonyasını kurmak gibi akıl almaz bir serüven peşinde koşmaktadır.

Yoldaşlar,

ABD emperyalizminin saldırgan politikasındaki tırmanışın ülkemiz üzerindeki olumsuz ve tehlikeli sonuçları, geçtiğimiz aylarda daha açık ortaya çıktı. Artık gün geçmiyor ki, Türkiye'ye bir Amerikan, NATO askersel ya da diplomatik heyeti gelmesin, kapalı kapılar ardında yeni gizli anlaşmalar yapılmasın. ABD yönetimi ile cunta arasında yapılan "Savunma İşbirliği Anlaşması", onu izleyen "Mutabakat Belgesi" ve bir dizi başka gizli anlaşma açıkça göstermektedir ki, cunta Vaşington'a tümüyle teslim olmuştur. Cunta ile ABD yönetimi arasında yapılan gizli anlaşmaların başlıca noktalarını şöyle özetyebiliriz:

1- Batı Avrupa'dan sonra Türkiye'ye de, Sovyetler Birliği'ne yönelik orta menzilli nükleer roketlerin yerleştirilmesi;

2- Pentagon'la cuntanın birlikte "geleneksel çatışma alanı" olarak ilan ettikleri Türk-Sovyet sınırına Türkiye'nin ek kuvvetler yığması, gerektiğinde buraya saldırı amaçlı Amerikan ve NATO birliklerinin üslenmesine olanak sağlaması, bu amaçla yeni üs ve havaalanları yapılması, Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne ve öteki komşu ülkelere karşı silah gücünün artırılması;

3- Türkiye topraklarında sosyalist ülkelere karşı yeni casusluk tesislerinin ve yıkıcı faaliyet merkezlerinin oluşturulması;

4- ABD 6. Filosu'nun Türkiye limanlarından yararlandırılması, buralarda üslenmesi, filonun nükleer silah taşıyan gemilerinin Türk tesislerinde bakımının yapılması;

5- Amerikan "çevik kuvvet"i için Türkiye topraklarında üsler ve havaalanları yapılması, bu güçlerin ve silahlarının topraklarımızda konumlandırılması;

6- Gerektiğinde Türk silahlı kuvvetlerinin Basra Körfezi bölgesindeki ulusal kurtuluş hareketlerini bastırmada bir jandarma olarak kullanılması;

7- Ortadoğu'daki gerici rejimlerle birlikte Pentagon'a bağlı üstü örtülü yeni bir saldırgan blok oluşturulması;

8- CİA güdümündeki MİT ile bölgedeki antikomünist rejimli devletlerin gizli servisleri arasında yakın işbirliği yapılması;

9- Türkiye'nin, Ortadoğu ülkeleriyle olan dış ticaret ilişkilerinde ABD tekellerinin bir Truva atı rolünü üstlenmesi, bu ülkelerin sosyalist ülkelerle ticaretini baltalamaya çalışması, Amerikan sermayesinin, Türk sermayesiyle ortaklık görünümü altında, bögede etkinliğini artırmasına yardımcı olması, İran'ın dünya kapitalist sistemine daha sıkı entegre olmasına aracılık etmesi vb;

10- Türkiye'nin tüm uluslararası forumlarda ve NATO içinde, ABD yönetiminin politikasını destekleyen bir tutum alması.

Bu gizli anlaşmalarda kazanan tarafın hep ABD emperyalizmi olduğu, Türkiye'nin ise yalnızca yeni büyük tehlikelere sürüklenmekle kaldığı açıktır. ABD emperyalizmi cunta üzerinde öylesine bir hegemonya kurmuştur ki, o şimdi Türkiye'ye vereceğini söylediği savaş uçakları vb. askersel"yardım"ları, kredileri kısıyor, savsaklıyor ve cunta, ordu içinde ve kamuoyunda ABD'ye verilen ödünlerin karşılığı olarak göstermeye çalıştığı bu "yardım" konusunda dağın fare doğurması karşısında sus pus olup oturuyor. Gerici basında bile Türkiye'nin ABD ile yapılan pazarlıklardan zararlı çıktığı kanısı ▶

yayılıyor, bu anlaşmaların yalnızca Amerikan çıkarlarına hizmet ettiği kaygısı dile getiriliyor.

Yoldaşlar,

Bu politikanın Türkiye açısından ne denli büyük tehlikeler taşıdığı son iki ay içinde somut görüldü. ABD ile yapılan gizli anlaşmalara uygun olarak Mayıs ayı içinde Türk-Sovyet sınırında, Amerikan Çevik Kuvvetlerinin de katılımıyla yapılan ve sanki halkımızla alay edercesine "Macera Ekspresi 1983" adı takılan NATO manevraları, saldırgan amaçlı bir savaş hazırlığından başka bir şey değildi.

Aynı günlerde cuntaya bağlı özel askeri birliklerin Irak Kürdistanı'nda Kürt yurtseverlerine karşı giriştikleri kanlı saldırı, tehlikeli gelişmelerin ikinci bir göstergesi olmuştur. Dolaysız amacı Kürt ulusal hareketini ezmek olan bu saldırı, aynı zamanda komşu halkları askersel tehdit altında tutmayı, komşu ülkeleri egemenlik haklarıyla bağdaşmayan ödünlere zorlamayı amaçlamaktır. Askersel politik güç kullanarak bölgede yayılmacı bir rol oynamaya bir hazırlıktır. Cunta, Irak'da olduğu gibi İran ve Suriye topraklarında da, buralarda Kürtlerin yaşadığını öne sürerek, sözde kendi ulusal güvenlik çıkarlarını korumak gerekçesiyle, askersel operasyonlarda bulunmanın kendi hakkı olduğunu göstermek istiyor. Irak topraklarındaki operasyonla, ABD emperyalizminin Türkiye'yi bölge halklarına karşı kullanmasının yolu açılmıştır. Suriye'ye yönelik provokatif girişimlerin artması, bu ülkeye saldırıya hazırlanan Amerikancı İsrail yönetiminin işini kolaylaştırıyor. Cuntanın Yunanistan'a karşı izlediği gerginlik politikasının, bu ülke ile ABD arasında, Amerikan üslerinin beş yıl daha Yunanistan'da kalmasını sağlayan bir anlaşmanın imzalanmasına yardımcı olduğu da açıktır.

Değerli yoldaşlar,

MK'mizin Nisan plenumundan bu yana ülkenin iç politik yaşamında da dikkate değer değişiklikler oldu. 6 Kasım'da yapılacağı söylenen seçimlerin eşiğinde, cuntayla geleneksel burjuva partileri arasındaki çatışma keskinleşti. AP paralelindeki BTP kapatıldı, DYP'nin örgütlenmesi engelleniyor, veto yöntemi ve başka baskılarla CHP'lilerden oluşan SODEP de güç duruma sokuluyor. Evren cuntası kendi oluşturduğu MDP'yi her araçla açıktan destekliyor; öyle ki, partimizin aldığı bir enformasyona göre, tüm sıkıyönetim komutanlıklarına MDP'nin seçim öncesinde ve sırasında desteklenmesi için yardımcı olunması emri verilmiştir. Cuntanın, yalnız sol politik güçlere değil, geleneksel burjuva politik güçlere de hiçbir olanak tanımaktan yana olmadığı, bugün kamuoyunda tartışmasız kabul edilir durumdadır. MDP adlı parti, daha şimdiden görülüyor ki, emekli general ve albaylardan, geçmişte politik yaşamda yenilgiye uğramış eski politikacılardan, faşist MHP yandaşlarından, asalaklardan, yükselmek için herşeyi göze alacak yapıdaki kişilerden vb.lerinden oluşan bir parti olacaktır. Cunta zorbalıkla bu partiyi seçimlerden sonra hükümete getirmek istiyor. Ama gerçek politik erkin hiçbir zaman bu partinin elinde olmayacağı, ordu üst yönetiminin ve cumhurbaşkanının elinde kalacağı açıktır. Bu partinin görevi, rejime sözde sivil bir kılıf giydirilmesinin aracı olmak ve başarabilirse, ona yığınsal bir destek sağlamaktır. Cunta Özal'ın partisini de rejime destek veren bir parti olarak tutmak ve düzmece sosyal demokrat Halkçı Parti ile de rejime sözde "çoğulcu" bir görünüm vermek istiyor.

Öte yandan Irak Kürdistanı'ndaki saldırı öncesinde ve sonrasında Türkiye Kürdistanı'ndaki şovenist baskı ve terör, sindirme girişimleri daha da yoğunlaşmıştır. İşçi sınıfı üzerindeki baskı artmaktadır. Cunta kendi hazırladığı grev ve özgür sözleşme hakkını fiilen yok eden sendikal yasaları bile daha uzun süre yürürlüğe koymaktan yana değildir. 12 Eylülcü anayasadan bile daha gerici nitelikte çıkardığı yasaların son örneği basın yasasıdır. Kimi davalarda iç ve dış tepkiler sonucu salıvermek zorunda kaldıkları yurtseverleri yeniden tutuklarına hazırlıkları yapılmaktadır. Partimize karşı saldırılar aralıksız sürüyor.

Cunta ve güdümündeki basın-yayın araçları, antisovyetik, militarist, şoven propagandayı tırmandırıyorlar.

Yoldaşlar,

Politik Büro, son gelişmeleri değerlendirdi ve yaptığı çalışmalar sonucunda, rejimin adım adım faşistleşerek, sonuçta faşist bir nitelik kazandığı saptamasını yaptı. Bu konuda tüm MK üyelerinin görüşlerini aldı. Şimdi bu toplantımızda da bu konu ele alınacak ve Politik Büro ortaya çıkan görüşleri inceleyerek konuyu sonuçlandıracaktır.

Bugünkü durumda rejimin faşist bir nitelik kazanmış olduğunu özellikle vurgulamak, yalnızca teorik bir öneme sahip olmakla kalmıyor, ayrıca politik bakımdan son derece büyük bir önem taşıyor.

Bugün hâlâ seçimler öncesinde ortaya serilmiş olan tüm bayağılıklara karşın, cuntanın demokrasiye yöneldiğini, seçimlerin politik yapıda az ya da çok olumlu değişiklikler getireceğini, baskıların azalacağını, cuntanın demokrasi isteyen güçlere sınırlı da olsa ödünler verebileceğini sanan çevreler vardır. Cuntanın özgürlükleri kısmaya çalıştığı burjuva basınının seçimler konusunda pembe düşler yayması bunda önemli bir rol oynuyor. Öte yandan cunta ABD'nin elinde Türkiye'yi bölgede her an askersel bir serüvene, savaşa sürmeye hazırdır. O nedenle cuntanın gerçek niteliğini açığa vurmak, onun adım adım faşistleşmesinin temelinde yatan süreçleri ortaya koymak, halkımızın Amerikan emperyalizmine ve cuntaya karşı savaşımını güçlendirmek, onun şaşırtılmasını önlemek için pratik önem taşıyor.

12 Eylül devirmesine yol açan iç ve dış etmenler MK'mizin 1981 Ağustos Plenumu'nda ayrıntılı olarak ele alınmıştı. 12 Eylül rejimi altında geçen süre içinde, bu devirmeye yol açan etmenler daha da olgunlaşarak rejimin adım adım gericileşmesine ve giderek faşistleşmesine temel oldu. Bu etmenlerin başında, ülkemizin emperyalizme, özellikle de ABD emperyalizmine çok yönlü bağımlılığı ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin ülke içindeki ekonomik ve politik konumları geliyor. Bunlar ülke ekonomisindeki yapısal bunalıma, tüm çelişkilerin keskinleşmesine, bu da egemen güçlerin politik egemenlik sistemindeki bunalıma temel oluyor.

Değerli yoldaşlar,

Geçen süre içinde ABD emperyalizminin dünya çapındaki saldırganlığı yukarda göstermeye çalıştığımız gibi olağanüstü arttı. Bu olgu, kendi başına emperyalist sistem içinde en gerici güçlerin etkinliklerini artırmasına bir temel oluyor. Emperyalizmin saldırganlığının artmasının temelinde kapitalizmin genel bunalımının aşırı keskinleşmesi yatıyor. Emperyalizm bu nedenle her yerde, en gerici, en saldırgan, en tutucu akım ve güçlerini harekete geçiriyor. Öte yandan geçen süre içinde ABD emperyalizminin desteği ile dünyanın bir çok bölgesinde savaşlar, askersel saldırılar, askersel güç kullanma girişimleri oldu. Uluslararası ortam zehirlendi, güvensizlik arttı. Özellikle Ortadoğu'da bir dizi yeni gelişme oldu. Kaba kuvvetin, baskı, şantaj ve tehdit yöntemlerinin etkinlik kazandığı bu ortam, Türk egemen güçlerinin yumuşama sürecinin güçlü olduğu yıllarda bastırmak zorunda kaldıkları geleneksel yayılmacı, saldırgan özlemlerini canlandırdı, antisovyetik tutumlarını, militarist eğilimlerini derinleştirdi.

ABD emperyalizmine olan bağımlılığın artması bu sürecin belirleyici özelliğidir. Cunta rejimi boyunca ülkemizin ABD emperyalizmine olan ekonomik, politik ve askersel-politik bağımlılığı görülmedik bir hızla artmıştır. Böylece ABD emperyalizmine egemen olan saldırgan, gerici, antikomünist politika, Türkiye'ye de egemen olmuştur. ABD emperyalizminin saldırgan amaçları açısından Türkiye'nin taşıdığı büyük jeostratejik önem, onu, Türkiye'yi hegemonyası altında tutmak, ona yeni saldırgan görevler vermek için her çabaya başvurmaya itmiştir.

ABD emperyalizminin dayatmalarıyla tırmanan silahlanma harcamaları yüzünden, kapitalist ekonomilerdeki, 1980-81'de başlayan devri bunalım derinleşerek sürmektedir. Bu koşullarda bütün kapitalist ülkelerde tekellerin emekçilerin ekonomik, sosyal haklarına yönelik saldırıları artmaktadır. Bu, bağımlı Türkiye üzerinde çok daha yıkıcı etkiler yapıyor.

12 Eylül devirmesinden sonra ülkede toplumsal yaşamın tüm alanlarında hız kazanan militaristleşme, ABD yönetiminin saldırganlığı ve militarizmi dünya çapında tırmandırmasıyla, Türkiye'de sonuçta sivil yaşam üzerinde kesin egemenlik kurmuştur.

Bu dış ve iç etmenler, ülkedeki ekonomik bunalımın daha da derinleşmesine temel olmuştur. Cunta, bunalımın tüm yükünü halka bindirmiş, işbirlikçi tekelci burjuvaziye görülmedik olanaklar sağlamıştır. İşçi sınıfının sömürülmesi, tüm emekçilerin emek ürünlerinin yağmalanması, görülmedik boyutlara ulaşmış, orta büyüklükteki kapitalist işletmeler arasında iflaslar hızlanmış, hatta sanayide birçok büyük işletme iflas etmiş, Transtürk gibi bir holding bile bu sonuçtan kendini kurtaramamıştır. Öte yandan bir avuç tekelci grup ise, konumlarını çok güçlendirmiştir. Yüzlerce işletmeyi yutmuşlar, emperyalist şirketlerle daha sıkı bağlanmışlar, devletle daha içiçe geçmişlerdir. İMF'nin dayat-

masıyla uygulanan ekonomik politika, üretici yatırımların azaltılmasını, mali spekülasyonun, dış ticaretin, her türlü vurgunculuğun desteklenmesini getirmiş, sonuçta bundan en çok yarar sağlayan işbirlikçi tekelci grupların asalaklığı, işbirlikçiliği daha da artmıştır. Ordu yönetiminin tekellerle bağları güçlenmiş, ekonomideki denetim olanakları artmıştır. Tüm öteki toplumsal kesimlerin zararına emperyalizme bağımlı bir devlet-tekel kapitalizminin ilişkileri güçlenmiştir. Bu artan asalaklık ve bağımlılık, içerde gericileşmenin, faşistleşmenin, dışarda saldırganlığın ve yayılmacılığın nesnel temeli olmuştur. İç pazarı daralan tekeller, militarizmi destekleyerek, içerde orduya mal satışını artırma, dışarda vurgun ve yağma elde etmeyi amaçlıyorlar. Amerikan emperyalizminin kendilerine böylesi olanaklar sağlayacağını umuyorlar.

Tüm bu gelişmeler sonucunda, cunta rejimi altında, egemen sınıfların içinde, liberal, tutucu, gerici ve faşist eğilimlerin ayrışma süreci adım adım derinleşmiş ve giderek, egemen sınıfların Amerikan emperyalizmine en sıkı bağlı, en işbirlikçi, tekelci, militarist, asalak kesimleri rejime damgalarını vurmuşlardır.

Ne ki, bu süreçte, cuntanın ülkedeki egemen güçlerin politik egemenlik sistemindeki bunalımı gidermeyi başaramamış olması belirleyici olmuştur. Cunta işçi hareketini, öteki antiemperyalist, demokratik güçleri ağır baskılar altına almış, bu güçlere politik etkinlik tanımayacak bir anayasa yapmış, büyük ve tekelci burjuvazinin toprak ağalarının yirmi yıldır dile getirdikleri tüm antidemokratik istemleri yerine getirmiştir. Ne ki, politik bunalım ortadan kalkmamış, daha da derinleşmiştir. Cunta başta ilan ettiği amacı, burjuva anlamda bir politik istikrar sağlayıp, yönetimi sivil gerici güçlere teslim edip arka plana çekilme amacını gerçekleştirememiştir. İşçi sınıfının, tüm halkın, toplumun ezici çoğunluğunun artan hoşnutsuzluğu, önce anayasa referandumu öncesinde açığa çıkmış, cuntanın uydurma "referandum utkusu", bu hoşnutsuzluğu azaltmamış, tersine süreç içinde AP tabanında bile tepkiler oluşmaya başlamıştır. Bu durumda, en küçük bir demokratik hakkın varlığının bile, kendi amaçlarına ulaşmada önlerinde büyük bir engel olacağını bilen, ABD emperyalizmi ve işbirlikçileri, cunta diktatörlüğünün faşist bir diktatörlüğe dönüşmesine arka çıkmışlardır. Evren cuntasının halktan korkusu, onu daha da barbarlaştırmaktadır.

Özetle faşist diktatörlük, emperyalizmin en gerici çevrelerinin, özellikle bunların başını çeken ABD emperyalizminin uşağı, onun ülkemiz üzerindeki hegemonyasının ve bölgedeki saldırgan politikasının aracıdır. Cunta, uluslararası finans oligarşisiyle bağlı güçlerin, burjuvazinin en işbirlikçi, tekelci ve asalak kesimlerinin, büyük toprak sahiplerinin, militarist çevrelerin ve büyük bürokrasinin en gerici öğelerinin halk düşmanı, terörist diktatörlüğüdür.

12 Eylül'den bu yana cuntanın gelişimini belirleyen başlıca etkenler şunlardır:

- ABD emperyalizminin, yumuşamayı baltalama, nükleer silahlanmaya hız verme, çatışma politikasının tırmanması ve günümüzde uluslararası alanda nitelik olarak yeni bir durumun oluşması,

- NATO'nun saldırgan stratejisinde, Türkiye'ye, sosyalist ülkelere ve bölgedeki ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir sıçrama tahtası rolü verilmesi, emperyalist ülkelerin bu yöndeki baskılarını giderek yoğunlaştırmaları,
- Cuntanın silahlanmayı artırma çabaları ve toplumsal yaşamın her alanının militaristleştirilmesi,
- Sermayenin tekelleşmesi sürecinin hızlanması, devlet üzerindeki tekelci burjuvazinin etkisinin yoğunlaşması ve işbirlikçi tekelci sermayenin "dışa açılma", bölgedeki askersel ve politik etkinliğini ABD emperyalizminin amaçlarına hizmet etme yoluyla artırarak, yeni pazarlar elde etme çabaları,
- Dünya kapitalizminin bunalımlarının derinleşmesi ve ülkemizde bağımlı ve görece geri kapitalizmin yapısal bunalımının derinleşmesi, yalnız işçi sınıfının, emekçilerin ve orta katmanların değil, bankalara dayanan en büyük holdinglerin dışındaki tüm burjuvazinin bunalımdan şiddetle etkilenmesi, böylece sınıf çelişkilerinin ve egemen sınıflar arasındaki ayrışmanın büyümesi,
- Yığınlardaki büyük hoşnutsuzluğun ancak terörist diktatörlük yöntemiyle bastırılabilmesi, devrimenin her şeye karşın tüm ilerici güçlerin, TKP'nin savaş gücünü kökten kıramamış olması, sonuçta, erki sınırlı da olsa parlamenter yöntemlerle yönetmenin olanaksızlığı,
- Büyük ve tekelci burjuvazinin sınırlı da olsa parlamenter bir rejim yanlısı politik temsilcisi AP yönetiminin, cuntayı tüm karşı devrimci saldırılarında desteklemesi, burjuvazinin ulusal reformist kesimlerinin temsilcisi CHP yönetiminin cunta sonrasını bekleme politikası, sol güçlerin ağır terör altında zayıflaması ve kendi aralarında işbirliğini gerçekleştirememesi...

Şimdi Türkiye Amerikan emperyalizminin saldırgan politikasının son derecede ciddi sonuçlarıyla karşı karşıya kalma tehlikesiyle yüz yüzedir. Türkiye'nin bölgede savaşa sürüklenmesi tehlikesi vardır. Uluslararası tekellerin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin sömürüsü daha da artacak, işçi sınıfının, tüm halkın yaşam koşulları daha da kötüleşecektir. Kürt halkı, tüm ulusal azınlıklar çok daha şovenist bir baskı tehdidi altındadır.Cunta, işçi sınıfının en son sendikal haklarını da yok ederek, parlamenter kurumların yeniden canlandırılmasının tüm yollarını kapatarak, halkın barışçıl yollardan genel demokratik amaçlara ulaşmasının önünü kesmiş, seçim manevrasıyla faşist diktatörlüğü sürdürmeye çalışmaktadır.

Cunta rejiminin faşistleşmesi, açıktır ki, bir günde gerçekleşmiş değildir. Bu süreç daha 12 Eylül devirmesiyle başlayan ve giderek olgunlaşan çelişkili bir süreçtir.

Partimizin 1981, 1982 ve 1983 plenumları bu sürecin her bir evresini analiz etmiş, tehlikelere işaret etmiştir.

1981 Plenumu'na sunulan raporda şu analiz yapıldı ve şöyle bir öngörüde bulunuldu: "Cuntanın özellikleri onun sınıfsal bakımdan burjuvazinin geniş bir yelpazesine dayandığını gösteriyor... Demokratik özgürlüklerin yokedilmesi, antiemperyalist demokratik güçlerin ağır baskılar altına alınması, ordu ve cunta içinde ve dışındaki en gerici işbirlikçi öğeleri objektif bakımdan güçlendiren elverişli koşullar yarattı... Bu durum, gerici askersel diktatörlük koşullarında faşizm tehlikesinin ortadan kalkmadığını gösteriyor" (s.25-26).

1982 Plenumu'na sunulan raporda cuntanın gericileşme süreci ve buna yol açan etmenler analiz edildi. Şöyle dendi: "Artık yalnızca komünistler ve öteki devrimci güçler değil, rejimin tüm potansiyel karşıtları faşizme özgü yöntemlerle susturulmaya, sindirilmeye çalışılıyor". "Reagan'cılık ile Friedman'cılık, cuntacılıkla 24 Ocakçılık, hem uluslararası alanda, hem de ülkemizde bir tek madalyonun iki yüzüdür: Tekelci sermayenin çıkarları için daha çok gericilik, saldırganlık" (s.10).

TKP'nin 1981 ve 1982 MK Plenumları rejimin gelişme yönünü analiz etmekle yetinmemiş, en önemlisi, gericileşme sürecini durdurmak, barış ve demokrasi yönünde bir dönemeç almak için somut görevleri ve savaşım hedeflerini göstermiştir. Ne ki, nesnel durumun giderek kötüleşmesi, partimizin ağır darbeler yemesi, oportünist, bozguncu öğelerin saldırılarına karşı savaşım zorunluluğu, dışımızdaki sol güçlerin sürecin özelliğini kavrayamaması ve sol güçlerin birliğinin sağlanamaması, burjuva muhalefetin kararsızlığı gibi nedenlerle, bugünkü durumun önüne geçmek olanaklı olmamıştır.

Nisan 1983 TKP MK Plenumu, önüne rejimin niteliğini tartışma görevini koymamıştı. Ne ki, Plenum gericileşmenin sonuçlarına özel bir önem verdi, dikkatleri cunta rejiminin yıkılması sorununa çevirdi ve yukarıda sayageldiğimiz analizler ışığında partimizin önünde duran politik amacı formüle etti, bunu Eylem Programı'nda temellendirdi.

Plenuma sunulan raporda şu saptama yapılıyordu: "Bugün ülkemiz cuntanın gerek dış politikasıyla, gerekse ekonomi politikasıyla tam bir bunalıma düşüyor ve her iki alanda da uygulanan politikalar ulusal olmayan, içerde yok denecek kadar dar çevrelerden başka herkese zarar getiren bir nitelik taşıyor. Bu anormal bir durumdur. Emperyalist kaynaklı bu politikaların taşıyıcısı cunta iç politikadaki bunalımı süngü zoruyla bastırmaya çalışıyor" (s.22).

Nisan Plenumu şu politik hedefi koydu: "Eylem Programı'yla TKP önüne, dünya barışının savunulmasına katkıda bulunmak, Türkiye'yi bir atom savaşında yokolmaktan korumak, ülkemizi ABD emperyalizminin jandarması yapma planını önlemek ve 12 Eylül'cü rejime son vermek, ulusal demokrasiyi kurmak amacını koyuyor" (s.6).

TKP'nin "Barış ve Ulusal Demokrasi İçin" başlığını taşıyan Eylem Programı, savaş tehlikesine ve faşist diktatörlüğe karşı partinin savaş ödevlerini açıklıkla dile getiriyor. Şimdi rejimin kazandığı niteliği açık tanımlamakla, eylem programımızı yaşama geçirmede teorik ve pratik açıdan daha bütünsel bir konuma ulaşıyoruz.

Değerli yoldaşlar,

Komintern'in 7. Kongresi'nde erkteki faşizm, finans kapitalin en gerici, en şovenist, en emperyalist öğelerinin

açık terörist diktatörlüğü olarak tanımlanmıştır. Tanım bugün de geçerlidir. Ama Komintern, her türden şabloncu yaklaşıma karşı uyarmış, faşizmin sınıfsal temelinin her ülkenin somut koşullarında çözümlenmesini önermiştir. Özellikle günümüzde, emperyalizme bağımlı ülkelerdeki faşist rejimlerin ortak özgül yanı, onların bağımlı niteliğidir. Cunta, günümüzde her şeyden önce dış güçlerin, ulusal olmayan işbirlikçilerin bir aracıdır. Türkiye'ye faşizm, her şeyden önce ABD emperyalizmi tarafından ve içteki işbirlikçi, militarist güçlere dayanılarak ihraç edilmiştir. "İç düşmana karşı" sözde "ulusal güvenlik" doktrini, yeni-sömürgeci, halk düşmanı ekonomik politikanın temeli olan Friedman'cı görüş, demokratizme karşı demokrasiyi tehlike sayan jeopolitik doktrini, antikomünizm ve antisovyetizm, cuntanın politikasının ideolojik temellerini oluşturan bu öğeler, tümüyle emperyalist ideolojinin parçalarıdır.

Ülkemizde bugün erki elde tutan güçleri, yalnız endüstri ve banka alanındaki sermayeyle sınırlamak yanlıştır. Devlet sektöründe kilit noktaları elde tutan ve böylece dolaylı ve dolaysız özel bir ekonomik güç oluşturan büyük bürokrasinin, görece bir bağımsızlığı olan ordu üst yönetiminin, uluslararası tekellerin ülkemizdeki uzantıları, silah komisyoncularının ve büyük toprak sahiplerinin erkteki rolü unutulmamalıdır. Elbette bu halk düşmanı kliğin ana gücünü, burjuvazinin uluslararası finans oligarşisiyle bağlı en işbirlikçi, tekelci ve asalak kesimi, bir avuç endüstri, ticaret ve özellikle banka sermayesi grubu oluşturuyor.

Biz, dün rejime "gerici diktatörlük" derken de, bugün "faşist nitelik" aldığını söylerken de, sorunun teorik temellerine inmeye çalıştık. Kuşkusuz bu çabayı sürdürmemiz gerekiyor. Dün, her tür şabloncu yaklaşımlara karşı çıktık, bu, bugün de zorunludur. Yalnızca diktatörlüğün uyguladığı yöntemlere bakarak rejimin niteliğinin saptamanın yanlışlığını gösterdik. Bugün de rejimin aldığı yeni niteliği açıklarken kolaya kaçmak, bunun baskı ve terörün artışına bağlamak gibi yanılgılara kadrolarımız düşmemelidir.

Öte yandan yıllardır, "cunta faşist mi, değil mi" tartışmasıyla kesintiye uğrayan eylem birliği çalışmalarının, şimdi bu tanımlamadan sonra başarıya ulaşacağını düşünmek de gereksiz bir iyimserlik olacaktır. Komünistlerle işbirliğine yanaşmak istemeyenlerin yeni gerekçeler ve dayatmalarla olumsuz tutumda ayak diremeleri beklenebilir. Böyle de olsa, biz, geçmişte olduğu gibi, bu olumsuzlukları aşmak için elden geleni yapmalı ve oportünist çarpıtmalara gereken yanıtları vermeliyiz. Eğer rejimle ilgili bu saptamamız eylem birliği çabalarımıza bir kolaylık getirir, pratik böyle bir durumu karşımıza çıkarırsa buna yalnızca seviniriz.

Şimdi tüm üyelerimiz şu gerçeği kavramalı, bilincine çıkarmalıdır: Partimiz bugün taktik manevra yeteneğine dünden çok daha fazla sahiptir. Somut durumun analizinden çıkarak somut bir politika ortaya koyabildik. Faşist yöntemler uygulayan bir askersel diktatörlüğe faşist dememek, kuşkusuz zor bir taktiğin uygulanmasıydı. Partimiz bunu başarıyla gerçekleştirdi. Partimizin bu doğru politik hattını her tür saldırıya karşı savunan, uygulayan yoldaşlarımız şimdi ideolojik ve politik bakımdan çok daha olgun bir düzeye yükseldiler. Onlar, parti yönetimine gelecekte daha yüksek bir olgunluk düzeyi gerektiren daha zor taktikler uygulama, bir taktikten hemen ötekine geçebilme bakımından cesaret kazandırdılar. İşte bu gerçek iyi kavranmalı ve kavratılmalıdır. Eğer, "ben zaten başından beri böyle düşünüyordum" diyen yoldaşlarımız çıkarsa, sabırla onlara ideolojik, politik düzeylerinin yükselmesinde yardım edilmelidir.

Değerli yoldaşlar,

Faşist diktatörlüğü yıkmak için, adım adım ulusal bir direnişi hazırlamak partinin bugünkü dolaysız görevidir.

Ulusal direniş, emekçilerin, orta katmanların faşist diktatörlüğe karşı kesin bir tutum almasını, erki, işbirlikçi tekelci burjuvaziden, büyük toprak sahiplerinden, militarist klikten ve büyük bürokrasiden almanın bilincine varmasını sağlamak için, aralıksız, günlük istemler, ekonomik, sosyal çıkarlar uğrundaki savaşımı gerektirir. Bu aynı zamanda, silahlı kuvvetlerin önemli kesimlerini emperyalizmin ve generallerin kör bir aracı olmaktan kurtarmaya yönelik çalışmaları zorunlu kılar. İşçi sınıfının çıkarlarını, tüm halkın ulusal çıkarlarını en tutarlı biçimde savunmak, yığınların arasında sabırla çok yönlü çalışmalar yürütmek, küçük mevzileri adım adım kazanmak partinin çalışmalarının temelini oluşturur.

Ulusal direniş, sol güçlerin, Kürt ulusal hareketinin işbirliğini zorunlu kılar. Bu güçlerin önünde savaş tehlikesine ve faşist diktatörlüğe karşı tüm güçlerin geniş cephesini kurmak için aralıksız çalışma görevi duruyor. Partinin genel stratejik çizgisi, her evrede bileşimi özellikler gösterecek olan tek cepheyi gerçekleştirmek için sabırla çalışmaktır.

Ulusal direniş ancak halk yığınlarının eseri olabilir. Tüm halk, ancak işçi sınıfının -bu en devrimci sınıfın- öncü rolünü güçlendirdiği oranda amacına ulaşabilir. Partinin önünde, işçi sınıfının öncülük yeteneğini güçlendirme görevi duruyor. Bu görev, partiyi tüm öteki proleter olmayan partilerden ayıran başlıca özelliğin gereğidir.

Ulusal direniş, cunta karşıtı güçlerin önünde parlamenter barışçıl yol tıkandığı için, barışçıl olmayan bir yol izlemek zorunda bırakılmıştır. Bu yolun kaçınılmazlıkla silahlı bir ayaklanmaya varıp varmayacağı, yine de cuntaya, işbirlikçi güçlere ve ABD emperyalizmine bağlı kalıyor. Parti legalist-parlamentarist düşlere karşı savaşacak, ama belirecek en küçük bir barışçıl olanağı kullanmayı her zaman tercih edecektir.

Bugünkü evrede her türlü provokasyona, özellikle terörist eylemlere tümüyle kapalı yığın savaşımı yöntemleriyle, yığınların legal, illegal biçimler altındaki savaşımlarını desteklemek, en gerici kurumlara katılmak, tüm legal örgütlerde çalışmak, yasal olanakları sonuna kadar kullanmak, zorunlu ve devrimci her tür uzlaşmaya hazır olmak partinin güncel savaşımının gerekleridir.

Görevlerin doğru yönlendirilmesi, oportünizme karşı iki cephede ideolojik savaşımı gerektirir. Birincisi, serüvenci "sol"ların günlük istemler, reformlar için savaşımı küçümseyen, böylece yığınların ulusal direnişe hazırlanması çalışmalarını zayıflatan, başlıca saldırıyı "ara güçlere", sol güçlerle faşist diktatörlük arasında kalan küçükburjuva, burjuva reformist akımlara yönelten, onlarla cephe birliğini fiilen reddeden, "yığınları hor görme", "dar cephe" ve "devrimi yapay olarak kışkırtma" taktiklerine karşı savaşım zorunludur. Bu serüvenci-sekter çizginin en küçük belirtisi, partiye en büyük zararı verir. Pratikte bu, sol güçleri tehdit eden ciddi bir tehlikedir. İkincisi, faşist diktatörlüğün yıkılmasından sonra oluşacak demokrasiyi, devrimin ilk aşamasından tümüyle koparan, her ikisi arasına Çin seddi çeken, ulusal, demokratik savaşımın amacını sıradan bir burjuva parlamenter rejimle sınırlayan, böylece işçi sınıfının devrimci perspektifini bulandıran, yığınları, pratikte, cuntayla üstten pazarlık yaparak, rejimi adım adım sözde "demokratikleştirme" yanlısı burjuva muhalefetinin peşine takma sonucu doğuracak olan "kuyrukçuluk" eğilimine karşı uyanıklığı artırmak gerekir. Bu sağ oportünist çizgi, özellikle, seçim sonrasında olası açık burjuva muhalefetinin sahneye çıkmasıyla belirecek olan legalist düşlerin etkisi altında ciddi bir tehlike durumuna gelebilir.

Ulusal direnişin başarıyla hazırlanması ve sonuca ulaşması, güçlü bir komünist partisini zorunlu kılar. Bu durumda, tüm görevler zinciri arasında tutulması gereken ana halka TKP'yi her yönden güçlendirmek, onun yığınsal bağlarını sağlamlaştırmak, savaş gücünü pekiştirmek, ideolojik, politik, örgütsel birliğini çok daha yüksek bir düzeye ulaştırmaktır.

Yoldaşlar,

Bu hedeflere ulaşmak için dünyada ve Türkiye'de koşullar herşeye karşın elverişlidir. Dünyada sosyalist ülkelerin barış politikası etkinliğini artırarak sürdürüyor. Öyle ki bu, Reagan'ın dümen suyunda giden Batı'lı hükümetlerin bile hesaba katmak zorunda kaldıkları bir etmendir. Bloksuz ülkelerin ABD politikasına karşı çıkışları artıyor. Emperyalist ülkeler arasındaki çelişkiler varlığını sürdürüyor. Yığınsal barış hareketi son Prag Forumu'nda da görüldüğü gibi güçleniyor. Eğer antiroket hareket ulusal ve uluslararası çapta tüm güç ve olanaklarını seferber ederse NATO'nun militarist roket planlarını suya düşürmek olanaklıdır. Bu açıdan partimizin Batı Avrupa örgütlerine barış hareketini yükseltmeye katkıda bulunmada büyük görev düşüyor.

Ülke içinde en geniş güçler cunta karşıtı konumlara geçmiştir, cuntanın MDP adlı partiyi her güçlendirme girişimi halkın bu partiye olan nefretini artırıyor, cunta daha da yalıtlanıyor. Egemen güçlerin faşizmle de bunalımın üstesinden gelmeleri olanaksızdır.

6 Kasım'da yapılacağı söylenen seçimler ulusal direnişin hazırlanması açısından büyük önem taşıyor. Partimizin seçimlere ilişkin politik tutumu 18 Temmuz günlü MK bildirisinde ortaya konmuştur. Burada özellikle öne çıkan, bu aşamada belirleyici önem taşıyan görev, sol güçlerin ortak bir seçim platformunda bir-

▶Arkası 16. şayfada

Görüşmeler

TKP MK Politik Bürosu'nun genişletilmiş toplantısında MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaşın konuşmasından sonra örgüt sekreterleri söz aldılar. Örgüt sekreterlerinin ilk konuşmalarından sonra, tartışmalara geçilmeden önce Parti Başkanı İ.Bilen yoldaş bir konuşma yaptı.

İ. Bilen yoldaş konuşmasında, böylesi bir toplantının gerçekleşmesini görmekten duyduğu sevinci belirtti. İşbirlikçilerin, militarizmin yarattığı artan tehlikelere dikkati çekti. "Partimiz ülke içinde ve dışında yaşıyor ve savaşıyor. Partimizin tarihine, bugününe saldıran parti düşmanları amaçlarına ulaşamadılar. Parti yönetiminin bölündüğü savlarının boş sözler olduğu görüldü. Partimiz şimdi deneyli genç kadroların elindedir. Yolunda güvenle yürüyor. Geleceğe iyimserlikle bakmamızın boş olmadığı görüldü. Genç dediğimiz kadrolar artık gerçek anlamıyla genç de değil. Partimizdeki kuşak farkı kapanıyor" dedi.

Örgüt sekreterleri yaptıkları konuşmalarda (*) parti çizgisine katkıda bulundular, dikkate değer sorular ortaya attılar, PB'nun gündemine alınması istemiyle bir çok önemli öneride bulundular.

Örgüt sekreterleri, başlıca şu üç gruptaki sorunlar üstünde durdular.

Birincisi, MK Nisan Plenumunda saptanan politik doğrultunun yaşama geçirilmesine ilişkin sorunlar; ikincisi, erkin faşist nitelik kazanmasına ilişkin PB görüşü üstüne tartışma; üçüncüsü, partinin ülkedeki güncel durumu, yurtdışındaki örgütlerin durumu ve yeni görevleri çözme sorunları.

Genişletilmiş PB toplantısında söz alan yoldaşlar, MK Nisan Plenumu'nun aldığı kararlarla, emperyalizme, faşist diktatörlüğe, işbirlikçi tekelci burjuvaziye, büyük toprak sahiplerine ve militarist kliğe karşı savaşımda, partinin ve işçi sınıfının eline etkin bir silah verildiğinde birleştiler. Geniş barış ve ulusal demokrasi güçlerini birleştirmede Plenum'da onaylanan Eylem Programı'nın taşıdığı önemi vurguladılar.

***

Toplantıda söz alan bir yoldaş, Lenin'in "yığınlarca benimsenmedikçe her doğru taktiğin bir oyuna dönüşeceğine" ilişkin sözlerini anımsattı ve "şimdi temel sorun MK'mizin hazırladığı bu doğru, devrimci çizgiyi yığınların arasındaki günlük, kararlı çalışmalarla yaşama geçirmektir" dedi. Yoldaş, güçlü bir parti için MK'nin öne koyduğu ödevlerin bu açıdan önemine değindi ve şunu vurguladı:"Ne denli güçlü bir ajitasyon propaganda çalışması yaparsak yapalım, aralıksız örgütlenme çabaları olmadan, yığınların arasında, sınıf savaşımının başına geçmek ve Eylem Programı'nı yaşama geçirmek olanaksızdır".

Toplantıya katılan tüm yoldaşlar sendikal savaşımın örgütlenmesinin güncel gelişmeler ışığında artan önemi üzerinde durdular.

İki ayrı yoldaş yaptıkları konuşmalarda, bu aşamada Eylem Programı temelinde, gençliğin özgül sorunlarına yönelik somut programatik bir belgenin gerekliliğine değindiler. Özellikle, gençliğin faşist,militarist ve şovenist bir temelde şaşırtılması girişimlerine karşı kararlı bir savaşım sorunu üzerinde durdular.Yoldaşların biri,"eğer" dedi, "cuntanın gençliğe karşı başlıca politik ve ideolojik saldırı amaçlarını doğru tanımlarsak, buradan gençlik hareketinin özgül programını çıkarmak da olanaklı olacaktır" Her iki yoldaş, İlerici Gençlik örgütünün bu yöndeki girişimine genç komünistlerin gereken yardımı yaptığını bildirdiler.

Daha sonra söz alan bir yoldaş, Eylem Programı'nın yaşama geçirilmesinde, sınıf savaşımının her alanında (sendika, barış, gençlik, kadın, bilim, kültür vb.) somut çalışma planları, somut hedefler koymanın ve kararlar saptamanın ivedi önemini vurguladı. "Örneğin, Eylem Programı'mızda doğallıkla sınırlı bir yer tutan göçmen işçilerin somut sorunları, onların geleceği üstüne somut bir çözümleme ve partimizin yurtdışındaki çalışmalarının ortak ve her ülke için özgül amaçları, göçmen işçiler için bir eylem programı sorunu ele alınmalıdır" dedi. Eylem Programı'nın yaşama geçirilmesinde, yurtdışındaki parti çalışmasıyla yığın örgütleri içindeki çalışma arasındaki ilişkinin de açıklığa kavuşturulması gerektiğine değindi.

Konuşmasında "Eylem Programı'nın kadın sorununa doğallıkla ayrıntılı bir şekilde yanaşamadığını, bu nedenle, bu soruna ilişkin daha ayrıntılı belgelere, programlara gereksinim olduğunu" belirten bir yoldaş, ortaya yeni bir sorun attı: "Sorunun özü çalışan kadınların kurtuluşu olmakla birlikte, biz, şimdi ülkede boy gösteren feminist akıma da özel bir yaklaşımda bulunmalıyız. Bu akıma karşı ilkesel konumlarımızın ödünsüz savunulmasını, feminist hareketi barış ve özgürlük savaşımında ilerici kadın hareketiyle eylem birliğine yöneltme göreviyle bağlamalıyız".

Daha sonra söz alan bir yoldaş, "Eylem Programı'nın geleceği, onu bir istemler listesi ya da dışımızdaki örgütlere yapılan bir ortak program önerisi gibi sınırlı bir şekilde anlamamaya, onun dayandığı teorik temelleri kadrolara daha açık kavratmaya, özellikle ulusal demokrasi ile partimizin temel amacı olan sosyalizm arasındaki bağı kurmaya bağlıdır" dedi.

Başka bir yoldaş bu konuda şu görüşü savundu: "İşçi sınıfı demokrasi için savaşmadan sosyalist amaçlarına ulaşamaz. Burada 'sol' sekter grupların Eylem Programı'mızda öne konan amacı çarpıtma girişimlerine dikkat edilmelidir. Özellikle, ulusal demokrasinin herhangi bir parlamenter burjuva demokrasisi olduğu yolundaki yorumlara kapılar kapatılmalıdır. Açıktır ki, uğrunda savaşılan ulusal demokrasi, bütünsel bir süreç olan devrimin ilk aşamasına -belirli koşullarda- bir ön basamak olacaktır. Üstelik, yerinde sayarak, devrime doğru yürümeden, hiçbir demokratik ve ulusal kazanım kalıcı olamaz. Ulusal demokrasi 12 Eylül öncesine dönüş ya da sıradan bir burjuva hükümetinin işbaşına getirilmesi değildir. Buna karşın, partimiz, faşist diktatörlüğe karşı çıktığı ölçüde burjuva muhalefetine, barış ve halkın demokratik hak ve özgürlüklerinin tanınması temelinde her zaman işbirliği önerisinde bulunacaktır".

Bir yoldaş, "Faşizm söz konusu olduğunda, sorun faşizmle sosyalizm arasındaki savaşım değildir, faşizmle demokrasi arasındaki savaşım sorunudur" yolundaki Marksist-Leninist görüşü anımsattı. "Ama burada, 12 Eylül devrimesini ve giderek faşizmi bağrında doğuran 12 Eylül öncesi burjuva demokrasisini anlamak yanlıştır. Hele bizim gibi bağımlı bir ülke için sorun, aynı zamanda antiemperyalist savaşım sorunudur. O nedenle, diktatörlüğün yıkılmasından sonra erkin niteliği, hem demokratik, hem de ulusal olacaktır".

Konuşmasında, önce faşizme son vermek, emperyalizme karşı savaşa sonra atılmak gibi mekanik yaklaşımlara karşı uyaran bir başka yoldaş, "bu olanaksızdır" dedi, "çünkü bağımlı bir ülkede faşist diktatörlüğü emperyalizmden ayırmak, onun sınıfsal niteliğini anlamamak olur. Üstelik bu bağ, NATO ülkesi Türkiye'de bir dizi faşist rejimli gelişmekte olan ülkeye göre çok daha çıplaktır. Ve ulusal bağımsızlık yalnız ekonomik bağımsızlık sorunu kapsamında değildir, tümüyle, dolaysız bir biçimde barışın korunması savaşımıyla organik bir biçimde bağlıdır".

Tüm yoldaşlar, Eylem Programı'nda, barış uğrundaki savaşıma verilen büyük önemin üzerinde durdular ve günümüzde nükleer bir savaşı önlemekten, NATO başlarını, özellikle ABD emperyalizmini gemlemekten daha önemli bir sorun olamayacağını belirttiler. "Sovyetler Birliği'nin barış önerileri, halkımızın ulusal çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir" yargısında birleştiler.

Bu konuda söz alan bir yoldaş, "uluslararası barış hareketinin güçlü yükselişi, sosyalist ülkelerin Türkiye ile barış içinde yanyana yaşama uğrundaki aralıksız çabaları, ülkemizde diktatörlük rejimine karşı savaşım için elverişli koşullar yaratıyor" dedi. "Milyonlarca Türkiye'li emekçinin tehlikeden habersiz yaşadığı koşullarda, barış için yaptıklarımız, yapamadıklarımızın yanında çok azdır" diye ekledi. "Dikkatlerimizi, özellikle sonbaharda yapılacak uluslararası yığınsal barış gösterilerine çevirmeli, Türkiye Barış Komitesi üyeleriyle daha güçlü bir dayanışma için çalışmalıyız".

Aynı dönemde ülkemizde seçim kampanyasının yoğunlaşacağına dikkat çeken yoldaşlar, partinin seçimler karşısındaki tutumunu belirten son MK bildirisi temelinde, bu seçimlerde "Savaş Tehlikesine, Faşist Cuntaya Karşı Barış ve Ulusal Demokrasi İçin" ana belgisiyle, geniş

(*)Bu yazı, örgüt sekreterlerinin, genişletilmiş PB toplantısında ve Genel Sekreterle tek tek görüşmeleri sırasında yaptıkları konuşmalardan ve PB'ya toplantı nedeniyle verilen yazılı raporlardan, PB üyelerinin açıklamalarından derlenmiş, konuşma sırası dikkate alınmaksızın, ortak sorunlarla ilgili görüşler bir araya getirilmiştir. Aynı görüşleri dile getiren başka yoldaşların sözleri tekrarlardan sakınmak için aktarılmamıştır (Atılım).

yığınları eyleme yönlendirmenin zorunluğunu vurguladılar. Tüm yoldaşlar seçimlerde sol güçlerle birlikte ortak tutum alma yolundaki Politik Büro kararını doğru bulduklarını belirttiler.

"Anayasa referandumu döneminde parti örgütlerinin elde ettiği zengin deneyime, bu seçimlerde başvurmak gerekiyor" diye söze başlayan bir yoldaş, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Hiç abartmadan şunu söyleyebiliriz ki, TKP, yürüttüğü 'Anayasaya Hayır!' kampanyasıyla tüm zorluklara, geçici zayıflıklara karşın savaş gücünü koruduğunu kanıtladı. Örneğin, bu dönemde gençlik örgütü, önemli bir ilde 12 Eylül öncesi örgütlü güçlerinin yarısına yaklaşan bir gücü eylemlere seferber edebildi, buna karşılık, çok az sayıda kayıp verdi. Parti bu savaşımda, ülke içindeki pek çok sol grup arasında haklı bir saygınlık kazandı ve inisyatifi ele aldı. Bu dönemde, ilk kez yasal toplantılar yapmak, illegal propagandayı son derecede değişik biçimlerle zenginleştirerek yığınsallaştırmak, partisiz, CHP'li, MSP'li işçiler de içinde, geniş çevrelerden işçilerin ve emekçilerin, illegal 'Anayasaya Hayır Komiteleri'ni kurmak gibi çok çeşitli savaş yöntemleri uygulandı".

Aynı konuda bir başka yoldaş, Referandum öncesinde, Federal Almanya'nın Köln kentinde yapılan uluslararası "Anayasaya Hayır Konferansı"nın önemini vurguladı. Şimdi seçimlerde de yurtdışında ortak bir ses yükseltmenin zorunluluğunu vurguladı.

Bir yoldaş konuşmasında, "Ermeni terörizmi"nin gerçek işlevini seçimler öncesinde açığa vurmanın ivedi, güncel önemine değindi. "Bu, her şeyden önce, emperyalist ülkelerce, özellikle CİA tarafından kışkırtılan Ermeni terör hareketinin tüm komşu devletlere karşı şovenist kampanya için kullanılmasından,faşist,şovenist demagojiye, emekçilerin dikkatlerinin sosyal, ekonomik, politik konulardan başka yerlere saptırılmasına araç edilmesinden dolayı ivedidir. Bu, aynı zamanda, ülkemizde ve bir dizi kapitalist ülkede ulusal azınlıklar olarak yaşayan, ezici çoğunluğuyla terörizme karşı çıkan Ermeni emekçileriyle enternasyonalist dayanışma için önem taşıyor. Ayrıca 'Ermeni terörizmi' bağrında, yurtdışında Türkiye'li ilerici güçlere yönelik CİA-MİT güdümlü bir terörün başlatılması tehlikesini de taşıyor". Yoldaş, parti basınında, "Ermeni terörizmi"ne karşı kesin tutum alınmış ve aynı zamanda tarihteki Ermeni kırımının mahkum edilmiş olmasının doğru bir yaklaşım olduğunu vurguladı.

***

Genişletilmiş PB toplantısında, gerici askersel diktatörlüğün faşist askersel diktatörlüğe dönüştüğüne ilişkin saptamanın tartışılmasında, H.Kutlu yoldaşın konuşmasında bu konuda dile getirdiği görüşler, örgüt sekreterlerince doğrulandı.

H.Kutlu yoldaşın konuşmasına tümüyle katıldığını belirten bir yoldaş, "Kuşkusuz" dedi, "son gelişmeler, artık kesin bir tanımlama yapmamıza olanak veriyor. Belirtildiği gibi, bu tanımlama, 1981, 1982 ve 1983 Plenum'larına sunulan raporlarda yeralan, rejimin gelişmesine ilişkin çözümlemelerimizin mantıksal bir tamamlanması oluyor ".

Başka bir yoldaş ise, Politik Büro'ya iki soru yöneltti: 1)Bu saptama neden MK'nın Nisan Plenumu'nda yapılmamıştır? 2)Rejimin faşizme dönüştüğünü gösteren özel bir sarsıntı, sıçrama ya da "eşik atlama" olgusundan söz etmek için erken değil mi?

Yaratıcı bir tartışmayı başlatan bu soruları yoldaşlar değişik yönleriyle yanıtladılar. Bu yanıtlar şöyle özetlenebilir:

Nisan Plenumu açık bir terminolojik tanımlama yapmamakla birlikte, gerek rejimin her alandaki adımlarını açıklamada dayandığı sınıfsal çözümlemeyle, gerekse onayladığı Eylem Programı'nın niteliğiyle, bu saptamaya temel hazırlamıştı. Cuntanın demokrasiye geçmeyeceği, "AP'ye bile olanak tanımayan" bir rejimin söz konusu olacağı yönünde açık bir öngörüde de bulunmuştu. Plenum, erkin böylesi dar bir sınıfsal temele oturmasını, cuntanın ABD emperyalizmiyle bağlanması ve sermayenin tekelleşmesi süreçlerinin tırmanması, bunalımın sürmesi ve egemen sınıfların parlamenter yöntemlerle yönetemez durumda olmaları gibi nedenlerle açıklamıştı. Bununla birlikte, kesin bir saptama yapmadan önce, egemen güçler arasındaki çatışmada özel bir önem taşıyan politik partilerin kuruluşuna ilişkin gelişmeleri, cuntanın geleneksel parlamenter politik güçler karşısında daha kesin tutum almasını beklemek daha doğru olmuştur. Bu, aynı zamanda, genel eğilim belli olmakla birlikte, Williamsburg toplantısına kadar henüz kesinleşmemiş olan ABD emperyalizmiyle FAC ve İngiltere dışındaki öteki emperyalist ülkeler arasındaki ilişkilerin, ikircimli tutumların nasıl gelişeceği sorusuyla da bağlıydı. Nihayet parti, ordu hiyerarşisindeki beklenen yeni düzenlemelerin, generallerle sivil sağcı güçler arasında yeni bir uzlaşmaya yol açması gibi son derece zayıf bir olasılığı da hesaba katmak zorundaydı. MK Plenumu, herhangi bir niteleme yapmaksızın, diktatörlüğe karşı savaşım görevlerini saptadı. Olaylar, Plenum'un öngördüğü yönde gelişti. Açık bir tanımlama yapma görevi Politik Büro'ya düştü. Üstelik partinin bu saptaması yalnızca teorik bir kaygıyla değil, cuntaya karşı savaşımın pratik görevleriyle bağlıdır. Şimdi bu saptama, partimizin son aylardaki tehlikeli gelişmelere gösterdiği tepkiyi en iyi bir biçimde dile getirmesine olanak sağlamakla kalmıyor. Aynı zamanda, bugüne kadar cuntayı destekleyen ya da susan ama bugün onunla çatışan burjuva muhalefetinin etkisi altındaki milyonlarca emekçiyi seçimlerin eşiğinde uyarmamızı sağlayacak politik bir belgi niteliği de taşıyor.

Öteyandan, parlamenter kurumların yıkılmasını ve özellikle işçi sınıfına, ilerici güçlere faşist yöntemlerle saldırıya geçilmesi anlamında nitel dönüşüm, gerçekte, 12 Eylül devirmesiyle gerçekleşmiştir. Rejimin baştan beri varolan faşist kabuğu adım adım faşizme özgü sınıfsal özle dolmuştur. Bu süreç 1981, 1982 ve 1983 MK Plenum'larında ele alınmıştır. Şimdi egemen sınıf temsilcileri arasında bir çatışma ve bir politik bunalım söz konusudur. Ne ki, gerek ABD emperyalizminin desteği, gerekse cuntanın üç yıldır konumlarını pekiştirmiş olması, emekçilerin aktif eylemlerinin yokluğu ve burjuvazinin cunta karşıtı kesimlerinin yığınların eyleminden korkması koşullarında, cuntanın burjuva muhalefetiyle hesaplaşmasının, şimdikinden daha öte belirgin sarsıntılara yol açmaması, anlaşılır bir şeydir.

Söz alan tüm yoldaşlar, Polik Büro saptamasının tam zamanında yapıldığını belirttiler.

Bu arada bir yoldaş, "Bugünkü aşamada rejimin niteliği üzerine yeni bir saptama yapmanın, partiyi zararlı tartışmalara iteceği, aynı zamanda bunun, öteden beri Türkiye'de faşizmin varlığından söz eden politik grupların konumunu güçlendireceği, bunların partimize karşı yeni bir ideolojik saldırıya geçeceği, böylesi, yeni saptamanın eylem birliğine bir yarar vermeyeceği" kaygısını dile getirdi. Kendisinin bu kaygıya katılmadığını, ama bunun üzerinde durulması gerektiğini belirtti.

Değişik yoldaşların konuşmalarında böylesi bir görüşe yanıt olabilecek pek çok unsur vardı. Onların, konuşmalarında dile getirdikleri görüşler temelinde, bu kaygı karşısında söylenebilecekler şöyle özetlenebilir:

TKP sıralarında, bugüne kadar ortaya atılan hiç bir yeni görüş, saptama ya da karar salt yeni olduğu için, o ana kadar işitilmediği için zararlı tartışmalara neden olmamıştır. Zararlı tartışmalar, parti düşmanlarının yararlandığı türden tartışmalar, parti ne zaman görüşlerini yeterli açıklıkta dile getirmediyse, ne zaman yeni bir şey söylemek gerektiği halde, susup, meydanı oportünist görüşlere bıraktıysa, o zaman ortaya çıkmıştır. Partimizin yurtiçi ve yurtdışı örgütleri artık yeterli deney elde etmişler, hangi tür tartışmanın partiye zarar verdiğini öğrenmişlerdir. Üstelik şimdi her komünist, parti çizgisini ve kararlarını bir akademik tartışma konusu değil, sınıf savaşında kullanılacak bir silah olarak görüyor ve ancak bu silahı daha da iyileştirmek için ve onu daha iyi nasıl kullanmak gerektiğini öğrenmek için tartışıyor. Bu türden bir tartışma zararlı olamaz.

Öteyandan generallerin diktatörlüğünün faşist bir karakter aldığını saptadığımız zaman, dışımızdaki sol grupların konumunu güçlendirme gibi gereksiz kuruntulara kapılmak yerine, cuntanın konumlarını nasıl zayıflatmış olacağımızla ilgilenmeliyiz. Çünkü gerçek sonuç tam da böyle olacaktır.

Elbette kimileri, önceden kestiremeyeceğimiz özel gerekçelerle partimize karşı yeni bir ideolojik saldırı açabilir. Ama, bir parti görüşlerini başkalarının saldırıp saldırmayacağına göre saptayamaz.

Tartışmada bir yoldaş, rejimin faşistleştiği yolundaki saptamanın, yalnız yığınların parlamenter düşlere kapılmasını önlemede değil, aynı zamanda parti sıralarında her tür legalist beklentiyi önlemede de ideolojik bir etken olacağını belirtti. "Buna gereksinimimiz var" dedi, "çünkü biz, ülkede çalışan kadrolar, artık, önümüzde hiç de kolay olmayan bir savaşım döneminin uzandığını, o nedenle geçici bir dönemi atlatmaya yönelik kısa erimli çalışmalar yerine, sabırlı, uzun erimli örgütlenme ve çalışma planlarına gereksinim olduğunu anlamada daha fazla gecikmemeliyiz".

Bir başka yoldaş ise, şu sorunun üzerinde durulmasını önerdi: "Sınırlı bir parlamenter rejimden yana partiler seçimlere katılma olanağı elde eder ve cuntaya karşın ya da onunla uzlaşarak, hükümete gelirse, bu son derecede

zayıf olasılık gerçekleşirse, şimdiki saptamayı gözden geçirmek gerekmez mi?"

Bu soruya Haydar Kutlu yoldaş özetle şu yanıtı verdi: "Parti, taktiğini, rejime ilişkin saptamasını, elbette olasılıklara göre değil, hele son derecede zayıf olasılıklara göre hiç değil, gerçek duruma göre saptıyor. Bununla birlikte, bir çok olasılık söz konusudur. Hele, örneğin AP yöneticilerinin sınıfsal konumlarıyla cuntanın sınıfsal konumları arasında aşılmaz duvarlar olmadığı düşünülürse, bugünkü gelişmelerin değişik kombinezonlara bürünmesi olasılığının daha da çok olduğu görülür. Bugün faşist karakter kazanan cuntanın çözülmeye başlaması, birçok gelişmekte olan ülkedeki deneylerin gösterdiği gibi olanaklıdır. Ama bunun kendiliğinden, hiç bir yığınsal direniş olmadan gerçekleşeceğini sanmak da yanlış olur. Şu anda, cuntayla sağ kanat parlamenter güçler arasındaki bir uzlaşma faşizmin çözülmesine değil, daha da pekişmesine yol açar. Küçük bir olasılıkla, yığınların seçimler eşiğindeki aktifliği temelinde, faşist olmayan bir hükümet kurulsa bile, bu da erkin niteliğinin otomatik olarak değişmesi anlamına gelmez. Böylesi bir durumda faşist diktatörlüğe son vermek, her şeyden önce halk yığınlarının örgütlülük, savaşkanlık düzeyine, parlamentonun bileşimine ve ordudaki çelişkilerin derinlik derecesine bağlı kalacaktır.

Biz, cunta rejimine son vermeye ve halkın iradesini özgürce dile getireceği koşulları yaratmaya yönelecek güçleri, ve böylesi güçlerin kuracağı bir hükümeti, atacağı, demokratik, barış yanlısı her adımda destekleyeceğimizi daha bugünden açıklıyoruz.

Ama şimdi vurgulanması gereken, cuntanın, kukla MDP'yi hükümete getirmek istediği ve tüm ulusal, demokratik güçlerin de bu girişimi olanaklı her yolla bozguna uğratmak için eyleme geçme zorunluğudur".

Daha sonra söz alan bir yoldaş, partinin, yeni durumu başarıyla çözümlediği ve yığınları ivedi sorunlar temelinde eyleme yöneltecek, en geniş barış ve demokrasi güçlerini birleştirebilecek yolları somut olarak çizdiği bir sırada, geçmişteki kimi zayıflıklara özeleştirel bir yaklaşımın yararlı olacağını belirtti. "Örneğin, cunta içinde var olan farklı eğilimlerden vurguyla söz etmek, kadrolarımızın bilincinde yanlış kanılar doğmasına, pratikte hatalar yapmamıza, cunta karşıtı sloganlar üstüne, dışımızdaki güçlerin kışkırttığı ve eylem birliğini bile yer yer önleyici, skolastik tartışmalara boğulmamıza yol açtı. Öte yandan eğilimler arasındaki farklardan yararlanmak bir güç sorunuyken, cunta içi çelişkilerin keskinleşeceği yolunda gerçekçi olmayan bir öngörüde bulunduk. Bu öngörü, kısa bir zaman için de olsa, cuntanın kimi çelişkili adımlarını, manevralarını abartmaya ve sonuçta kadroların yer yer kararsızlığa düşmesine neden oldu" dedikten sonra yoldaş, sözlerini şöyle sürdürdü: "1981 ortalarından sonra hızla aşılan bu yanlışlar, baştan beri izlediğimiz temel çizgimize ve özellikle ülke içinde bir gün bile duraksamayan parti örgütlerimizin savaşına en küçük bir gölge bile düşürmüyor".

Bu görüşü doğrulayan bir başka yoldaş, "Oportünist öğeler ne derse desin, TKP binlerce sempatizan ve üyesinin koğuşturulmasına, tutuklanmasına, işkenceden geçirilmesine, öldürülmesine karşın, işçi sınıfının, emekçilerin, halkın ulusal çıkarları, demokratik hak ve özgürlükleri uğrundaki savaşımına en ön sırada katılmaktan geri durmadı. Bir çok sol grup ya da parti, ne yazık ki, ülke içindeki varlıklarını bölünmeler, artan terör ve yılgınlık karşısında resmen sona erdirmiş, kimisi her tür çalışmayı durdurmuş ve ülke dışına taşınmışken, partimizin yurt içi örgütleri, üst üste aldıkları yaraları her defasında sarmayı başardı, kimi örgütler merkezle kopan bağlarını yeniden kurana kadar gerçekten hayranlık uyandıracak çalışmalar yaptı. Böyle bir parti, ne eleştirilerden kaygıya kapılır, ne de kendini eleştirmekten korkar".

***

Genişletilmiş PB toplantısında H.Kutlu yoldaş, partimizin yurtiçi ve yurtdışı örgütlerinin durumu, gelinen nokta ve sorunlar konusunda bilgi verdi. Daha sonra partinin örgütsel durumu üstüne yoldaşların sunduğu raporlar dinlendi. Konspirasyon nedeniyle bu yazıda konunun ayrıntılarına girilmeyecektir. Bunun birlikte, söz konusu raporlar şu sonuçları çıkarma olanağını veriyor:

Birincisi, parti aralıksız saldırı altındadır ve kadroları koruma, konspirasyonu sürekli güçlendirme, legal ve illegal savaşım biçimlerini ustalıkla birleştirme görevlerinin her küçümsenmesi, onarılması zor kayıplara neden olabilir.

Bir yoldaş, "Gizlilikte çalışan kimi yoldaşların, zamanla, tehlikeli bir güven duygusuna kapıldıklarını ve çalışmaları hızlandırma adına, alınması gerekli önlemleri yer yer ihmal ettiklerini" belirtti. Ayrıca şunun altını çizdi: "Polisçe aranan ve yaklaşık üç yıldır aktif görevlerden uzaklaştırılan yoldaşlar üzerindeki polis izlemesinin artık kalkmış olduğu yolunda tümüyle tehlikeli yorumlara rastlandığı oluyor. Bu durum, polisin uzun süreli izleme yoluyla partiyi çökertme planından habersiz olmak anlamına geliyor" dedi.

İkincisi, kadroları koruma ve konspirasyonu güçlendirme yönünde çok önemli adımlar atılmıştır. Partinin sağlam çekirdeği, tutuklamalarla doğan büyük boşluklara karşın, bugüne kadar korunabilmiştir. Mayıs 1981 saldırısıyla dağılan örgütlerimizin önemli bir bölümü toparlanmış ve bağları kopan örgütlerin büyük çoğunluğu ile bağlar kurulmuştur.

Bu noktada iki yoldaş, karşılaşılan bir sorunu dile getirdiler: "Şiddetle aranan, o nedenle örgütle ilişkili çalışması büyük tehlike taşıyan yoldaşlar arasında iki yılı aşkın bir süredir tümüyle eylemsiz olanlar vardır. Bunların arasında ciddi psikolojik zorluklar çekenler az değildir. Partiden bu yoldaşlarımızın istedikleri tek şey, sınıf savaşımına, küçük de olsa katkıda bulunmak, görev almaktır. Parti örgütlerimizin kimileri, örgütleri tehlikeye atmadan, gizli kadrolar ile polisçe tanınanları bir araya getirmeden bu yoldaşlardan yaratıcı bir biçimde yararlanmayı başaramamaktadır. Bu durumda olan yoldaşlar, onların içinde bulunduğu koşullar ve çalışma olanakları üstüne, PB'nun ayrıntılı bir araştırma yapması ve örgütleri bu konuda yönlendirmesi çok yararlı olacaktır. Aynı zamanda, zorunlu olarak büyük ölçüde eylemsiz kalan kadrolara, içinde bulundukları durumun partinin bütününü korumak için katlanılması gereken bir durum olduğunu anlatmayı, onların özellikle Marksist-Leninist eğitimini sürekli güçlendirmeyi örgütlere görev olarak vermek gerekmektedir.

Bir yoldaş, operasyon sonucu yönetici merkezleri dağılan ve parti merkeziyle bağları kopan, büyük tehlikelerle karşı karşıya gelen yerel örgütlerle yeniden bağ kurma konusundaki deneyimi aktardı. "Bu deney gösterdi ki, en büyük tehlike, bağı kopan şu ya da bu örgütün, durumu anlayamaması, paniğe kapılması ve parti düşmanlarının kışkırtmalarıyla partiye güvenini yitirmesi karşısında, bizim aceleciliğe kapılmamız ve gerekli önlemleri almadan bağ kurmaya kalkışmamızdır. Yalnız bu nedenlerle çok değerli kadrolarımızı yitirmiş bulunuyoruz. O nedenle parti basınında, bağı kopmuş ve bundan sonraki saldırılarla kopacak olan örgütlerin inisyatifli çalışmaya hazırlanmasını sağlayacak yayınlar yapılması yararlı olacaktır. Bağları kopan, görülmemiş zorluklarla karşı karşıya kalan her örgütten ve yoldaştan, komünist inançlarını ve partiye bağlılığı ayakta tutmayı istemek, partinin hakkıdır. Deneyim, dağılan örgütlere bağlı yerel örgütlerin ve tek tek komünistlerin bu çetin sınavı başarıyla verdiklerini gösteriyor. 'Bağ kurulmazsa sorun çıkar, fraksiyoncu eğilim belirir' gerekçesiyle bağ kurmak, polisin oyununa gelmektir. Parti, planlı ve amaca uygun bir biçimde bağları yeniden, adım adım kuruyor ve şimdi biz bu yolda hiç de küçümsenmeyecek adımlar atmış bulunuyoruz".

Üçüncüsü, şimdi artık, ortaya çıkan boşlukları, son derecede dikkatli bir seçme koşuluyla, yeni kadrolarla kapatmanın olanakları doğmuştur.

Bir yoldaş, "dağılan parti örgütlerinin yeniden toparlanmasında, partisiz, genç sempatizanların oynadığı büyük role" değindi. "Deneyim partimizin geniş potansiyellerinin varlığını gösteriyor. Sanırım, parti dışında tam üç yıldır çetin sınav veren bu yoldaşlara parti sıralarında görev vermenin zamanı yaklaşıyor".

Benzer görüşleri dile getiren bir başka yoldaş, şu uyarıda bulundu: "Bu kadroları parti içinde örgütlerken, şu ilke asla gözden kaçırılmamalıdır: Ancak gerektiği kadar gizli çalışma ve ancak bu çalışmanın zorunlu kıldığı kadar kadro. Partiye alınmayı çoktan beri hak etmiş olsa bile, eğer gerçekten çözümleyici görev vermek söz konusu değilse, acele etmemek gerekiyor. Buna karşılık, deşifre olmayan bu genç kadroları faşizm koşullarında özellikle legal alanlarda, son derece iyi gizleyerek, uzun bir savaşım dönemine hazırlamak, onları bu alanlarda sınamak ve eğitmek, gericilik yıllarında, çok değerli olan yığın önderleri yaratmak başarılı bir savaşım için yaşamsal önem taşıyor".

Dördüncüsü, parti artık yalnız bulunduğu konumları korumakla yetinmiyor, yığınlar arasında adım adım yeni örgütlenmelere yönelme olanaklarını kazanıyor.

Bir yoldaş şu saptamayı yaptı: "Geçmişte sınıf sendikalarında örgütlenen işçilerin, azımsanmayacak kesimleri kendi sendikalarına bağlı kalmışlar ve gevşek de olsa iç örgütlülüklerini korumuşlardır. Bu alanda parti örgütlerimizin zengin çalışma deneyimleri vardır. Bu potansiyel güç, yığınsal halk hareketinin çekirdeğini

oluşturacaktır. Şimdi başlıca örgütlenme görevi, partinin bu işçiler arasındaki yönetici rolünü güçlendirmek, onları örgütlemektir".

Gençlik, özellikle üniversite ve lise gençliği arasındaki örgütlenmeye dikkat çeken bir yoldaş, "Faşist baskı ve aşağılama, gençliğin sıralarında derin bir hoşnutsuzluk yaratıyor. Partimizin ve İGD'nin belgilerine gençler artan ölçüde kulak vermeye başlıyor" dedi. Bir başka yoldaş, gençlik örgütlenmesinin yeniden ve özel bir biçimde ele alınmasına ilişkin ayrıntılı önerilerde bulundu.

Cezaevlerindeki savaşım üstüne ayrıntılı bilgi veren bir yoldaş, "Parti örgütlerimiz, son derecede sınırlı olanaklarına karşın, tutuklularla, özellikle tutuklu aileleriyle maddi ve manevi dayanışmayı örgütlemeye çalıştılar. Çoğu zaman sembolik olan bu yardımlar, açlığa ve baskıya mahkum edilen emekçi ailelerinin partimize güvenini artırdı ve onların dayanma gücünü yükseltti" dedi. Sözlerini, "Biz parti basınımıza, tüm bu dönem boyunca gerçekten coşku uyandıracak çok sayıda özveri örneğini yansıtmamakla ne büyük bir yanlış yaptığımızı bu toplantıyla öğrenmiş oluyoruz" diye sürdüren yoldaş, daha sonra şu görüşü dile getirdi: "Yurtdışındaki örgütlerimizin, tüm tutuklularla ve aileleleriyle güçlü bir dayanışma kampanyası örgütlemeleri, geniş göçmen işçileri antifaşist dayanışmaya seferber etmede kanımızca ciddi bir rol oynayabilir".

Göçmen işçilerin yığınsal biçimde örgütlenmesi sorununa daha titiz yaklaşmak gerektiğini belirterek "onları etkileyen koşullar, özellikle ideolojik, moral etkiler, onların psikolojileri vb. konularını da kapsayan ciddi bilimsel araştırmalara gereklilik vardır" diyen bir yoldaş, ayrıca Batı Avrupa'da göçmen işçiler içindeki çalışmalarımızda iki uç tehlikeye, göçmen işçi örgütlerinde, derneklerde yalnızca ekonomik sorunları ele almak politik sorunları dışlamak yanlışına ve onların günlük sorunlarını gözardı etme yanlışlarına dikkat çekti.

Bir başka yoldaş memlekette edindikleri yığın çalışmaları deneyimine, şimdi Batı Avrupa koşullarında çalışma deneyiminin eklendiğini belirterek, bunun önemi üzerinde durdu. "Geldiğimiz ülkede birikmiş bir deney yoktu ya da buna sahip olamadık. Şimdi daha fazla deneyimliyiz. Bu tür deney birikimleri zorunludur. Bu toplantı bu açıdan da yararlı olmuştur" dedi.

Genişletilmiş PB toplantısında, söz alan tüm yoldaşlar, tüm örgütlerimizin, eski PB üyesi H. Erdal'ın partiden çıkarılması ve onun, tüm iç yüzünün açığa vurulması kararını onayladığını belirttiler. Bir yoldaş, "Plenum açıklamasının hemen sonrasında , MK'nden, H.Erdal'ın broşürlerini istedik" dedi. "Broşürleri okuduktan hemen sonra, olanaklarımızın son derecede kısıtlı olmasına bakmadan, onları çoğaltıp, bize bağlı örgütlerimizin bir kısmına dağıttık. Gelişmeler beklediğimiz gibi oldu. Örgütlerden gelen tek tepki, böyle bir kişinin nasıl olup da yıllardır parti yönetiminde çalışabildiği sorusu oldu. Şimdi yoldaşlara, tüm komünist partilerinde benzer olayların yaşandığını anlatıyoruz ve partinin aldığı yeni önlemlerle bu türden elemanların partiye sızmasının önüne geçmenin şimdi daha kolay olacağını gösteriyoruz".

Başka bir yoldaş, ortaya H.Erdal'ın umduğunun tam tersine bir sonuç çıkmış olmasının, sorunu küçümsememizi gerektirmeyeceğine işaret etti.

Benzer bir görüş ayrı bir yoldaş tarafından şöyle dile getirildi: "H.Erdal'ın provokatör olarak açığa çıkarılmasından sonra, partiden uzaklaştırılan dönekler, kariyeristler arasında yeni bir kıpırdanma beklenebilir. Özellikle gizli polisin her türden TKP düşmanı girişimi vargüçle destekleyeceğinden kuşku duyulmamalıdır. Bunu kanıtlayacak ilk ipuçları beliriyor. Ama partimizin sorunu salt bir polis girişimi olarak görmediğini biliyoruz ve asıl sorunun kadroları parti düşmanı kimselerin ortaya attığı yıkıcı görüşlere karşı ideolojik olarak güçlendirmek olduğunu anlıyoruz".

Toplantıda söz alan bir yoldaş, karşılaştıkları bir soruyu dile getirdi: "Nisan Plenumu açıklamasında ve Plenumda okunan PB raporunda parti kongresinden söz edilmemesinin özel bir anlamı var mıdır?"

Politik Büro bu soruyu şöyle yanıtladı: Parti, örgütsel toparlanma, dağılan örgütlerin önemli bölümünü yeniden kurma ve kopan bağları onarma açısından, kongreyi toplamak için gerekli temeli hazırlamış durumdadır. Buna karşılık, kongre için önümüzde son derecede titiz, güvenlikli bir çalışma dönemi söz konusudur ve parti bir dizi pratik sorunu çözmek ve bir dizi ideolojik, programatik hazırlığı olgunlaştırmak, bunları tüm parti çapında tartışılabilir duruma getirmek gibi görevlerle karşı karşıyadır.

Parti, kongreye, ne bir an önce yapılsın diye hazırlıksız gidecektir, ne de son derecede büyük pratik zorluklardan yılarak onu geciktirecektir. 5. Kongre yapılacaktır. Bu, partinin ideolojik, politik, örgütsel birliğini pekiştirmek, hemen önümüzde duran çetin sınıf çarpışmaları dönemine hazırlanmak için temel, ivedi görevdir. Partinin tüm örgütleri ve organları için, şimdi, başlıca kongre hazırlığı ne anlama gelmektedir?

Her alt örgüt bir üst örgüte, tüm örgütler MK'ne ve MK de kongreye hesap vermeye, 1977'den bu yana, özellikle darbe sonrası dönem boyunca, her alandaki çalışmaların olumlu ve olumsuz yanlarını, önde duran sorunları ve çözüm yollarını açık bir biçimde saptamaya hazır olmalıdırlar.

Kongrenin tarihi ne olursa olsun, TKP MK, "Mustafa Suphi, 100. Yıl Tezleri" başlıklı belgeyi en kısa zamanda tartışmaya açacaktır.

Nisan Plenumu'nda Kongre sorunu görüşülmüş, ama bu konuda bir açıklama yapmanın hiç bir pratik önemi olmadığı için, kamuoyuna bilgi verilmemiştir. Nisan Plenumu, gerçekte, 5. Kongre'ye doğru atılmış önemli bir adımdır.

Genişletilmiş PB toplantısında, öne sürülen tüm görüşlerin ve tartışma konularının, yoldaşların yaptıkları tüm önerilerin PB'nun ilk toplantısının gündemine alınacağını belirten MK Genel Sekreteri H.Kutlu yoldaş bu toplantının partide kollektif çalışma, parti içi demokrasinin aralıksız geliştirilmesi ve merkeziyetçiliğin güçlendirilmesi, parti yönetimi ile parti kadroları arasındaki bağın daha da pekiştirilmesi yolunda önemli bir adım olduğunu belirtti. Toplantı üstüne bir açıklama ve geniş ölçüde yayın yapılmasına ilişkin PB kararını açıkladı.

TKP MK Politik Büro'sunun örgüt sekreterleriyle yaptığı genişletilmiş toplantı, yoldaşların ayrıntıları MK Genel Sekreteri ile tek tek görüşmelerinden sonra sona erdi.

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesine

Değerli yoldaşlar,

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye komünistleri ve Türkiye işçi sınıfı adına kardeş Küba Komünist Partisi'ne ve Küba halkına Monkada Kışlasına taarruzun 30. yıldönümü nedeniyle devrimci savaş selamlarını iletir.

Monkada Kışlasına taarruz eylemi, Küba halkının ulusal ve sosyal kurtuluşu açısından bir dönüm noktasıydı. Önemi ve sonuçları bakımından yalnızca Küba halkı için değil, tüm bölge halkları için de bir umut, bir ışık ve cesaret kaynağı oldu. Türkiye komünistleri, Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Fidel Kastro Ruz yoldaşın bu tarihsel olayda oynadığı belirleyici rol ve onun mahkeme önündeki örnek tutumuna büyük bir değer biçiyorlar.

Değerli yoldaşlar,

Amerikan emperyalizmi ve bölgedeki işbirlikçileri, sosyalist Küba'ya ve bölgede ulusal ve sosyal kurtuluş için savaşan halklara karşı saldırı, provokasyon ve karalama kampanyasını yoğunlaştırıyorlar. Faşist diktatörlük koşullarında savaşım veren Türkiye komünistleri, sosyalist Küba'yla ve tüm bölge halklarıyla dayanışma içindedir. Monkada kışlası taarruzunun 30. yıldönümü, Küba komünistlerine ve Küba halkına kutlu olsun!

26 Temmuz 1983

Komünist selamlarımızla
Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
Haydar KUTLU

RSDİP'nin kuruluşunun 80. yıldönümü nedeniyle SBKP MK'ne gönderilen mesajdan

"Bolşevik Partisi'nin, yeni tip partinin yaratılması, Lenin'in dev teorik ve pratik çalışmaları ile kopmaz biçimde bağlıdır. Karl Marks ve Friedrich Engels'in yüce davasına sımsıkı sarılan Lenin, yeni tip partinin ideolojik-politik temellerini, bundan 80 yıl önce, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin II. Kongresi'nde maddeleştirdi. Bu kongreyle Bolşevizm, 20. yüzyılın toplumsal yaşamına girdi. Ve Leninci yeni tip parti öğretisi, emperyalizm ve proleter devrimler çağında işçi sınıfının elinde en değerli silah oldu.

"Bolşevikler, üç büyük devrimde eşsiz deneyler kazandı. SBKP, Ekim Devrimi'nin utkusundan sonra, Sovyet halkının sosyalizm ve komünizm kuruculuğu yolunda, tüm insanlığın en önünde yürümesine öncülük etmeye başladı. Hitler faşizminin bozguna uğratılmasında Sovyet halkının güç ve esin kaynağı oldu. SBKP, her zaman, dünya komünist hareketinin birliği yolunda çalıştı. Marksizm-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine özenilecek biçimde bağlı kaldı. Gelişmiş sosyalist toplum koşullarında sınıfsal doğasını koruyan SBKP, tüm halkın partisi durumuna geldi. SBKP MK Genel Sekreteri Yuri Andropov'un belirttiği gibi, bugün, 'yüzlerce milyonluk Sovyet halkı, eylemleriyle partinin politikasını yaşama geçiriyor'.

"Türkiye Komünist Partisi, bu yıl doğumunun 100. yıldönümünü kutladığımız partimizin kurucusu ve ilk başkanı Mustafa Suphi'nin, tarihte ilk yeni tip parti olan Bolşevik Partisi'nin üyesi olmasıyla onur duyuyor. TKP, kuruluduğu günden bu yana Leninci yeni tip parti ilkelerine sımsıkı bağlılığın yaşamsal önemini pratikte yaşamıştır. Askersel diktatörlük koşullarında savaşım yürüten parti örgütlerimiz, Leninci parti ilkelerinin dirimselliğini günlük çalışmalarında bir kez daha yaşıyorlar. TKP, SBKP MK'nin 5 Nisan 1983 günlü kararında birkez daha formüle edilen Leninci Parti ilkelerini bütünüyle onaylıyor. Bunlara sımsıkı bağlılığı, oportünizme ve revizyonizme karşı bu ilkeleri savunmayı Türkiye işçi sınıfının ve halkımızın kurtuluş uğruna savaşı için olduğu kadar enternasyonalist görevleri için de zorunlu sayıyor. TKP, yeni tip partinin bir temel ilkesinin de, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin ve Sovyetler Birliği'nin tarihsel rolünü doğru kavramak ve buna uygun davranmak olduğunu savunuyor.

"Bolşevik Partisi'nin 80. kuruluş yıldönümü, Türkiye ve Sovyet halklarının dostluğu ve savaş kardeşliği açısından da önemli bir günlemedir. Lenin'in önderliğinde Ekim Devrimini utkuya ulaştıran Bolşevikler, emperyalist salgıncılara karşı başkaldıran Türkiye halkının karagün dostuydular. Bugün Amerikan emperyalizminin en saldırgan kesimlerinin dünya çapındaki ve bölgemizdeki kanlı savaş serüvenleriyle tümüyle bütünleşmiş olan cunta yönetimi, emperyalist propaganda ağlarıyla bağlanmış psikolojik savaş yürütücüleri ne yaparlarsa yapsınlar, ne Bolşeviklerin halkımızın emperyalist salgıncılara karşı savaşımına yaptıkları değerli yardımların, ne de Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin Ekim Devrimi'nden bu yana izlediği Leninci barış içinde yanyana yaşama politikasının, Türk-Sovyet ilişkilerinin halkların dostluğu ve işbirliği ilkelerine dayalı olarak geliştirilmesi çabalarının üzerini külleyemez.

"Faşist diktatörlük içerde barbarlığını, baskı ve terörünü daha da tırmandırırken, ülkemizi dışarda serüvenlere sürüklemeye çabalıyor. Amerikan ve NATO birlikleriyle birlikte, Türk-Sovyet sınırında gövde gösterilerine kalkışıyor. NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni Amerikan roketleri yerleştirilmesi planını hararetle onaylıyor, ülkemizi komşu sosyalist ülkelere ve Yakındoğu halklarına karşı bir tehdit öğesine çeviriyor.

"Bu koşullar altında, Türkiye Komünist Partisi, cuntaya karşı geniş güçlerin birliğini, Amerikan emperyalizminin ve NATO'nun insanlık için yok olmak anlamına gelen nükleer savaş planlarına karşı ulusal direnişi örgütlemek için ardıcıl çaba gösteriyor. TKP, Nisan 1983 MK Plenumunda onaylanan "Barış ve Ulusal Demokrasi İçin" başlıklı Eylem Programı'nı yaşama geçirmek için çabalarını yoğunlaştırıyor.

"Türkiye komünistleri, dün olduğu gibi, bugün de Türk-Sovyet ilişkilerinin barış, dostluk, işbirliği temelinde gelişmesi için çaba göstermeye özen gösteriyorlar. Burada, SBKP'nin, Sovyetler Birliği'nin ve sosyalist ülkelerin varlığını, gücünü ve politikasını en gerici güçlerin bile dikkate almak zorunda kaldıkları gerçeğinden hareket ediyorlar.

"TKP, başta ABD emperyalizmi, NATO saldırganlarının barışa karşı saldırılarının ciddi şekilde arttığı, dünyaya cepheleşme ve çatışmanın dayatıldığı koşullarda komünistlerin enternasyonal birlik ve dayanışmasını güçlendirmek gerektiğine inanmaktadır. Bu doğrultuda SBKP'nin rolünün belirleyici olduğu kanısındadır".

30 Temmuz 1983

TKP MK
Genel Sekreteri
Haydar KUTLU

Başı 11. sayfada

leşmesinin sağlanmasıdır. Bugünkü ortamda, sol güçlerin birliği, tüm ulusal demokratik güçlerin birliğinin kaldıracı olacaktır. Partimiz bu konuda en büyük sorumlulukla davranacak, ilkeli ve esnek tutumunu yetkinleştirerek sürdürecek pratik sonuçlar almak için her çabayı gösterecektir. Tüm parti örgütleri, sol güçlerin tabandaki birliğini güçlendirmek, en geniş kesimleri birliğe çekmek içik aktif çabalar içine girmelidir.

TKP MK'nin Nisan Plenumu'nda saptadığımız gerçek, partimizin çalışmalarını üç yıldır aralıksız saldırı altında gerçekleştirdiği saptaması geçerliğini bugün de koruyor. Tüm olumsuz koşullara karşın partimiz bu saldırıların savaş gücümüzü kırmasını bugün artık önleyebilmiştir. Kuşkusuz bu kolay gerçekleşmedi. Bu amaç doğrultusunda çalışırken yönetici düzeyde tek tek fakat önemli kayıplar da verdik. Ama tüm bunlara karşın, partimizin temel güçlerinin korunmasını güvence altına alan önlemler aralıksız iyileşiyor.

Yurt içinde ve dışında partimizin örgütsel durumu konusunda şunları söyleyebiliriz. (Bu bölüm konspirasyon nedeniyle özetlenmiştir. (Atılım).

Kadroları koruma konusunda dikkatimizi gevşetmek hâlâ ölümcül tehlikedir. Zaman zaman konspirasyon konusunda, bunca acılara karşın, hâlâ hatalar yapmaya devam ettiğimiz oluyor. Bu bir parti suçudur.

Bu gerçek unutulmamak koşulu ile, parti kadrolarını korumak baş sorunsa, onu izleyen en temel sorun örgütlenme sorunudur. Bu yöndeki olanaklarımız bugün daha çoktur. Parti sıralarındaki boşlukları, tam üç yıldır sınav veren genç işçilerle, devrimci aydınlarla doldurmak olanaklıdır. Yığınlar içinde adım adım örgütlenmek, varolan yığın bağlarını güçlendirmek zorundayız.

Yığınlar içinde örgütlenme ve yığın bağlarını güçlendirme yönünde yurt içinde ve dışında nesnel koşullar düne göre çok daha elverişlidir. Yurt dışında parti örgütlerimiz legal biçimleri ustalıkla kullanarak legal-illegal çalışmaları başarı ile birleştirerek göçmen işçi yığınlarını en geniş biçimde örgütleyebilirler.Bu görev önde duruyor.

Parti içi yaşamın kimi sorunları üzerinde durmak gerek. Parti disiplinini, demokratik-merkeziyetçiliği güçlendirme sorunları üzerinde de durmalıyız. Bu konuda, bu sorunların çözümüne yaklaşım yöntemine dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Eğer partimizin tüm gücünü, tüm potansiyellerini baş düşmana karşı enerjik bir savaş yönünde kanalize edebilirsek ve edebildiğimiz oranda parti içi yaşam daha sağlıklı bir ortama kavuşacaktır. Sözde değil, savaş içinde yoldaşlık ilişkileri egemen olacaktır. Her tür sorunun çözümünde temel taş budur.

Özetle, şimdi, parti yapısal zayıflıklarımızın, öznel yanlışlarımızın ve fraksiyoncuların, provokatörlerin baltalamalarının sonucu uğradığı büyük sarsıntıyı aşıyor. Operasyonlarla dağılan, partiyle bağları kopan örgütlerin ezici çoğunluğu ile partinin bağları kurulmuş, buralarda toparlanma günlük parti çalışmalarını yürütmeye elverecek ölçülerde başarılmıştır. Partinin saldırıdan koruyabildiği örgütleri, konumlarını pekiştirmiştir. Tüm bunlar, yeniden ağır saldırılarla, büyük zorluklarla karşı karşıya gelmeyeceğimizi elbette göstermez. Ama eğer, şu üç yıllık savaşımdan gereken dersler çıkarılırsa, parti bir kez daha 1981 Mayıs'ındakine benzeyen korkunç darbelerle karşılaşmayacaktır.

Yoldaşlar,

Bu toplantımızın amaca ulaşmasının temel koşulu tüm sekreter yoldaşlarımızın yalnız kendi çalışma alanlarında değil, partinin tüm çalışma alanlarında gördükleri eksikleri, zayıflıkları en açık biçimde dile getirmeleri, önerilerde bulunmaları ve deney aktarmalarıdır. Parti disiplinini yıkmak isteyen küçükburjuva bireysel anarşizmine karşı ne kadar amansız olacaksak, organlar içinde eleştiriyi boğma, yanlışların üstünü örtme, bürokratizm ve formalizm eğilimlerine karşı aynı biçimde kesin tutum almalıyız. Daha bugünden partimizin V. Kongre'sine hazırlık işte böylesine çok yönlü, titiz ve enerjik bir komünist çalışma ortaya koymamızı zorunlu kılıyor.

İki anlayış

Mehmet YAVUZ

Geçtiğimiz 18 Temmuz'da Türk-İş'in Tüzük Kongresi yapıldı. Delegelerin çoğunluğu cuntanın anayasasındaki ve sendikal yasalarındaki yasakların kaldırılmasını istediler. Toplu sözleşme yasağının kaldırılmasını, YHK'nun çekilmesini istediler. Özellikle grevin yapılamaz duruma getirilmesine karşı çıktılar. Cuntanın yasaklarına göre hazırlanmış yeni Türk-İş tüzüğünü çok yönden eleştirdiler. Türk-İş'in devlet güdümüne alınmasına karşı çıktılar. Türk-İş'in yönetiminin 5 kişilik bir sendikacılar cuntasının eline bırakılması kabul edilmedi.

Bunlar, demokratik, sendikal hakların yok edilmesinin, satın alma gücünün düşürülmesinin, patron zulmünün artmasının işçilerde yarattığı hoşnutsuzluğun Türk-İş Kongresine bir ölçüde yansımasıydı. Ama Türk-İş'in tepe yönetimi bu tepkilerin üstünü örtmeye çalıştı. İsteklerin kimini kabul eder gözüktü. Sonra da cuntadan yasakları biraz "yumuşatması" ricasında bulundu. Buna cuntanın yanıtı, Türk-İş tepe yönetiminin isteklerine aldırmaksızın işçi düşmanı sendikalar yasasını yürürlüğe koymak oldu. Böylece Türk-İş yönetiminin tabanın isteklerinin üstünü örtme, tabanı seyirci durumunda tutma politikasının yalnızca cuntaya, işçilerin kanını emenlere yaradığı bir kez daha ortaya çıktı.

Oysa Türk-İş böylesi bir politika izlemek zorunda değildir. Hâlâ, bu koşullarda bile önemli olanaklar vardır. Türk-İş yönetimi istese tabana, yüzbinlerce Türk-İş üyesine cuntanın kemer sıkma ve yasaklar politikası konusundaki görüşlerini, ülkenin geleceğine ilişkin istemlerini saptaması için, sözünü tüm Türkiye kamuoyuna duyurması için olanaklar yaratabilir. Nasıl bir sendikal politika izlenmesi gerektiğini işçilerle birlikte saptayabilir. Cuntanın yasaklarına işçilerin aktif karşı çıkmasını sağlayabilir. Ama Türk-İş'in tepesindeki bir avuç cunta işbirlikçisi bu olanakları kullanmıyor. Onlar Türk-İş tabanının da, cuntanın yasaklarına karşı çıkan tüm Türk-İş sendikacılarının da isteklerini hiçe sayıp, cuntanın önlerine attığı koltukları kapışmak için birbirlerine giriyorlar. Bu, tabanın sesinden korkan, cuntanın buyrukları karşısında hazırola geçen anlayıştır.

Öte yandan, DİSK'e bağlı sınıf sendikalarının yönetimleri, yeni koşullarda yapılacakları saptamak için tabana başvuruyorlar. Maden-iş Yürütme Kurulu yayınladığı açıklamada, "Yiğit üyelerimiz ve işçi kadrolarımızın bugünkü ağır koşullarda bile işyerlerinde ve işkolumuzda olabildiğince çok sayıda işçinin eğilimini, görüşlerini Yürütme Kurulumuza ulaştıracağını biliyoruz" diyor. Bank-Sen Yürütme Kurulu da, üyelerine yaptığı çağrıda "görüş ve önerileriniz salt Yürütme Kurulumuza yol göstermekle kalmayacak, aynı zamanda, önümüzdeki dönemde, işkolumuzda yeniden sendikal yapılanmanın biçimini de belirleyecektir" diyor. Her iki sendikanın da açıklamalarında yer alan, faşist cuntanın dayattığı ağır koşullarda, sendikalar açık da olsa kapatılmış da, ancak tabanla birlikte, sendikal demokrasi ilkelerini uygulayarak sendikal savaşımın yürütülebileceğine inanan, sınanmış anlayıştır.

Günümüzde, işçilerin aktif katılımı, özverili savaşımı olmadan, emekçilerin hiç bir çıkarı korunamaz, ülkemizin hiç bir sorunu çözülemez. İşçiler, tüm emekçiler, örgütlerinin yöneticilerini her şeyden önce, kendilerine nasıl bir rol tanıdıklarına bakarak değerlendirmektedirler. Ancak işçilerin, emekçilerin söz söylemesinin, karar almaya katılmasının ve bu uğurda aktif çaba göstermesinin olanaklarını yaratan yöneticiler bugün gerçek işçi önderleri olabilir.

9 satır İşçinin Sesi

•Faruk ÖZGÜVEN - F. A. C.

"Yeni bir savaşın kundakçılarının elini kolunu bağlamak gerekiyor. Bugün bundan daha önemli bir görev yoktur". Y. Andropov yoldaş, SSCB'nin 60. kuruluş yıldönümü toplantısında, SBKP'nin, dünya komünist ve işçi hareketinin önünde duran en önemli ödevi bu sözlerle dile getirdi. Barış savaşımının, dünya devrimci süreci içinde çok önemli bir yeri vardır. Bir kez, işçi sınıfının, emekçilerin dünya çapındaki en büyük kazanımı olan reel sosyalizmin gelişmesi, güçlenmesi için barış ve yumuşama en uygun ortamdır. Buna karşılık, barış, emperyalizmin aleyhine işlemektedir. Bunu, emperyalist ülkelerin saldırgan politikalarında görüyoruz.

Sonra, barış koşullarında, kapitalist ülkelerin işçi sınıfının savaşımı da güçlenmektedir. Ve ulusal kurtuluş savaşımı için de en iyi ortam, barıştır. Barış halklardan yana olan herşeyi güçlendirir.

Bu söylediklerimize en iyi kanıt, 2. Dünya Savaşı'ndan bu yana geçen, dünya savaşının olmadığı dönemdir. Barış savaşımıyla dünya devrimci sürecinin çeliştiğini söyleyenler, "bir dünya savaşından korkmayalım. Çıkarsa, en fazla 1-2 milyar insan ölür, ama tüm dünya sosyalist olur" diye öğüt veren Mao'cu düşünceler iflas etmiştir. "Ya savaş devrime yol açar, ya da devrim savaşı önler" diyerek barışla devrimi karşı karşıya koyan görüşün tersine, bu dönemde sosyalist sistem, kapitalist ülkeler işçi hareketi ve ulusal kurtuluş hareketleri büyük bir gelişme göstermişlerdir.

Ne ki, bu gerçeği göremeyenler, görmeyenler, görmek istemeyenler vardır. "İşçinin Sesi" bunlardan biridir. "İşçinin Sesi", "devrimcilik" adına barış hareketine kara çalmaktadır. Komünist partilerin Leninci barış politikasına saldırarak antileninist yüzünü sergilemektedir. Buna kısa bir örnek verelim. Emine Engin, "İşçinin Sesi"nin 233. sayısında Çek-Al'da şöyle yazıyor: "Türkiye'de 'herşey barış içindir' demek, partinin likidasyonu demektir. Ana iş barış savaşımıysa, komünist bir partiye gerek yoktur. Bu her durumda, ideolojik olarak, içerik olarak likidasyondur. Türkiye, burjuva demokrasisinin yaşayabildiği bir ülke olsa, barış derneği gibi çalışan bir 'komünist' partisi varlık sürdürebilir..."

Sırayla ele alalım:

1. "Barış savaşımı için komünist partisine gerek yoktur" demek, "barış hareketi komünist partisiz de olabilir" demektir. Emperyalizm böylesi bir "barış hareketi" için yanıp tutuşuyor. Her fırsatta barış hareketinin komünistlerin, Moskova'nın güdümünde olduğu yaygarasını koparması boşuna değildir. Komünistlerin yeterince etkin olamadıkları barış hareketlerinin nereye vardığını geçmiş göstermiştir.

38 yıldır bir dünya savaşı çıkmadıysa, bunu en başta Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkelerin varlığına borçluyuz. Yani komünistlerin savaşımına borçluyuz. Komünist partisinin katılmadığı bir barış hareketi burjuvazinin güdümüne girmeye "ideolojik olarak, içerik olarak" likide olmaya mahkumdur. Kısacası: Barış hareketi için komünist partisine gerek yoktur demek, buz gibi antikomünizmdir.

2. "Herşey barış için" diyen komünist partisi likide falan olmaz, güçlenir. "İşçinin Sesi" çok ilkel bir tahrifat yapıyor. "Herşey barış için" sözüne "yalnız barış için" anlamını veriyor. Komünist partisi yalnız barış için savaşmıyor, o sınıf savaşımının tüm alanlarında, herşey için savaşıyor, her savaşımı yönetiyor, tüm bu savaşları, herşeyi, barışın korunması amacıyla bağlıyor.

3. Dünya barışının korunması pratik, politik en güncel, en önemli sorundur. Komünistler bunu vurguluyor. "İşçinin Sesi" ise, bu vurgulamayı, komünistlerin devrim, sosya-

▶Arkası 19. sayfada

Muz cumhuriyeti ekonomisine doğru

●Işık YENİCE

ABD,cunta eliyle ülkemize yalnız bölge jandarmalığı görevini ve "muz cumhuriyeti demokrasisini" dayatmaya çalışmıyor. Dünya Bankası gibi kurumlar ve çokuluslu Amerikan tekelleri, işbirlikçi tekeller ve devletle işbirliği içinde, bunlarla uyumlu ABD'ye bağımlı bir "manav-kasap" ekonomisini de tezgahlıyor. 1-3 Haziran'da , Nevyork'da yapılan "Türk-ABD Tarım İşbirliği Konferansı" ile "mercimeğin iyice fırına verildiği" anlaşılıyor. Amerikancı M. Toker uygulama aşamasına giren bu senaryoyu şöyle müjdeledi : "ABD tarıma dayalı sanayide dünyada bir numaradır. Onların teknolojisi ve sermayesiyle ortak olarak geliştirilecek 'tarıma dayalı sanayimiz' Türkiye'ye parlak ufuklar açacaktır. Başta tarım ve hayvancılık gibi öz, doğal kaynaklarımızla, sanayileşmemizi kendimiz finanse edeceğiz". Bu yolla sözde finanse edilecek sanayileşmenin ne menem bir sanayi olduğunu ise Toker, bu işe "ABD uçak firmalarının" dört elle sarıldığını söyleyerek açıklığa kavuşturuyor. Ve yanlış anlaşılmasın diye olacak,bu işte devletin rolünün "sadece yardımcılık ve destekleme" olduğunu, asıl işin "özel temaslarla kotarıldığı"nı da vurguluyor. İngiliz Financial Times gazetesi son Türkiye ekinde,halen üç çokuluslu tekelin, yerli tekellerle ortak tarım-sanayi işine girdiğini ve çoğunluğu ABD kökenli bir düzine şirketin Türkiye'de tarım alanında iş çevirmeye hazır olduğunu yazıyor.

Gerçekte, ülkemizin sanayileşmesini ve tarımımızın geri kalmışlıktan kurtarılmasını isteyen halkımızı kandırmak için "tarıma dayalı sanayi" adı verilen bu senaryo yeni değildir. ABD'nin 1947'lerdeki ülkemizi ABD'ye bağımlı yoksul, kapitalist bir tarım ülkesi olarak tutma planının, askersel-politik Truman Doktrini doğrultusundaki Marşal Planı'nın güncel biçimi ve adıdır. 1950' lerde Marşal fonunun koşullu kredileriyle, tarımda gerçek bir kalkınma için gerekli alt yapı ve toprak reformu adımları atılmadan, tarıma kapitalist ilişkiler yaygınca sokuldu. Bu politika ülkeyi bugünkü açmaza sokmakta temel rol oynadı. Bugün, yine Türkiye'nin askersel-politik öneminin arttığı koşullarda, "tarım-sanayiini" geliştirmek adı altında yalnız sanayileşmenin değil, tarımda da gerçek bir kalkınmanın önü kesilmek için herşey yapılıyor. Amaç, tarımı emperyalist ve işbirlikçi tekel ortaklığının sömürü ve talanına boydan boya açmaktır. Türkiye kırlarını üreticisi ve üretimiyle onların kontrolü altına doğrudan ve tümüyle sokmaktır. Amaç,milyonlarca küçük, orta üreticinin soygun ve yıkımı, tarım işçilerinin azgın sömürüsü pahasına, ABD tekellerini ve işbirlikçi bir avuç tekeli daha da zengin etmektir. Amerikan tekellerinin ülkemiz üzerinden Ortadoğu ülkelerine yayılmasına temel hazırlamaktır.

Enerji ve sulama alt yapısıyla ülke tarımına gerçek ve büyük bir atılım getirecek Atatürk barajı projesine karşı çıkan, kredi vermeyen "Dünya Bankası", tarıma dalan tekelci şirketlere devlet eliyle bedava alt yapı ve kredi sağlamak koşuluyla, 500 milyon dolarlık proje kredisini hemen açtı. Ülke sanayiine kredi vermekte, yatırım yapmakta isteksiz özel emperyalist bankalar, Ziraat Bankasına 200 milyon dolarlık kredi verdi.

Öte yandan, DPT ve Ziraat Bankası bundan böyle,yalnız ihracata dönük olarak, büyük tavukçuluk, hayvancılık, yem, taze meyva , sebze gibi alanlarda paketleme, alım-satım işini yürüten büyük, tekelci şirketlerin destekleneceğini açıkladılar.

Ziraat Bankası Başkanı Önen'in açıkladığı gibi, bu amaçla Ziraat Bankası Yasası değiştiriliyor. Bundan böyle küçük üreticiye verilen sınırlı krediler tümüyle kesilecek. Yalnız, "büyük", "verimli" , "entegre" "tarım-sanayi" şirketleri desteklenecek. Ziraat Bankası'nın bir yandan yurtdışında dağıttığı özel broşürlerde ve yabancı gazetelere verdiği ilanlarda, devletin taban fiyatları ve destekleme alımlarına önem vermekten vazgeçtiğini açıklıyor, kendilerine sağlanan vergi ve diğer kolaylıkları müjdeleyerek emperyalist tekelleri ülkemiz tarımını talan etmeye davet ediyor. "İşçi-göç tarım kredisi" adı altında Batı Avrupa'daki Türkiye'li işçilerin dövizlerini, işbirlikçi büyük tekellere kredi ve yutulacak lokma olarak peşkeş çekmeye çalışıyor. Öte yandan yine Ziraat Bankası, Yaşar, Koç, Enke, Sabancı ve Koçtuğ holdingler ve emperyalist tekellerle ortaklaşa, et, tavukçuluk gibi alanlarda ortak paketleme ve alım, pazarlama şirketleri kuruyor. Devletin olanakları artan ölçüde yabancı ve yerli tekellerin sömürü çıkarlarının hizmetine sunuluyor.

Bu şirketlerin başlıca amacı,cuntanın demokratik kooperatif hareketine darbe indirdiği, devletin destekleme alım ve kredilerini düşürdüğü bir ortamda, üretici köylüye "kontratlı tarım"ı dayatmaktır. Üretici,tarım kredisi alabilmek için belli ürünleri, belli fiatta ve kalitede ve belli bir zamanda bu firmalara satmak koşuluyla borçlandırılacaktır. Tekelci firma doğal afet, fiyat ve satış düşmesi gibi krizlerin tüm yükünü üreticiye yüklemiş ve hiç bir risk almamış olacaktır. Dahası, istediği zaman kontratı tek taraflı yırtıp , değiştirebilecektir. Üretici köylü, tarım , paketleme ve pazarlama tekellerine sürekli borçlu, bir çeşit ücretli işçi durumuna getirilecektir. Yıkılanların toprakları bu tekellerin ve büyük tarım kapitalistlerinin elinde toplanacaktır.

Çokuluslu Amerikan tekelleri, Orta ve Latin Amerika, Güney Doğu Asya gibi politik ve askersel açıdan riskli bildikleri bölgelerde gerçek ve kalıcı yatırım gerektirmeyen , bu ekonomik-politik riski az , kârı çok alanı özellikle seçiyorlar. Çünkü bu yolla küçük üreticinin artı-ürününü , tarım işçisinin artı- değerini , toprak kirası ve alımına bile para yatırmadan sadece hızla dönen bir işletme sermayesiyle azgınca sömürebiliyorlar. Ulusal fonları yağmalayabiliyorlar. Büyük yarı feodal ve kapitalist toprak sahipleri bu işte onların ortakları ve işbirlikçileridir. Toprak reformu ise azılı düşmanlarıdır.

Ama, emperyalist ve işbirlikçi tekellerin bütünleşmesinde , devletle içiçe geçmelerinde de yeni bir alan ve adım olan bu ekonomik sabotajın en zararlı ve tehlikeli yanı, kendi kendine yeterli Türkiye tarımının üretim yapısını çarpıtması, üretimi ve dış pazarını emperyalizme sımsıkı bağımlı hale getirmesidir. Benzer örneklerde görüldüğü gibi, bu yolla, Ortadoğu'nun "manavı -kasabı" olacağı söylenen Türkiye sonunda tümüyle etsiz , hatta ekmeksiz bırakılıp, buğday satın alır duruma gelirse kimse şaşmamalıdır.

Ne ki, emperyalizm ve işbirlikçileri Türkiye kırına getirdikleri yıkım ölçüsünde kendi mezar kazıcılarını da çoğaltacaklardır. Tarımda artan talan ve yıkım tehlikesiyle birlikte , kırlarda hareketlenmenin , örgütlenmenin ve antiemperyalist , antitekel savaşımın , işçi-köylü bağlaşıklığının nesnel koşulları artacaktır. Küçük üreticileri bu komplo konusunda uyarmak, onların üzerlerine gelen saldırıya karşı kooperatif hareketini güçlendirmek, desteklemek, demokratik kooperatif istemini yaygınlaştırmak, toprak reformu için, tarım işçilerinin iş yasası ve sosyal güvenlik kapsamına alınması ve sendikal hakları için savaşımı yükseltmek her zamankinden daha yakıcı görevlerdir. Batı Avrupa'daki Türkiyeli işçileri "işçi -göç tarım kredisi" tuzağına karşı uyarmak görevi de önümüzde duruyor.

"BARIŞI KİM TEHDİT EDİYOR" adlı Sovyet APN yayınları tarafından hazırlanmış broşürün Türkçesi, Paris'te Çağ Yayınları tarafından yayınlandı. Amerikan savaş aygıtının dünyayı nasıl yok olmakla tehdit ettiğini somut ve ayrıntılı bir şekilde öğrenmek isteyen herkesin okuması gereken bir kitap. Nükleer savaş tehlikesine karşı propagandada eşi bulunmayacak zenginlikte bir kaynak.

İsteme adresi: Çağ Yayınları, 23, Rue Faidherbe, 75011 Paris.

Bugünden aktif çaba

▶Başı 1. sayfada

nin en küçük bir gediğe bile dayanıklılığı yoktur.

Öyle ki, eğer cunta, MDP'yi hükümete getirme, Özal'ın partisini rejime destek yapma ve düzmece sosyal demokrat Halkçı Parti ile rejime sözde "çoğulcu" bir görüntü verme, diktatörlüğe böylesi bir kılıf giydirme oyunu tehlikeye girerse, yapay gerekçelerle, 6 Kasım seçimlerinden bile vazgeçmek zorunda kalabilir.

TKP'ye göre 6 Kasım'da yapılacak seçimlerde, cunta rejimini ve onun partilerini yenilgiye uğratmak herşeye rağmen gene de olanaklıdır. Cuntanın vargücüyle desteklediği MDP daha bugünden halkın nefretini kazanıyor. Cuntacı generallerin içyüzü daha açık ortaya çıkıyor. Evren cuntası daha da yalıtlanıyor.

Ne ki, geleneksel burjuva partilerinin cuntayı destekleyerek ya da onu yumuşatmaya çalışarak demokrasiye geçme politikalarının iflas etmiş olmasına karşın, bu partiler cunta karşısında kararlı bir tutum içine girmiyorlar.

AP yöneticileri, 12 Eylül'den sonra cuntanın işçi sınıfına DİSK'e, TKP'ye öteki sol güçlere karşı tüm saldırılarına destek vererek, bugünkü, kendilerinin de zarar gördükleri ortamın oluşmasında özel bir rol oynamışlardır. Bugün AP yöneticileriyle generaller arasında, rejimin bunalımını derinleştiren bir çatışma söz konusudur. Ne ki, antikomünist tutumdaki AP yöneticileri, geniş halk yığınlarının cuntaya karşı aktif savaşıma atılmasından, savundukları sınıf çıkarları açısından korkuya kapılıyor,cuntayla uzlaşma kapısını açık bırakıyorlar.

CHP çevrelerinde seçimlerin hiçbirşeyi değiştirmeyeceği görüşü yaygınlaşıyor. Bu doğru saptamadan bu çevreler tümüyle yanlış sonuçlar çıkarıyor, cuntanın seçim manevrasını bozguna uğratmak için bugünden aktif direnişe geçmek yerine, seçim sonrasını bekleme eğilimine kapılıyorlar.

Burjuva muhalefetin kararsızlığı, halka eli kolu bağlı seçim gününü ya da gelecek seçimleri bekleme dışında bir yol göstermemesi, ister-istemez, generallerin halk düşmanı amaçlarına ulaşmasına yardımcı olacaktır.

TKP, cuntanın yeni kurulan siyasal partiler üzerindeki kaba baskılarına, vetolarına, MDP'yi zorla dayatma girişimlerine karşı tüm çıkışları destekliyor. Ne ki, şimdi bu karşı çıkışların söz planından eyleme geçmesi gerekiyor.

Cuntanın seçim manevralarının bozguna uğratılmasında temel rol işçi sınıfına, emekçilere, sivil ve asker yurtsever aydınlara, gençliğe düşüyor. TKP tüm bu güçleri örgütlenmeye, güçlerini birleştirmeye,Amerikan emperyalizmine ve cuntaya karşı adım adım ulusal bir direniş hazırlamaya çağırıyor. Cuntanın yasaklarına boyun eğmeden, onun terörünü göze alarak direnmek, barış için demokratik ve ekonomik haklar için cesaretle eyleme geçmek gerekiyor.

Faşist parti dışında tüm siyasal partiler ve sendikalar üzerindeki yasağın kalkması, sıkıyönetime son verilmesi, basın, gösteri, grev özgürlüğü için, genel politik af için, demokratik seçimler için, barış için tüm ulusal, demokratik güçler ortak savaşıma atılmalıdır. Uğrunda savaşım vermeden hiçbir hak elde edilemez.

Cunta seçim manevrasıyla beş yıl daha zaman kazanmak istiyor. Cuntaya bir yıl daha zaman kazandırmak, barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi, iş ve ekmek isteyen halka karşı cinayettir.

Bu koşullarda sol güçlerin seçimler için ortak bir tutum saptaması ivedi görev olarak öne çıkıyor. Eğer sol güçler zaman yitirmeden birleşebilir, cuntaya karşı çıkan tüm güçlerin işbirliğini sağlayabilirlerse, cuntanın seçim oyununu bozabilir, MDP'yi ve öteki rejim yanlısı partileri yenilgiye uğratabilir, cuntayı yıkmanın yolunu açabilirler.

18 Temmuz 1983 **TKP MK**

Bir seçim yapmak gerekiyor

▶Başı 6. sayfada

gisi antiemperyalist Atatürkçü 30 Ağustos çizgisine ihanettir.

Bu ihanet çizgisine bir günde ve kendiliğinden gelinmedi.Ersin'in kustuğu kendi halkını "en tehlikeli düşman" gören bu savaş doktrini, Pentagon'un Panama okulunda, azgın antisovyet, gerici, faşist, halk, barış ve demokrasi düşmanı diktatörlükler için geliştirildi. 1965'lerden başlayarak Türk ordusunda eğitimi yapıldı. Orduda ders kitabı olarak kullanılan CİA-Pentagon ajanı David Galula'nın "Ayaklanmaları Bastırma Hareketleri-Teori, Pratik" adlı kitap bu savaş doktrinini temel alıyor. Cunta son üç yılda onu açık uyguladı. Bu doktrine göre, düşman "dış düşmanla", "iç düşman" silahlı ya da illegal hareketlerle sınırlı değildir. Rejime, hükümete muhalefet eden her hareket en başta komünistler, devrimciler ordu tarafından "gecikilmeden" ezilmesi gereken bir "ayaklanma" ve "iç düşmandır". Çünkü, "siyasi muhalefetin müsamaha gördüğü bazı memleketlerde ayaklanma faaliyetleri kanuni ve rahat manada gelişebilir", buna izin verilemez. Sovyetler yalnız bir "dış düşman" değildir. Her muhalefet hareketi, direniş "Sovyet tehlikesi"dir.

Ordu yönetimi bu savaş doktrinini benimseyen ülkelerde, sivil burjuva parlamenter rejimlere izin verilemez. Ersin "en tehlikeli düşman iç düşmandır" sözleriyle, yalnız benimsedikleri sözde "ulusal güvenlik" doktrini denilen dışta ve içte saldırgan bu "Latin Amerika" doktrinini ilan etmedi. Sınırlı bir burjuva parlamenterizmine bile geçit verilmeyeceğini "askeri dille' açıkladı.

Son günlerde Pentagon, CİA kanalıyla azdırılan "Sovyet tehlikesi" "her olayın, her taşın altında Sovyet parmağı"olduğu kampanyası anlamlıdır. Bu yalnız ülkemiz üzerindeki ABD askersel planlarıyla bağlı değildir. En az onun kadar, bu azgın antisovyet kampanyanın amacı rejimin sivil kılık altında sürdürülmesi gerektiğini gerekçelendirmektir. Bu antisovyet kampanyaya katılan, onay veren, sessiz kalan ama şu ya da bu ölçüde bir burjuva parlamenter rejime geçilmesini isteyenleri köşeye sıkıştırmak içindir. Cunta, demokrasi isteyen herkesi "düşmanla" işbirliği yapmakla suçluyor. "Ermeni terörü"nün, Papa suikastının arkasında "Sovyet parmağı", "Sovyetlerin sonbaharda İran'a saldıracağı", "Türkiye'yi ele geçirmeye çalıştığı" yalanlarına karşı çıkmayanlar,cunta rejiminin askersel ya da sivil kılıkta sürmesine, dahası daha da azgınlaşmasına onay vermiş oluyorlar.

Anti-sovyetizm demokrasi ve barış düşmanlığıdır, Atatürk düşmanlığıdır. Demokrasi ve barıştan yana olmakla, Atatürkçü olmakla antisovyetizm bağdaşmaz. Bir seçim yapmak gerekiyor.

I.Y.

9 satır İşçinin Sesi

▶Başı 17. sayfada

lizm gibi stratejik amaçlarından vazgeçtiği biçiminde tahrif ediyor. Oysa bugün barış savaşımının olduğu gibi, sömürü ve baskıya karşı savaşımın da en ön sırasında gene komünistler yer alıyor.

4. Burjuva demokrasisinin yaşayabildiği bir ülkede barış derneği gibi çalışan bir "komünist" partisi varlık sürdürebilir diyerek Emine Engin, kapitalist ülkelerde legal çalışan tüm komünist partilerine saldırıyor.

"İşçinin Sesi", kendisinden önce kimi goşist akımların yaptığı gibi, komünist partilerinin barış politikasına saldırıyor, bunun sınıflararası barış olduğunu söylüyor. "Ya cuntaya karşı savaşım, ya da barış için savaşım" diyor, ikisinin de birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu yadsıyor. Fakat Barış Derneği'nin yasaklanmış olması, bunun aksini kanıtlıyor. Barış hareketinin temel direği SBKP'nin Leninci politikası bunun aksini kanıtlıyor. Barışı en hararetli savunan komünistlerin ulusal ve sosyal kurtuluş savaşlarında en ön sırasında yer almaları bunun aksini kanıtlıyor.

Daha fazla söze gerek yok. Emine Engin'in yalnızca 9 satırda yazdıkları bile, bize "İşçinin Sesi"nin antikomünist, antisovyet, antileninci yüzünü göstermeye yetiyor.

Durum ciddidir

▶Başı 6. sayfada

gerginliği artırma, savaş kışkırtıcılığı politikasıyla aynı dönemde gerçekleştirilmesi, Çevik Kuvvetlerin Kürdistan'a yerleştirilmesi istemiyle doğrudan bağlantılıdır. Yine aynı dönemde Türkiye Kürdistanı'nın başka bir kesiminde NATO ülkelerinin Çevik Kuvvetlerinin tatbikatlar yapması, Kürt halkı üzerindeki baskıların bir ucunun Amerika'dan kaynaklandığını kanıtlıyor.

Yoldaşlar durum çok ciddidir. Bu saldırı Kürdistan halkı üzerinde yıllarca önce uygulanan Dersim, Koçgiri soykırımları gibi, tarihe geçecek önemli bir olaydan öte, Kürt halkının en iyi evlatlarının öldürülmesi, köylerinin yerle bir edilmesidir.

Tezkere alan bir askerle görüştük. Diyor ki, "Bölgede gerilla eğitiminden geçirilmiş 80 ila 100 bin asker var. Bunlar en modern silahlarla donatılmıştır. 8-10 bin arasında insan ablukaya alındı. Kimi öldürüldü, kimi esir edildi, kimi kaçtı". Evet yoldaşlar durum böylesine ciddi olmasaydı bölgeye bu kadar asker yığılır mıydı?

Bir asker diyordu ki, "İran ve Suriye topraklarında da benzer operasyon yapılmak isteniyor. Ancak Suriye müsaade etmemiştir". Emperyalizmin Türkiye'yi Ortadoğu'da atlama tahtası olarak kullanma isteğinin gizli saklı hiç bir yanı kalmamıştır. Türkiye'ye verilmek istenen "Amerikan Jandarmalığı" rolüne çok uygun düştüğü için yakında İran'daki Kürtler'e karşı da saldırıya geçilebilir. Bize ulaşan haberlere göre bu yönde de hazırlıklar yapılıyor.

Kürt halkına yapılan bu saldırı ne ilktir, ne de son. Onun için soruna dört elle sarılmalıyız. Bugünkü görevimiz, Kürt halkına karşı girişilen saldırı karşısında ulusal ve uluslararası çapta güçlü ve somut dayanışma hareketi yaratmak olmalıdır. Özellikle Türkiye Kürdistanı'ndaki devrimci-demokrat güçlerle birlikte somut, pratik adımlar atabilmeliyiz. Uluslararası kuruluşlardan bir heyetin bölgeye gönderilmesi sağlanmalıdır. Halk gelişmeleri büyük bir dikkatle izliyor.

Parti çalışmasında...

▶ Başı 2. sayfada

ortaya koyar. Eğer denetim durursa, tüm yapı tekler, durur.

SBKP MK'nin Bolşevik Partisi'nin 80. kuruluş yıldönümü üzerine kararında, denetim, eleştiri-özeleştiri ve ilkesellikle birlikte, eksiklikleri saptama ve gidermede, örgütlülük ve disiplin düzeyini yükseltmede en önemli araç olarak nitelendiriliyor. Sovyet komünistleri, denetimi,partinin işçi sınıfıyla, tüm öteki emekçi yığınlarla sağlam bağlarıyla eş değerde ele alıyorlar. (Bk. Yeni Çağ, 1/1983, s. 13)

Bugün partimiz derin gizlilik koşullarında saldırı altında çalışıyor. Tüm konularda olduğu gibi denetim konusunda, kimi zaman hesapta olmayan sorunlarla karşılaşıyoruz. Ne ki, bu konudaki tüm eksikliklerin aşılması, partinin güçlenmesinin ve önde duran görevleri omuzlayabilmesinin güvencesi olacaktır. TKP'nin katılımı olmaksızın ülkede hiçbir sorunun çözümlenemeyeceği aşamaya varmanın yolu, buradan geçiyor.

Gerçek yurtseverlik yolunda

Cunta TKP'ni, öteki sol güçleri etkisizleştirmek amacına ulaşamamıştır. Yurtdışında yükselen Türkiye ile dayanışma hareketi cuntanın yalıtlanmasına önemli bir katkıda bulunuyor. Cuntanın son olarak yayınladığı "Terör ve Terörle Mücadele-Durum Değerlendirmesi" adlı "kitap" bu sözlerimizin doğruluğunun yeni bir kanıtıdır. Cuntanın yurtiçinde ve yurtdışında dağıtmaya çalıştığı bu "kitap", herzamanki gibi, TKP'ni, öteki sol güçleri halkın gözünden düşürmek için yazılmış kaba suçlamalarla dolu. Tercüman gazetesinin okuyucularına "ihanet şebekelerinin nefes alışını biliyoruz" başlığı altında duyurduğu "kitap"ta Batı Avrupa'daki Türkiye'li İşçi ve aydın örgütlerinin Türkiye'de demokrasi güçleriyle dayanışma eylemleri lekelenmek isteniyor.

Bu "kitap" cuntanın,diktatörlüğün terörizmine karşı halkta artan tepkiyi söndürebilmek umuduyla "terör yeniden gelir" aldatmacasına nasıl sarıldığını gösteriyor. Onun, halka, diktatörlükten kurtuluş yolunu gösterenlere karşı duyduğu derin kini gözler önüne seriyor. Varsın gerçek vatan hainleri kinlerini kussun dursunlar, ilerici güçler gerçek yurtseverlik yolunda, cuntaya karşı savaşım yolunda ilerlemeye devam edecekler.

Ara vermeden

▶Başı 5. sayfada

anti-ABD bir politika izliyor.

ABD Türkiye Kürdistanı'nda yeni üs ve havaalanları hazırlıyor. NATO Çevik Güç manevralarını bu bölgeye kaydırıyor. Bu kışkırtıcı manevralar başta SSCB, tüm komşu halkları hedef alıyor, bunlarla ilişkileri bozuyor. Manevralarla aynı dönemde Hakkari'den Irak Kürdistanı'na operasyona girişilmesi, Kürt halkına karşı katliam yapılması cuntanın maceracılığının kanıtı oluyor.

Bu ortamda, basında genel olarak barış ve demokrasiden yana tutum alan yazarlar içinde kimileri yanlış tutumlar alıyorlar. Seçimlerle işlerin kendiliğinden düzeleceğini söylüyorlar. Kürtlere saldırıyı aklıyorlar. Bu tutumlar yalnız cuntaya yarıyor.

Dış politikada maceracılığı benimseyen cunta, kendisinden olmayan herkesi zorla sindirmeye çalışıyor. Cuntaya karşı çıkan güçlerin tabanı genişliyor. Dün iki idik, bugün dört, yarın altı olacağız ve Evren'leri sahiplerinin yüzüne fırlatacağız. Son gelişmeler partimizin uyarılarının,gösterdiği yolun doğruluğunu kanıtlıyor. Biz cuntaya karşı tüm güçlerle işbirliği yaparak onu tarihin çöplüğüne atacağız. Dış dünyadan yalıtlanan, içte de yalıtlanmış olan bu halk düşmanı, emek düşmanı, insanlık düşmanı kukla cuntayı, bu tarihsel artığı bir an önce temizlemek için saflarımızı sıklaştıralım. Biz komünistler, partimizin gösterdiği yolda kumaşımızı güzel ve sık dokumaya ara vermeden devam edeceğiz. Bu onurlu mücadelede canlarını yitirenler bize ışık tutacak.

Yaşasın insanca yaşamak için verilen onurlu mücadele!

Sirk cambazlarının ipini kıralım!

SSCB... Savaşımızın...

▶Başı 3. sayfada

Bazen aceleye geliyor, çıkan yasalarda çelişkiler, eksiklikler oluyor. Yahut ta yasalardaki zorbalıklar yetmiyor, az geliyor, o zaman hemen ek yasalar çıkartıp işi düzeltiveriyorlar.

Cunta bu halk düşmanı, uyduruk, paçavra yasaları ancak halkın bağrına süngüyü dayayarak uygulayabiliyor. Bu yasaları zorbalıkla, terörle yürütebiliyor.

Ama halkımız bu yasaları geçerli saymıyor. Çünkü karagün dostumuzda, büyük komşumuzda olanları görüyor. 110 milyon Sovyet insanının hazırladığı yasalarla bizim 200 tane sömürücü asalağın, zorbaların yasalarını karşılaştırıyor. Aradaki farkı görüyor. Çıplak gerçeği kavrıyor. Şimdi işçi sınıfımız, halkımız derin bir kinle, sessiz ama inatla bu zorbalık yasalarını yırtmaya, bağrına dayanan süngüyü parça parça etmeye hazırlanıyor.

Sovyetler Birliği 1919'larda yurda dalan emperyalistlere karşı savaşan halkımızın tek dostuydu. Bugün de Sovyetler Birliği ve Sovyet emekçilerinin başarıları, kazanımları savaşımımıza omuz veriyor, güç veriyor.

▶ Başı 22. sayfada
soğuk savaş döneminde, ABD emperyalizmi Türkiye'yi SSCB'ye karşı bir üs yapmaya çalışırken, kodaman Amerikan Ermeni'leri de, Türkiye'nin Doğu illerini de içeren Ermenistan haritaları dağıtıyorlardı. ''Millet'' dergisi, "Amerikan Ermenileri beş vilayetimizi istiyor" diye yazıyordu (Bk. Fahir Armaoğlu, Siyasi Tarih, 1789-1960). Ve şimdi, ABD emperyalizmi sosyalist ülkelere, tüm ilerleme güçlerine karşı "Haçlı Seferi" yürütürken, "Ermeni Sorunu" yeniden ve kanlı biçimde gündeme geliyor.

Tarihsel deney, "bağımsız Ermeni devleti kurulması'' isteminin, emperyalizmin sosyalizme karşı, Sovyetler Birliğine karşı saldırganlığını artırdığı dönemlerde öne çıktığını gösteriyor. Ne ki, her seferinde emperyalizmin bu antisovyetik saldırısı halkımızın ulusal çıkarlarına da yöneliyor. Çünkü emperyalizm, Türkiye'yi SSCB'ye karşı bir saldırı üssü olarak görüyor.

Emperyalist plan, 1920-21'de, Atatürk'ün Sovyet yönetiminin uzattığı dostluk elini tutması ile bozuldu. Ne ki, 1947'de ve sonrasında işbirlikçi Türk burjuvazisinin Kars-Ardahan masalıyla antisovyetik kampanyaya katılması, Türkiye'nin NATO'ya, CENTO'ya sokulmasına, ulusal bağımsızlığımızdan çok şeyler yitirmemize neden oldu. 12 Eylül'den bu yana antisovyetizmin tırmanması, ülkemizi cuntanın elinde nükleer bir savaşta yokolmaya sürüklüyor. Türk hükümetlerinin Sovyetler Birliği ile Atatürk zamanındaki dostluk politikasından vazgeçmeleri, emperyalizmin "Ermeni sorunu"nu kendi çıkarlarına araç edebilmesinin ana nedenidir.

"Ermeni terörizmi"nin özellikle bu dönemde tırmanması raslantı değildir. Elbette Ortadoğu'da antiemperyalist savaşımın yükselmesi, Filistin halkının silahlı direnişi, bu bölgede yaşayan Ermeni gençleri üzerinde etkide bulunmuştur. Ne ki, bu etkilerin emperyalizm ve Taşnak artıklarınca, tarihin öcünü alma duygularıyla çarpıtılması terörizmin Ermeni gençlerini tuzağına çekmesine yol açmıştır. Elbette kapitalist ülkelerdeki bunalımın derinleşmesi, Lübnan'daki uzun yılların istikrarsız durumu Ermeni gençlerini hareketlendiren, umutsuz eylemlere yönelten etkenlerdir. Elbette "Ermeni Devleti" düşü 70 yıldır Osmanlı'nın zorla çeşitli ülkelere sürdüğü Ermeni topluluğu içinde kuşaktan kuşağa canlı tutulmuştur.

Ama eğer Amerikan emperyalizminin Sovyetler Birliği'ni askersel güçle dize getirme, tarihin gidişini geri çevirme amaçları, Ortadoğu bölgesinde kendi çıkarına zorla yeni düzenlemeler yapma planları, siyonizme artırdığı destek olmasaydı, bu düş, 70 yıl sonra, böylesine canlanır mıydı? Eğer, CİA vb. örgütlerin desteği olmasa, NATO ülkelerinde Ermeni terör örgütleri böylesine rahatlıkla at oynatabilir miydi? Eğer emperyalist çevreler desteklemese, Taşnak artıkları Lozan'da biraraya gelmeyi düşünebilirler miydi'

"Amerika'nın Sesi" radyosu 27 Temmuz 1983 günlü İngilizce yayınında Ermeni terörizmine ilişkin bilinen antisovyetik yalanları sıraladıktan sonra şöyle dedi: "Sovyet Ermenileri Sovyet yönetiminden şikayetçidir. Amerikan Ermenileri niçin sessiz kalıyorlar? Türkiye'ye bağlı, Sovyet Ermenistan'ı topraklarını da içeren bir özgür Ermenistan projesini niçin savunmuyorlar?"

Açıktır ki, Amerikan emperyalizminin böylesine kışkırttığı gerici düşlerden, terör eylemlerinden Ermenilerin elde edeceği birşey yoktur. Aklıbaşında herkes, Türkiye topraklarında bir Ermeni devleti kurmanın da, Sovyetler Birliği'nin bir parçasını koparmanın da olanaklı olmadığunu görür.

"Ermeni Terörizmi"nin işlevi

Ne ki, tüm bunlar, emperyalist ve gerici propagandayla iyiden iyiye şişirilerek, halkın ulusal duygularıyla, terörizme olan nefretiyle oynanarak, Amerikan planlarının gerçekleşmesinde pratik bir işlev görüyorlar. ABD emperyalizminin 1975'lerden sonra "yeni" askersel-politik stratejiye geçmesi, bunun Reagan'ın 1981 başında başkan olmasıyla hızlanması, bu stratejide Türkiye'nin önemi nin artması ile, "Ermeni terörizmi"nin tırmanmasının eş zamanlı olması rastlantı değildir.

ABD yönetimi Türkiye'nin doğusunda, SSCB'ye yönelik askersel saldırı potansiyelini artırmak istiyor. "Sovyetler Birliği Doğu Anadolu'ya göz dikmiştir", "ASALA" yı destekliyor", "Doğu'da güç boşluğu vardır" yalanları ortalığı sarıyor. Suriye, Kıbrıs, Yunanistan, FKÖ, kısacası ABD yönetimi kiminle Türkiye'nin arasını bozmak istiyorsa, hemen bunlar, "Ermeni teröristlerinin destekçisi" ilan ediliveriyor. Sonuçta, Türkiye'nin tüm komşularıyla ilişkileri gerginleştiriliyor. ABD ile imzalanan ikili kölelik anlaşmaları aklanıyor, Türkiye'ye verilen saldırgan rol gerekçelendirilmiş oluyor.

Nasıl dün 12 Eylül'den önce terörizmin yarattığı ve bilinçli olarak şişirilen ortam, askersel devirme için kullanılmışsa, "Ermeni terörizmi" ve onun gene bilinçli olarak şişirilmesi de, erkin adım adım faşistleşmesi için kullanılmıştır. Cunta, yalıtlanmasının önüne geçebilmek, erkini pekiştirmek için "Ermeni canavarı"na, aslında dört elle sarılmıştır. Üstelik, CİA'nın bu silahı, kendisinin Amerikan planlarına direnme olanağını yoketmek için de kullandığını bile bile, "Kahrolsun Ermeniler" diye bağıra bağıra, gidip Amerikan yönetimine teslim olmuştur. "Ermeni terörizmi" ABD emperyalizminin elinde Türkiye' de kendisine şu ya da bu ölçüde direnecek, gelecekteki her hükümete karşı kullanılacak bir silahtır. Cunta şimdi barış isteyen, demokrasi isteyen, Kürt ulusal haklarını savunan herkesi,"düşman"la işbirliği yapmakla suçlayarak geriletmeye çalışıyor. Yaratılan şoven hava yığınların şaşırtılmasında kullanılıyor. Özellikle, Türk emekçilerini, Ermeni teröristleriyle bağlı gibi gösterilen Kürt ulusal hareketine karşı şartlandırmanın, Kürt halkı üzerindeki baskıyı haklı göstermenin aracı oluyor.

"Ermeni terörizmi", Türkiye'nin komşularıyla barış içinde yanyana yaşamasını önlemenin, sınırlarını istikrarsızlaştırmanın içerde faşizmi kurumlaştırmanın bir aracı oluyor. O, bugün Türkiye'nin Amerikancı cuntanın elinde, Amerikan çıkarları için savaşa sürüklenmesinin psikolojik ortamını hazırlamada bir araçtır.

Doğru Tutum

TKP, "Ermeni Sorunu"nda yurtsever ve enternasyonalist bir tutum alıyor. TKP, tarihimizdeki Ermeni kırımlarını lanetliyor, bugün Türkiye'de yaşayan Ermeniler üzerindeki artan ulusal baskıya karşı çıkıyor. TKP Türkiye halkı ile Ermeni halkı arasında düşmanlık yaratmaya yönelik şovenizme karşı savaşıyor. TKP, kapitalist ülkelerde yaşayan Ermenilerin eşit ulusal haklar için çabalarını destekliyor. TKP, Sovyet Ermenistan Cumhuriyeti'ne, Ermeni halkının bu en büyük kazanımına yönelik her saldırıya karşı tutum alıyor, halkımıza bu ülke emekçilerinin öteki Sovyet emekçileriyle birlikte elde ettiği başarıları duyuruyor. TKP, yeni bir "Ermeni Devleti" amacına gerici bir düş olarak karşı çıkıyor, ABD emperyalizminin maşası, karşı devrimci bir hareket olan Ermeni terörizmine karşı ardıcıl ideolojik-politik savaşım yürütüyor.

Ermeni teröristlerin görünüşte cuntaya karşı olması, cuntaya karşı savaşan Türkiye'li sol güçleri ona karşı ilkesel tutum almaktan alıyoymamalıdır. Öteki yurtsever güçler, sorunun Türkler ile Ermeniler arasında bir sorundan çok, doğrudan Türkiye'yi Amerikan "Macera Ekspresi''ne bağlamanın bir aracı olduğunu, cuntanın bile bile bu kirli ve tehlikeli oyuna araç olduğunu görmelidirler. Şovenizme karşı çıkmalı, Ermeni düşmanlığına kapılmamalıdırlar.

"Ermeni terörizmi''ni ancak yurtseverler, barış ve demokrasi güçlerinin birliği önleyebilir. O, ancak ardındaki Amerikan çıkarları, barış düşmanı amaçlar tüm çıplaklığıyla sergilenirse önlenebilir. Gerçek suçlular, açığa çıkan, tutmayan oyunu daha fazla sürdüremezler.

Amerikan emperyalizmi, ''Ermeni kartı"nı Türk-Sovyet ilişkilerini bozmak için eline aldı. Tarihten ders almak gerekiyor. Eğer Türkiye, Sovyetler Birliği ile barış içinde yanyana yaşamayı ilke edinirse, iki ülke arasındaki sınır bir dostluk ve işbirliği sınırı olursa, Vaşington'un oyunu boşa çıkar. Türkiye'nin hiçbir sorunu iki sistem arasındaki savaşımın, barış savaşımının dışında çözülemez. ABD emperyalizmi ve işbirlikçisi cunta, "Ermeni sorununu" sosyalizme karşı, barış ve halk düşmanı amaçlarla ve artan bir pervasızlıkla kullanıyorlar. Buna son vermek ancak, tüm barış ve demokrasi güçlerinin barış için, Sovyetler Birliği ile dostluk için savaşımıyla olanaklıdır.

"Ermeni terörizmi" nasıl önlenir?

N. GÜREL

Brüksel, Paris ve Lizbon'daki kanlı saldırılarla geçtiğimiz Temmuz ayında Ermeni terör eylemlerinde yeni bir tırmanış oldu. İsviçre'nin Lozan kentinde toplanan Taşnak artıkları "Ermeni Devleti"kurmak istiyorlar. Özellikle cuntanın erke el koymasından bu yana halkımızın onlarca sorununa bir yenisi, "Ermeni terörizmi sorunu" eklendi. Bu sorun nedir ve nasıl çözülür?

"Ermeni terörizmi" terörizmin özgül bir türüdür. Terörizm tıpkı enflasyon gibidir. Kapitalizmin, özellikle onun çürüme aşamasının ürünüdür.Tekelci burjuvazinin sözcüleri ona sözde karşı çıkarlar, ama ondan yarar sağlayan, onu kışkırtan gene kendileridir. Nasıl enflasyon ulusal gelirin tekeller yararına yeniden dağılımının bir aracı oluyorsa, terörizm de, kapitalist erkin tekeller yararına yeniden dağılımının bir aracıdır.

"Sol" maskeli anarko-terörizm gibi, "Ermeni terörizmi"de, haklı nedenlere dayanır görünüyor, ama pratikte emekçilerin ilerici güçlerin yaşamsal çıkarlarına, ilerici güçlerin politik amaçlarına karşı bir işlev görüyor.

"Ermeni terörizmi" eylemlerini tarihteki Ermeni kırımlarına dayanarak gerçekleştirmeye çalışıyor.

Tarihimizdeki Kara Sayfa

Gerçekten de, Alman işbirlikçisi "İttihat ve Terakki" şeflerinin buyruklarıyla 1915'de Osmanlı devleti sınırları içinde yaşayan bir milyonu aşkın Ermeni barbarca öldürülmüş, yüzbinlerce Ermeni, doğup büyüdükleri topraklardan sürülmüş, dünyanın dört bir yanına göç etmek zorunda bırakılmıştır. Daha önce Abdülhamit zamanında da Ermeni kırımları yapılmış, Ermeniler her zaman Osmanlı'nın baskısı altında yaşamışlardır. 1915'deki soykırım, Türk tarihinin en utanç verici sayfalarından biridir. Komünistler tarihteki olumlu, insancıl, ilerici herşeye sahip çıkarken, böylesi kara sayfaları da en başta lanetlerler. Mustafa Kemal de, 1919'da İstanbul'da "İttihat ve Terakki" şeflerinin yargılandığı davada tanıklık yaparken bu soykırımı lanetlemişti (Bk. Sovyet Yeni Zamanlar Dergisi, 4. 12. 1981). Ayrıca 1920'de K. Karabekir'i, "yeni bir Ermeni kıtali"nden kaçınması için uyarmıştı (Söylev ve Demeçler, C.IV, S. 318-19).

Bugün cuntacı generaller, yalnızca hâlâ hayatta olan tanıkların ve yüzlerce belgenin varlığıyla değil, izinde olduklarını öne sürdükleri Atatürk'ün tutumuyla da kanıtlanan, Ermeni kırımını inkara yelteniyorlar. Gerici yazarlar Ermeni kırımını savunmaya çalışıyorlar. Bu yalnızca onların işbirlikçi Enver'lerin, Talat'ların kara mirasının sürdürücüleri olduğunu göstermiyor. Aynı zamanda "Ermeni terörizmi"nin kışkırtılmasına da hizmet ediyor.

Gerici Amaç ve Gizledikleri

Ne ki, "Ermeni terörizmi" tarihin gerçeklerinden çok, günümüzün gerçekleriyle bağlıdır. Tarihteki o korkunç haksızlığın öcünü alma tutkusu, elbette teröristlerin gözlerini kırpmadan masum insanları öldürmelerinde ve kendilerinin de ölümü göze almalarında bir eylem motifi oluyor. Ama, politik hareketler öc almak için ortaya çıkmazlar, belli, kendilerince reel bir politik hedefe yönelirler ve belli çağdaş sınıfsal çıkarlarca yönlendirilirler. Kişilerin bilincini ve eylemini belirleyen de, dünden çok bugünün somut koşullarıdır.

Bugün Ermeni terör örgütlerinin görünüşteki hedefi bir Ermeni devleti kurmaktır. Bu hedef, kapitalist ülkelerdeki terörist olmayan birçok Ermeni örgütünce de paylaşılıyor. Bunlar, Türkiye'nin doğusundaki eski Ermeni topraklarının Türkiye'den ayrılmasını amaçlıyorlar. Bu bölgede bugün Ermenilerin yaşamadığı düşünülünce, böylesi bir amacın ütopik olduğu görülür. Öte yandan bugün sosyalist bir Ermenistan, bir Ermeni anayurdu varken, kapitalist ülkelerde yaşayan, sosyalist Ermenistan'a yerleşme olanağını kullanmamış Ermeni'lerin kapitalist bir Ermeni devleti kurma istekleri, gerici bir amaçtır. Ama bunlar sorunun yalnızca bir yanıdır. Çünkü bugün "Ermeni Devleti" istemiyle ortaya çıkan tüm Ermeni örgütleri, yalnızca Türkiye'den alınacak toprakları bahane ederek insanlık dışı, çılgın, kanlı eylemlere girişmekle kalmıyorlar, aynı zamanda Sovyet Ermenistan'ı topraklarını da içerecek "bağımsız" bir devlet kurmayı amaçlıyorlar. "Ermeni terörünün ardında Kars'ı, Ardahan'ı Sovyet topraklarına katmak isteyen Sovyetler Birliği vardır" yolundaki yalanları yayanlar, bu can alıcı noktayı, antisovyetik amacı halkımızdan gizliyorlar. Kendine, benzer anarko-terörist örgütler gibi, Marksist-Leninist maskesi takan ve gerici propaganda tarafından "Sovyetlerle bağlı", "Türkiye solu ile işbirliği içinde" gibi gösterilen ASALA adlı örgüt, kendi resmi belgelerinde amacını şöyle tanımlıyor: "Türk hükümeti tarafından işgal edilmiş toprakların kurtarılmasından sonra diğer Ermeni topraklarını da buna katarak" bir büyük Ermeni devleti kurmak. "Diğer Ermeni toprakları" Sovyet Ermenistanıdır. ASALA'nın sözde sosyalist bir devlet kurmaktan yana olduğunu söylemesi, onun da, öteki Taşnak artığı örgütler gibi, SSCB'nin toprak bütünlüğünü bozmayı amaçladığını gizleyemiyor.

Bugün "Ermeni devleti kurmak" isteyenler, yalnız Türkiye'nin değil, SSCB'nin de toprak bütünlüğüne karşı tutum alıyorlar. Açıktır ki, böylesi gerici, antisovyetik bir amaç, yalnızca emperyalizmin işine yarar ve onun tarafından desteklenebilir.

"Ermeni terörizmi" ve sözkonusu politik amaç, çağımızın Ermenilerine ilişkin şu önemli gerçeklerin gizlenmesine, çarpıtılmasına yarıyor: 1) Ermeniler önce Osmanlı despotizmine, sonra Rus Çarlığına karşı direnmiş, Bolşeviklerle birlikte, kendilerini emperyalizme satmak isteyen Taşnak milliyetçilerini alaşağı etmiş, kendi kaderlerini özgürce belirlemiş, gönüllü olarak Sovyetler Birliğine katılmış, özverili çabalarla sosyalizmi kurmuş, Hitler faşistlerinin saldırısının püskürtülmesi için savaşmış, şanlı bir tarihe sahip, kahramen bir halktır. Bugün SSCB içinde eşit haklı bir cumhuriyet olan Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ekonomide, bilim, sanat ve teknikte ileri, genlik içinde bir ülke, Sovyet Ermeni'leri dünyanın en özgür halkı olan Sovyet halkının ayrılmaz bir parçasıdır. 2) Bugün kapitalist ülkelerde yaşayan Ermeniler ulusal baskı altındadır. Özellikle Ermeni emekçileri çifte boyunduruk altındadır. Kapitalist ülkelerde derinleşen bunalım en başta ulusal azınlıkların emekçileri üzerinde yıkıcı etkilerde bulunur. Öteyandan bugün Lübnan'da yüzbinlerce Ermeni siyonist işgal altında yaşamak zorundadır.

Eski Oyun

Sovyet Ermenistan Cumhuriyeti ile Türkiye arasında 1921'de imzalanan Kars anlaşmasıyla Türk-Sovyet sınırı çizilmiştir. SSCB bu tarihten sonra bu sınırı hiçbir zaman tartışma konusu yapmadı, eski Ermeni toprakları üzerinde hiçbir hak iddia etmedi. Onun 1947'de "Kars'ı, Ardahan'ı istediğini" öne sürenler, bunu kanıtlayacak tek bir belge, tek bir tanık gösteremiyorlar. Tersine halkımız Türk-Sovyet şınırının 62 yıldır en istikrarlı, en güvenli sınır olduğunu görüyor. Sovyetler Birliği her zaman bu sınırın dostluk ve iyi komşuluk sınırı olarak kalması için çalıştı, çalışıyor. Bu sınırda gerginlik yaratmak her zaman emperyalizmin politikası oldu.

Ulusal kurtuluş savaşımızı kırmak için, "İtilaf devletleri, Bolşeviklerle Türklerin arasını Kafkas milletleri vasıtasıyla kesmek planını bulmuşlardır. Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan hükümetlerinin istiklallerini tasdik ederek onları celbettiler" (M. Kemal, 5 Şubat 1920, Harp Tarihi Vesikaları Dergisi, s. 388) (Not: Bunlar işbirlikçi, karşıdevrimci hükümetlerdi). 1947'de,

▶Arkası 21. sayfada